

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2024

Ιταλική Οικονομία
Οικονομικές & Εμπορικές Σχέσεις
Ελλάδας – Ιταλίας

Ρώμη, Οκτώβριος 2025

*Η εκπονηθείσα Ετήσια Έκθεση
αποτελεί προϊόν επεξεργασίας του
Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών
Υποθέσεων Ρώμης για την
Επικράτεια της Ιταλίας*

**Σε περίπτωση αναπαραγωγής να
αναφέρεται η πηγή**

Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης

Προϊσταμένη
Εφροσύνη Μητά
Γενική Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Βασιλική Κουσκούτη
Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Μαρία Ελένη Σεϊρλή
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Ελένη Παυλάκου
Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

E-mail: ecocom-rome@mfa.gr Web: <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon->
Δ/ση: Viale G Rossini 4, 00198 ROMA (2^{ος} όροφος)
Τηλ.: +39 0685375550

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΙΤΑΛΙΑΣ.....	2
Επισκόπηση της οικονομίας Ιταλίας.....	2
Η δομή της οικονομίας: Βασικά οικονομικά μεγέθη.....	3
Φορολογικό Σύστημα	7
Φόρος εισοδήματος εταιρειών (IRES «Imposta sui Redditi delle Società»):	7
Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ – «IVA», «Imposta sul Valore Aggiunto»):.....	7
Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων («IRPEF», «Imposta sul Reddito delle Persone Fisiche»):.....	8
Δασμοί- Τελωνειακή νομοθεσία- Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	8
Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ιταλίας.....	8
Ιταλικό brand name "Made in Italy"	9
Εξωτερικό εμπόριο	11
Εμπόριο αγαθών.....	12
Εξαγωγές αγαθών Ιταλίας.....	13
Εισαγωγές αγαθών Ιταλίας.....	14
Επίπτωση αμερικανικών δασμών. Συρρίκνωση 5%-7% του κύκλου εργασιών / 5-8 δισ. ευρώ ζημίες για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Αναζήτηση πόρων στήριξης των ιταλικών επιχειρήσεων.	16
Εμπόριο υπηρεσιών.....	18
Εισπράξεις-Πληρωμές.....	18
Εισπράξεις Ιταλίας	19
Πληρωμές Ιταλίας.....	20
Επενδύσεις.....	21
Επενδύσεις εξωτερικού στην Ιταλία.....	21
Ιταλικές Επενδύσεις στο εξωτερικό.....	22
Οικονομικές σχέσεις Ιταλίας.....	22
Ιταλία – ΠΟΕ.....	23
Ιταλική Προεδρία της G7	23
Υπουργική Σύνοδος G7 για το Εμπόριο (τηλεδιάσκεψη, 7.2.2024)	24
Υπουργική Σύνοδος G7 για την Βιομηχανία και την Τεχνολογία (Ρώμη 10.10.2024).....	24
Ιταλία – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	25
Ιταλία και G20.....	25

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Ιταλία - ΟΟΣΑ	26
Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών	26
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΤΑΛΙΑΣ	27
Διμερές εμπόριο	27
Εμπόριο αγαθών	27
Εμπόριο υπηρεσιών	31
Άμεσες επενδύσεις	33
Ελληνικές επενδύσεις στην Ιταλία	33
ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ 2024	38
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2025–2027	39
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	40
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	42
Ελληνικές Αρχές	42
Ιταλικές Αρχές - Υπουργεία	42
Τοπικοί Φορείς	44
Κρατικοί Φορείς	45
Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια	47
Τράπεζες (μεγαλύτερες)	49
Διοργανωτές Εκθέσεων	50
Επιχειρηματικοί Φορείς	51
Διεθνείς Οργανισμοί - Περιφερειακές Συνεργασίες- Διπλωματικές Αποστολές	54
Ξενοδοχεία (ενδεικτικός κατάλογος)	55

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ιταλία (Repubblica Italiana), χώρα της νότιας Ευρώπης και της Μεσογείου, αποτελεί έναν από τους πλέον ιστορικά και πολιτισμικά φορτισμένους γεωγραφικούς χώρους της Ευρωπαϊκής ηπείρου. Με πληθυσμό που ανέρχεται σε περίπου **59 εκατομμύρια κατοίκους** (2024) και έκταση **301.340 τ.χλμ.**, η Ιταλία εκτείνεται σε μια χερσόνησο στο κέντρο της Μεσογείου, περιλαμβάνοντας και τα μεγάλα νησιά **Σικελία** και **Σαρδηνία**. Συνορεύει χερσαία με τη Γαλλία, την Ελβετία, την Αυστρία, τη Σλοβενία, καθώς και περιλαμβάνει τις ανεξάρτητες πολιτείες του **Βατικανού** και του **Σαν Μαρίνο**.

Το πολίτευμα της Ιταλίας είναι **κοινοβουλευτική δημοκρατία**, με Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως αρχηγό κράτους και Πρωθυπουργό ως επικεφαλής της κυβέρνησης. Το Κοινοβούλιο αποτελείται από δύο νομοθετικά σώματα, τη **Βουλή των Αντιπροσώπων** και τη **Γερουσία**. Η επίσημη γλώσσα είναι η **ιταλική**, ενώ η κυρίαρχη θρησκεία είναι ο **Ρωμαιοκαθολικισμός**, τον οποίο ασπάζεται η πλειονότητα του πληθυσμού.

Η Ιταλία είναι κοιτίδα του **Ρωμαϊκού πολιτισμού** και της **Αναγέννησης** καθώς και ουσιαστικός μέτοχος της **σύγχρονης ευρωπαϊκής σκέψης**, με παγκόσμια επιρροή στην τέχνη, την αρχιτεκτονική, τη φιλοσοφία και τις επιστήμες. Από την ίδρυση της Ρώμης το 753 π.Χ. έως την ενοποίηση των ανεξάρτητων κρατιδίων της χερσονήσου το 1861 στο Βασίλειο της Ιταλίας και τη σύσταση της Δημοκρατίας το 1946, η Ιταλία συνδιαμορφώνει την ευρωπαϊκή ιστορία.

Ως **ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, η Ιταλία διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ευρωπαϊκή πολιτική και οικονομική ολοκλήρωση. Συμμετέχει ενεργά στους θεσμούς της ΕΕ, είναι μέλος της Ευρωζώνης και της Συνθήκης Σένγκεν, και αποτελεί βασικό πυλώνα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας. Η σχέση της με την ΕΕ είναι στρατηγική, πολυεπίπεδη και αμοιβαία ενισχυτική, με την Ιταλία να προωθεί την ευρωπαϊκή ενοποίηση, την πράσινη μετάβαση και την ψηφιακή ανάπτυξη.

Η οικονομία της Ιταλίας είναι η **όγδοη μεγαλύτερη στον κόσμο** (ονομαστικό ΑΕΠ) και η **τρίτη στην Ευρωζώνη**, καθώς και **μέλος των G7**, με ισχυρό προσανατολισμό στον **τριτογενή τομέα** (73% του ΑΕΠ), σημαντική βιομηχανική παραγωγή (23%) και περιορισμένο αν και επιφανή πρωτογενή τομέα (4%). Παρά τις διαρθρωτικές προκλήσεις — όπως το **υψηλό δημόσιο χρέος** (137% του ΑΕΠ), τις περιφερειακές ανισότητες και τη γήρανση του πληθυσμού — η Ιταλία παραμένει πυλώνας της ευρωπαϊκής οικονομίας, με ισχυρή εξαγωγική δραστηριότητα, ανεπτυγμένο τραπεζικό σύστημα και στρατηγική θέση στο διεθνές εμπόριο.

Ταυτοχρόνως, η Ιταλία αποτελεί, σε διακριτή απόσταση, **τον πρώτο εξαγωγικό προορισμό της Ελλάδας**, με αξία ε/εξαγωγών το 2024 ύψους € 5,24 δισ. και ταυτοχρόνως **δεύτερο προμηθευτή της χώρας μας**, με ε/εισαγωγές € 7,47 δισ.. Η Γερμανία ακολουθεί, ως σημαντικός εμπορικός εταίρος της Ελλάδας και πρώτος προμηθευτής της χώρας μας.

Η παρούσα έκθεση εξετάζει διεξοδικά τη **μακροοικονομική κατάσταση της Ιταλίας το 2024**, τις **διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας–Ιταλίας**, καθώς και τις **προβλέψεις για το 2025**, με στόχο την παροχή τεκμηριωμένης εικόνας για τις εξελίξεις και τις προοπτικές της ιταλικής οικονομίας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΙΤΑΛΙΑΣ

Επισκόπηση της οικονομίας Ιταλίας

Η Ιταλία, χώρα με στρατηγική γεωπολιτική θέση στη νότια Ευρώπη και Κεντρική Μεσόγειο, συνιστά ένα κράτος με πλούσια ιστορική κληρονομιά, σύνθετη διοικητική δομή και ισχυρή οικονομική παρουσία σε παγκόσμιο επίπεδο. Με πληθυσμό που εκτιμάται επισήμως σε 58.966.641 κατοίκους για το έτος 2024 και έκταση 301.230 τετραγωνικών χιλιομέτρων, η Ιταλία διαθέτει εκτεταμένη ακτογραμμή 7.600 χλμ., η οποία ενισχύει τη ναυτιλιακή και εμπορική της δυναμική.

Η χώρα περιβάλλεται από τρεις θάλασσες —Αδριατική, Ιόνιο και Τυρρηνική— και συνορεύει με ισχυρές ευρωπαϊκές οικονομίες, όπως η Γαλλία, η Ελβετία, η Αυστρία και η Σλοβενία. Η πρωτεύουσα Ρώμη, ιστορικό και διοικητικό κέντρο, πλαισιώνεται από μητροπολιτικά κέντρα υψηλής παραγωγικής σημασίας, όπως το Μιλάνο, το Τορίνο και η Νάπολη. Η γεωμορφολογία της χώρας χαρακτηρίζεται από έντονο ορεινό ανάγλυφο, με τις Άλπεις και τα Απέννινα να διαμορφώνουν τον φυσικό κορμό της χερσονήσου, ενώ η παρουσία ενεργών ηφαιστείων υπογραμμίζει τη γεωδυναμική της πολυπλοκότητα. Το πολιτειακό σύστημα της Ιταλίας είναι Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, με θεσμική σταθερότητα που εδράζεται στο Σύνταγμα του 1948. Η διοικητική της διαίρεση σε 20 περιφέρειες, εκ των οποίων πέντε διαθέτουν ειδικό καθεστώς αυτονομίας, αντανάκλα την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και την ανάγκη για αποκεντρωμένη νομοθέτηση. Σε πέντε απ' αυτές (Κοιλάδα της Αόστα (Valle d'Aosta), Σαρδηνία (Sardegna), Σικελία (Sicilia), Τρεντίνο-Άνω Αδίγης/Νότιο Τυρόλο (Trentino-Alto Adige), Φρίουλι-Βενετία Τζιούλια (Friuli Venezia Giulia)) ισχύει ειδικό καθεστώς αυτονομίας που τους επιτρέπει να νομοθετούν αυτόνομα για σειρά τοπικών θεμάτων.

Θρησκευτικά, ο Καθολικισμός είναι η θρησκεία της πλειοψηφίας των κατοίκων (85% των κατοίκων αυτοπροσδιορίζονται ως καθολικοί), ωστόσο υπάρχουν κοινότητες Προτεσταντών και Εβραίων, ενώ υπάρχει και αυξανόμενος αριθμός μεταναστών Μουσουλμάνων.

Η Ιταλία παρουσιάζει σημαντικές πολιτιστικές, οικονομικές και πολιτικές ανομοιομορφίες ανά διοικητική Περιφέρεια, με τον βορρά να παρουσιάζει ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης από τον νότο. Το ισχυρό μέγεθος της, την κατατάσσει στην **8η θέση παγκοσμίως** και στην **3η θέση σε επίπεδο Ευρωζώνης**. Η Ιταλία ως μέλος της ομάδας G7, προβάλλεται ως η **δεύτερη** κατά σειρά μεγέθους, μετά την Γερμανία, **βιομηχανία της ευρωζώνης**. Στα ισχυρά χαρακτηριστικά της συγκαταλέγονται το **ευρύ φάσμα της διαφοροποιημένης παραγωγικής βάσης** και οι εύρωστες εξαγωγές της, που της δίνουν εμπορικό πλεονέκτημα. Ωστόσο, οι έντονες περιφερειακές ανισότητες Βορρά-Νότου, το υψηλό δημόσιο χρέος και οι διαρθρωτικές αδυναμίες σε δημόσια διοίκηση, δικαιοσύνη, τραπεζικό τομέα, έρευνα και εκπαίδευση, είναι στοιχεία που επιβάλλουν την υιοθέτηση εκσυγχρονιστικών μεταρρυθμίσεων, για την τόνωση της και αποτελούν **στόχους του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**.

Η Ιταλία, εκ των κορυφαίων χωρών με **ισχυρό εξωτερικό εμπόριο** και έντονο το στοιχείο της εξωστρέφειας, κατατάσσεται διαχρονικά στις πρώτες 10 θέσεις παγκοσμίως (2024: 6η ως προς τις εξαγωγές, 11η ως προς τις εισαγωγές). Οι **εξαγωγές αποτελούν την ατμομηχανή της ιταλικής οικονομίας (1/3 του ΑΕΠ)** με δυναμική προβολή των προϊόντων της χώρας με **brand name : Made in Italy**. Αντίστοιχα, ο εισερχόμενος **τουρισμός** της αποτελεί την ναυαρχίδα στο πεδίο υπηρεσιών.

Εν συγκρίσει με τις οικονομίες της Γερμανίας, Γαλλίας και Ισπανίας, επισημαίνεται ότι, κατά την **δεκαετία 1999–2019**, η **σωρευτική αύξηση του ΑΕΠ** της Ιταλίας υστέρησε **στο 7,9%** έναντι 30,2%, 32,4% και 43,6% αντίστοιχα. **Το 2020, η μείωση του ΑΕΠ** ήταν κατακόρυφη, **της τάξεως του -8,9%**, ενώ η αξία του ονομαστικού ΑΕΠ περιορίσθηκε σε € 1.651,6 δισ. το 2020 (έναντι € 1.790,9 δισ. ΑΕΠ το 2019). Σύμφωνα με τη Eurostat επρόκειτο για την δεύτερη ισχυρότερη ύφεση στην ΕΕ (ΕΕ: -6,4% και Ευρωζώνη: -6,8%) μετά την Ισπανία (-10,8%).

Το **2021** η πορεία της ιταλικής οικονομίας εισήλθε σε ενάρετο κύκλο με υπέρβαση, ήδη από το πρώτο εξάμηνο του έτους, των πιο αισιόδοξων προσδοκιών. Σε συνέχεια της χαλάρωσης των περιορισμών

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

στην κινητικότητα, λόγω του προγράμματος εμβολιασμών και της δημοσιονομικής επεκτατικής πολιτικής με παρεμβάσεις - χρηματοδοτικές ενέσεις, συνολικού ύψους € 72 δισ., ευνοήθηκε το εξωτερικό εμπόριο και η ταχεία ανάκαμψη της οικονομίας, με ανάκτηση τμήματος των προκληθεισών, από την πανδημία Covid19, απωλειών παραγωγής και επίτευξη ρυθμού ανάπτυξης +6,6%. Η αύξηση του ΑΕΠ ανάγεται κυρίως στην εγχώρια ζήτηση, ενώ η εξωτερική ζήτηση και η μεταβολή των αποθεμάτων είχαν πολύ οριακή συμβολή.

Το **2022** η ανθεκτικότητα της ιταλικής οικονομίας αποτυπώνεται στον ρυθμό ανάπτυξης +3,9%, υπέρτερου του μ.ο. της ΕΕ (3,3%) και της ευρωζώνης (3,2%), με το εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών να καθίσταται σε κύριο συντελεστή μόχλευσης της ανάπτυξης. Οι τιμές καταναλωτή κατέγραψαν μέση ετήσια αύξηση 8,1%, (2η μεγαλύτερη αύξηση από το 1985) έναντι 1,9% το 2021. Σύμφωνα με την Banca d' Italia, περισσότερο από 70% του πληθωρισμού αποδόθηκε στο υψηλό κόστος ενέργειας. Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σταθερό γύρω στο 7,8%. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε σε € 156.442 εκατ. παραμένοντας σε υψηλό επίπεδο -8.7% του ΑΕΠ, από 9,5% το 2021. Το δημόσιο χρέος μειώθηκε στο 141,6% του ΑΕΠ. (2019:134%, 2020:155%, 2021:147,2%).

Το **2023**, σε περιβάλλον γεωπολιτικής αστάθειας και ενεργειακής ασφυξίας λόγω της συνεχιζόμενης ρωσο-ουκρανικής σύρραξης, η ιταλική οικονομία επέδειξε εξαιρετική αντοχή, χάρη στις αυξημένες επενδύσεις και τον περιορισμό των ιδιωτικών δαπανών, ως αποτέλεσμα της αύξησης των αποταμιεύσεων, η οποία κατεγράφη την περίοδο της πανδημίας (2019-2023). Συγκεκριμένα, το ΑΕΠ της χώρας κατέγραψε μικρή αύξηση της τάξεως του +0,9%, μειωμένη μεν σε σύγκριση με το 2022 (+4,0%) αλλά με μεγαλύτερο δυναμισμό σε σχέση με το μέσο όρο της ευρωζώνης (+0,4%).

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην **αξιοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Piano Nazionale di Ripresa e Resilienza/PNRR)**, που αναγνωρίζεται ως μοναδική ευκαιρία για την αντιμετώπιση και υπέρβαση χρόνιων δομικών αγκυλώσεων και στρεβλώσεων της ιταλικής οικονομίας, με σκοπό την επανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας, μέσω ενός προσδιορισμένου οδικού χάρτη με καθορισμένους στόχους και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Στους στόχους συγκαταλέγονται, η υλοποίηση κρίσιμων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στον παραγωγικό ιστό της χώρας, αλλά και στο θεσμικό οικοδόμημα, με έμφαση στην εκπαίδευση, έρευνα και τεχνολογία, περιβάλλον και δημόσια διοίκηση. Οι παρεμβάσεις του PNRR μέσω των επενδύσεων στην ψηφιοποίηση, την καινοτομία και το ανθρώπινο δυναμικό, επιχειρούν να συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και η συμβολή τους θεωρείται καθοριστική για την ανάκαμψη της ιταλικής οικονομίας.

Η δομή της οικονομίας: Βασικά οικονομικά μεγέθη

Το **2024** παρά τη συνέχιση της ρωσο-ουκρανικής σύρραξης και την κλιμάκωση του πολέμου στη Γάζα, ο ρυθμός ανάπτυξης της ιταλικής οικονομίας σημείωσε ήπια μεν αλλά ανοδική πορεία, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά περίπου +0,7% στο τέλος του έτους (1% για την ΕΕ, 1.07% για τη Γαλλία, -0.3% για τη Γερμανία). Η ανάπτυξη υποστηρίχθηκε κυρίως από τις ισχυρές καθαρές εξαγωγές και την καθαρή εξωτερική ζήτηση, αλλά παρεμποδίστηκε από την απότομη μείωση στις κατασκευές, με την εγχώρια ζήτηση των νοικοκυριών να παραμένει ανθεκτική, αλλά υποτονική, λόγω της αύξησης των αποταμιεύσεων.

Ο **μέσος ετήσιος ακαθάριστος μισθός** στην Ιταλία το 2024 διαμορφώθηκε σε **€33.148**, ωστόσο ποικίλλει σημαντικά ανά τομέα της οικονομίας, εμπειρία και γεωγραφική περιοχή.

Το ιταλικό **ΑΕΠ** κατέγραψε **ήπια αύξηση κατά +0,7% στο σύνολο του 2024**, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ιταλίας, ενώ η ανάπτυξη στο τελευταίο τρίμηνο ήταν σχεδόν στάσιμη, με τριμηνιαία μεταβολή μόλις +0,1%. Η επιβράδυνση αυτή αντανάκλα την αδύναμη εγχώρια ζήτηση και τις πιέσεις από το εξωτερικό περιβάλλον, παρά τη συγκράτηση του πληθωρισμού και τη σταθεροποίηση της αγοράς εργασίας. Η ανάκαμψη υποστηρίχθηκε από την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής, αν και ο τομέας των υπηρεσιών παρέμεινε σχεδόν στάσιμος. Οι υπηρεσίες αντιπροσώπευαν περίπου το 70–74% του ΑΕΠ, ενώ η βιομηχανία συνεισέφερε περίπου 22,94% και η γεωργία 1,86%.

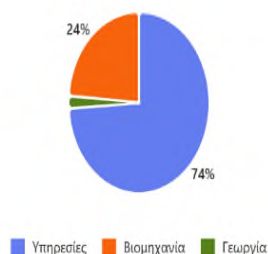
Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Παρά τη σημασία της μεταποίησης για τις εξαγωγές, η βιομηχανική παραγωγή συνέχισε να αντιμετωπίζει δυσκολίες, καταγράφοντας πτώση κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του έτους.

Ο κατασκευαστικός τομέας, αν και αποτέλεσε κύριο μοχλό ανάπτυξης την περίοδο 2021–2023, το 2024 παρουσιάζει μείωση της συνεισφοράς του κατά 4,23% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η μη οικιστική οικοδομή ενισχύθηκε από τη σταδιακή υλοποίηση έργων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR), ενώ η οικιστική οικοδομή παρέμεινε αδύναμη. Η κατανάλωση σημείωσε μικρή αύξηση, υποστηριζόμενη από τα εισοδήματα εργασίας, ενώ οι επενδύσεις ανέκαμψαν, υποστηριζόμενες από την σταδιακή υλοποίηση του PNRR, παραμένοντας ωστόσο κάτω από τα επίπεδα του 2023. Η συνολική ανάκαμψη υπόκειται σε αυξημένη αβεβαιότητα λόγω των εμπορικών πολιτικών των ΗΠΑ. Οι προβλέψεις για το 2025 παραμένουν συγκρατημένες, καθώς η οικονομία εξακολουθεί να επηρεάζεται από χαμηλή επενδυτική δυναμική και περιορισμένη βιομηχανική παραγωγή. Αρνητικά επιδρούν το 2025, οι αιφνίδιες δασμολογικές αυξήσεις της κυβέρνησης Τραμπ, παρά τις οποίες, ωστόσο, η ανάπτυξη της οικονομίας αναμένεται να εξακολουθήσει με τους ίδιους περίπου ρυθμούς, προερχόμενη κυρίως από την εγχώρια ζήτηση και την ιδιωτική κατανάλωση, λόγω της ενίσχυσης της αγοράς εργασίας και της αύξησης των πραγματικών μισθών.

Διαμόρφωση ιταλικού ΑΕΠ και των συνιστωσών του το 2024:

- **Αύξηση ΑΕΠ:** 0,7% στο τέλος του 2024.
- **Κατανομή ΑΕΠ:** Υπηρεσίες ~72%, Βιομηχανία ~22,94%, Γεωργία ~1,86%.
- **Συνεισφορά Κατασκευών:** >25% της συνολικής αύξησης (μείωση σε σχέση με το 2023).
- **Μείωση Βιομηχανικής Παραγωγής:** -2,4%.

Πηγή 1 Banca d' Italia

Το 2024, η Ιταλία παρουσίασε βελτίωση στην αγορά εργασίας, με την **ανεργία να μειώνεται σημαντικά** σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Αυτή η μείωση αντανάκλα τη δυναμική της αγοράς εργασίας, η οποία αναπτύχθηκε με ρυθμό υψηλότερο από το ΑΕΠ, υποδεικνύοντας μια σταδιακή αποκατάσταση της απασχόλησης. Το 2024, το ποσοστό ανεργίας στην Ιταλία παρουσίασε έντονες διακυμάνσεις, φτάνοντας περίπου στο **6,5%** κατά μέσο όρο, σημειώνοντας αξιοσημείωτη μείωση από το 2023, εξακολουθώντας όμως να είναι υψηλό σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ. Μέχρι το τέλος του 2024, το ποσοστό ήταν περίπου 6,2%-6,3%, παρουσιάζοντας μικρή αύξηση από το ποσοστό 6,2% του Δεκεμβρίου στο 6,3% του Ιανουαρίου 2025, σύμφωνα με την Istat και την Eunews. Οι νέοι παρουσίασαν υψηλότερα ποσοστά και οι περιφερειακές ανισότητες παρέμειναν, με τον Νότο να αντιμετωπίζει μεγαλύτερες προκλήσεις.

Σε μηνιαία βάση, η σταθερότητα της απασχόλησης ήταν αποτέλεσμα **αύξησης για τους άνδρες και τα άτομα ηλικίας 35-49 ετών και μείωσης για τις γυναίκες και τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών**, ενώ η απασχόληση παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη για τα άτομα ηλικίας 25-34 ετών και 50+ ετών. Συνολικά, **το ποσοστό απασχόλησης μειώθηκε στο 62,3%**.

Το 2024, ο **πληθωρισμός** στην Ιταλία παρουσίασε σημαντική αποκλιμάκωση, με τον ετήσιο δείκτη τιμών καταναλωτή (CPI) να διαμορφώνεται στο **1,0%**, σε σύγκριση με το 5,7% του 2023. Αυτό το ποσοστό ήταν το χαμηλότερο από το 2020 και υποδεικνύει μια σταθεροποίηση των τιμών στην οικονομία. Η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού το 2024 οφείλεται κυρίως στη **μείωση των τιμών**

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

ενέργειας και στη **σταθεροποίηση των τιμών των τροφίμων**. Συγκεκριμένα, ο πληθωρισμός χωρίς την ενέργεια και τα ακατέργαστα τρόφιμα (core inflation) διαμορφώθηκε στο 2,0%, μειωμένος από το 5,1% του 2023. Αντίστοιχα, ο πληθωρισμός χωρίς την ενέργεια ήταν 2,1%, μειωμένος από το 5,3% του 2023. Παρά την γενική αποκλιμάκωση, παρατηρήθηκε μια μικρή αύξηση του πληθωρισμού στο δεύτερο εξάμηνο του 2024. Συγκεκριμένα, τον Δεκέμβριο του 2024, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 1,3%, από 1,2% τον Νοέμβριο. Αυτή η αύξηση οφείλεται κυρίως στην άνοδο των τιμών των υπηρεσιών και των τροφίμων. Συνολικά, το 2024 σημειώνεται σταδιακή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, ο οποίος παραμένει κάτω από το στόχο του 2% που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και το 2025.

Οι **εξαγωγές**, οι οποίες αντιπροσώπευαν το **32,7% του ΑΕΠ** της Ιταλίας, το 2024 επηρεάστηκαν από τη χαμηλή διεθνή ζήτηση και μειώθηκαν και το τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο του 2024 (-0,2 %). Ωστόσο, η μεγαλύτερη μείωση των εισαγωγών (οποίες αποτέλεσαν για το 2024 το 30,40% του ΑΕΠ) οδήγησε σε οριακά θετική εικόνα του ισοζυγίου. (*Balance of Payments and International Investment Position, Banca d'Italia.*)

Από την πλευρά της **προσφοράς**, η προστιθέμενη αξία στη βιομηχανία (εξαιρουμένων των κατασκευών) ανέκτησε την πτώση που καταγράφηκε το τρίτο τρίμηνο του 2024 (0,8 %), παρά τη μείωση της παραγωγής. Ο κατασκευαστικός τομέας επίσης επέστρεψε σε ανάπτυξη (1,2 %), ενώ οι υπηρεσίες, που είχαν συμβάλει σημαντικά στην προστιθέμενη αξία τα προηγούμενα τρίμηνα, παρέμειναν ουσιαστικά στάσιμες (-0,1%). Η επέκταση των δραστηριοτήτων που συνδέονται με τον τουρισμό ανακόπηκε (ιδίως λόγω μικρότερης συμβολής των μεταφορών). Οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες κατέγραψαν μείωση, μετά από τέσσερα συνεχόμενα τρίμηνα ανάπτυξης.

Το **Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών** της Ιταλίας κατέγραψε πλεόνασμα € 29,7 δισ., που αντιστοιχεί σε 1,1% του ΑΕΠ, έναντι ελλείμματος € 25,1 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η βελτίωση οφείλεται κυρίως στο ισοζύγιο αγαθών, το οποίο παρουσίασε ισχυρή αύξηση και διαμορφώθηκε στα € 54,76 δισ., ενώ το ισοζύγιο υπηρεσιών σημείωσε πιο περιορισμένη άνοδο στα € 7,05 δισ.. Παρά τη θετική εξέλιξη, το 2024 χαρακτηρίστηκε από αυξημένες εξωτερικές ανισορροπίες. Η ιταλική οικονομία εξακολουθεί να εξαρτάται από την ισχυρή εγχώρια κατανάλωση και την υλοποίηση έργων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (NRRP). Ωστόσο, η επιβράδυνση του διεθνούς εμπορίου και οι γεωοικονομικές εντάσεις, ιδίως οι δασμοί που επιβάλλονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες, ασκούν πιέσεις στις εξαγωγές και στο συνολικό ισοζύγιο.

Το **Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών συναλλαγών** της Ιταλίας παρουσίασε αρνητικό ισοζύγιο στον χρηματοοικονομικό λογαριασμό της, καταγράφοντας καθαρές εκροές κεφαλαίων από τη χώρα. Ο λογαριασμός χρηματοοικονομικών συναλλαγών κατέγραψε καθαρές αποκτήσεις ξένων περιουσιακών στοιχείων ύψους 36,3 δισ. € (31,3 δισ. € την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους). Τον Οκτώβριο του 2024, τα ξένα περιουσιακά στοιχεία που κατείχαν κάτοικοι στην Ιταλία αυξήθηκαν κατά 7,6 δισ. €. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις σε τίτλους χαρτοφυλακίου (5,0 δισ. €) και στις άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό (3,4 δισ. €). Συνολικά, το 2024 η Ιταλία παρουσίασε μια αρνητική χρηματοοικονομική θέση, η οποία υποδηλώνει ότι η χώρα ήταν καθαρός δανειστής από τον υπόλοιπο κόσμο, με τις εκροές κεφαλαίων να υπερβαίνουν τις εισροές. Αυτή η κατάσταση αντικατοπτρίζει τις επενδυτικές προτιμήσεις και τις οικονομικές στρατηγικές της Ιταλίας σε διεθνές επίπεδο (*Banca d'Italia, Balance of Payments and International Investment Position*).

Το 2024, οι **δημοσιοοικονομικές προκλήσεις** παραμένουν ισχυρές, παρά τη σημαντική βελτίωση επιμέρους μεγεθών, λόγω του υψηλού δημόσιου χρέους.

Το **δημοσιοοικονομικό έλλειμμα μειώθηκε σημαντικά** το 2024, φτάνοντας το **-3,4% του ΑΕΠ**, από -7,2% το 2023. Αυτή η βελτίωση οφείλεται στην κατάργηση των μεγάλων φορολογικών πιστώσεων για ανακαινίσεις κατοικιών και μέτρων στήριξης λόγω της ενεργειακής κρίσης, στα αυξημένα έσοδα από φόρους εισοδήματος και χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία. καθώς και στη σημαντική μείωση

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

του κόστους που συνδέεται με τα κίνητρα ανακαίνισης κτιρίων «Superbonus»¹, που εισήχθησαν τον Μάρτιο του 2024.

Το **πρωτογενές ισοζύγιο**, που αποκλείει δαπάνες για την εξυπηρέτηση του χρέους, κατέγραψε **πλεόνασμα 0,4%** του ΑΕΠ, βελτιωμένο κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2023. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε προσαρμογές που σχετίζονται με τις φορολογικές πιστώσεις για ανακαινίσεις κατοικιών, οι οποίες είχαν αντίκτυπο στα προηγούμενα ελλείμματα. Η ιταλική κυβέρνηση στοχεύει σε περαιτέρω μείωση του ελλείμματος, με πρόβλεψη για 3,3% του ΑΕΠ το 2025 και κάτω από 3% το 2026, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ. Η στρατηγική περιλαμβάνει μείωση φόρων, διατήρηση επιδοτήσεων για τα νοικοκυριά χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος και ιδιωτικοποιήσεις για την ενίσχυση των δημόσιων εσόδων.

Το **δημόσιο χρέος** διαμορφώνεται στο **135,4% του ΑΕΠ**. Οι προβλέψεις δείχνουν ότι το δημόσιο χρέος θα συνεχίσει να αυξάνεται και το 2025, φτάνοντας το 137,6% του ΑΕΠ το 2026.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη 5ετίας της Ιταλίας

Μακροοικονομικοί δείκτες	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ΑΕΠ (ονομαστικό) τρις. Ευρώ	1.701	1.684	1.821	1.963	2.085	2.19
ΑΕΠ (Μεταβολή) ISTAT	0,4%	-9,0%	8,3%	3,9%	3,9%	0,7%
Ονομαστικό κατά Κεφαλήν ΑΕΠ (Eurostat)	30.200	28.300	30.720	33.261	35.479	36.600
Ανεργία (%)	9,9	9,3	9,5	7,8	7,6	6,3
Εναρμονισμένος Δείκτης Πληθωρισμού (%)	0,6	0,3	1,9	8.1	5,7	1,1
Εξαγωγές αγαθών (δισ. €)	480,4	436,7	520,7	626,19	626,20	623.51
Εισαγωγές αγαθών (δισ. €)	424,2	373,4	480,4	660,23	591,83	568.75
Εμπορικό Ισοζύγιο (δισ. €)	56,2	63,3	40,3	34,06	34,37	54,76
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δισ. €)	53,4	64,0	52,5	-30,2	7,9	29.7
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών % ΑΕΠ	3,3	3,9	2,4	-1,6	0,1	1.1
Απόθεμα ΑΞΕ στην Ιταλία (δισ. €)	388,41	391.36	391.6	429.16	452.7	n/a
Απόθεμα ΑΞΕ στην Ιταλία ως % ΑΕΠ	21,1	22,7	21,5	21,3	21,2	n/a
Απόθεμα ΑΞΕ Ιταλίας σε εξωτερικό (δισ.€)	497,47	479,30	498,96	539,44	556,88	n/a
Απόθεμα ΑΞΕ Ιταλίας σε εξωτερικό % ΑΕΠ	27,6	28,4	27,1	27.4	26.7	n/a
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-1,6	-9,5	-8,7	-8.6	-7,2	-3.4%
Πρωτογενές Ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	0,4%	-6.0%	-5.3%	-3.8%	3,6%	0.4%
Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-2,2%	-1,5%	-9,4%	-8,6%	-7,4%	-3.4%
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)	134%	155%	147.2%	141.6%	141.4%	135.4%

Πηγές: Eurostat, Banca d' Italia, OECD, Istat,

Συμπερασματικά, το **2024** αποτέλεσε έτος **δημοσιονομικής σταθεροποίησης** για την Ιταλία, με σημαντική μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και βελτίωση του πρωτογενούς ισοζυγίου. Ωστόσο, το **υψηλό επίπεδο του δημόσιου χρέους** παραμένει πρόκληση. Η κυβέρνηση επικεντρώνεται σε στρατηγικές που συνδυάζουν δημοσιονομική πειθαρχία με αναπτυξιακές πολιτικές, προκειμένου να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών στο μέλλον. Το 2024 το Συμβούλιο της

¹ Το Superbonus στην Ιταλία ήταν ένα φορολογικό κίνητρο που επέτρεπε την ανάκτηση ενός μεγάλου ποσοστού των εξόδων για ορισμένες εργασίες ανακαίνισης, κυρίως για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την αντισεισμική προστασία των κτιρίων. Το αρχικό ποσοστό ήταν 110% των εξόδων, αλλά στη συνέχεια μειώθηκε σταδιακά σε 90% (2023), 70% (2024) και 65% (2025)

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε το Μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Ιταλίας, το οποίο καθορίζει την πολυετή πορεία για τις καθαρές δαπάνες που απαιτούνται για να μειωθεί το έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ και είναι πολύ πιθανό να θέσει τον λόγο χρέους προς ΑΕΠ σε σταθερά καθοδική πορεία μεσοπρόθεσμα.

Με βάση τις επίσημες αξιολογήσεις για το 2025 του περασμένου Απριλίου, οι ρυθμοί αύξησης των καθαρών δαπανών για την τριετία 2025-27 είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνοι με εκείνους που ορίζονται στο Σχέδιο και με τους ευρωπαϊκούς κανόνες. Ο καθαρός δανεισμός αναμένεται να διαμορφωθεί στο 3,3% του ΑΕΠ το 2025 και να μειωθεί κάτω από το όριο του 3% το επόμενο έτος. Αντίθετα, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται μέχρι το 2026 (στο 137,6%) και να αρχίσει να μειώνεται το 2027.

Φορολογικό Σύστημα

Φόρος εισοδήματος εταιρειών (IRES «Imposta sui Redditi delle Società»): Στην Ιταλία, όλες οι εταιρείες και οι συνεταιρισμοί υποχρεούνται να τηρούν βιβλία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιταλικού Αστικού Κώδικα και τους φορολογικούς κανονισμούς. Τα λογιστικά έγγραφα πρέπει να φυλάσσονται για τουλάχιστον δέκα χρόνια.

Όλα τα έσοδα από εταιρείες και ιδρύματα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος εταιρειών γνωστό ως IRES («Imposta sui Redditi delle Società»), που ρυθμίζεται στον Τίτλο ΙΙ του Προεδρικού Διατάγματος 917/1986 του TUIR (ενοποιημένος νόμος φορολογίας εισοδήματος). Ο IRES είναι ο εταιρικός φόρος εισοδήματος στην Ιταλία και τέθηκε σε ισχύ το 2004, αντικαθιστώντας τον φόρο εισοδήματος εταιρειών (IRPEG) που ίσχυε μέχρι τότε. Στόχος της εισαγωγής του νέου φόρου ήταν ο εκσυγχρονισμός του φορολογικού καθεστώτος κεφαλαίου και επιχειρήσεων με βάση το μοντέλο που επικρατούσε στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσοστό IRES μειώθηκε με τον Νόμο Σταθερότητας του 2016, από 27,5% σε 24% και από την 1η Ιανουαρίου 2017 εφαρμόζεται στο φορολογητέο εισόδημα των επιχειρήσεων.

Υπάρχουν δύο κύρια υποχρεωτικά λογιστικά συστήματα διαθέσιμα ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της εταιρείας: ένα σύνθετο και ένα απλοποιημένο (κατάλληλο για μικρές οντότητες με απλή οργάνωση).

Το σύνθετο λογιστικό σχήμα είναι υποχρεωτικό:

- για εταιρεία παροχής υπηρεσιών με κύκλο εργασιών άνω των 400.000 ευρώ ετησίως.
- για τις άλλες εταιρείες με κύκλο εργασιών άνω των 700.000 ευρώ ετησίως.

Σε λογιστικό έλεγχο υπόκεινται οι:

- η Ανώνυμη Εταιρεία (S.p.a.) και
- η Ε.Π.Ε. (Società a responsabilità limitata. S.r.l.), εφόσον υπερβαίνει δύο από τα ακόλουθα όρια για 2 συνεχή έτη: συνολικό ενεργητικό 4.400.000 ευρώ και έσοδα από πωλήσεις και υπηρεσίες 8.800.000 ευρώ.
- Εισηγμένες εταιρείες.
- Τράπεζες, χρηματιστηριακές εταιρείες, εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων, ρυθμιζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ – «IVA», «Imposta sul Valore Aggiunto»): Το κανονικό επιτόκιο είναι **22%**. Εκτός από τον συνήθη συντελεστή, υπάρχουν τρεις μειωμένοι συντελεστές, **10%**, **5%** και **4%**, και ο **συντελεστής «μηδενικός» που ισχύει για ορισμένες αποκαλούμενες «μη φορολογητέες» πράξεις** (εξαγωγές αγαθών, παροχή ορισμένων διεθνών υπηρεσιών ή υπηρεσιών που αφορούν στο διεθνές εμπόριο, μεταφορές αγαθών σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, παροχή ορισμένων υπηρεσιών που συνδέονται με μεταφορές αγαθών σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ).

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Μειωμένοι συντελεστές προβλέπονται για ορισμένα είδη αγαθών και υπηρεσιών, όπως 4% για συγκεκριμένες κατηγορίες βασικών τροφίμων, ποτών και γεωργικών προϊόντων ή 10% για προμήθειες ηλεκτρικής ενέργειας και φάρμακα.

Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων («IRPEF», «Imposta sul Reddito delle Persone Fisiche»):

Ο φόρος αυτός είναι προσωπικός και προοδευτικός. Απαίτηση για τον φόρο αυτό είναι η κατοχή εισοδήματος, σε μετρητά ή σε είδος, που εμπίπτουν σε μία από τις προβλεπόμενες κατηγορίες με νόμο.

Υπόχρεοι φόρου είναι:

- φυσικά πρόσωπα που κατοικούν στην ιταλική επικράτεια σε σχέση με το σύνολο του εισοδήματος που κατέχει
- φυσικά πρόσωπα που δεν κατοικούν στην ιταλική επικράτεια μόνο σε σχέση με το εισόδημα που παράγεται στην Ιταλία.

Σύμφωνα με το Νόμο Προϋπολογισμού 2021 (L.178/30.12.2020), η κλίμακα φορολογίας εισοδήματος παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το 2019, ωστόσο το 2022 θεσπίστηκε μείωση συντελεστών για τα εισοδήματα έως 28.000 ευρώ και επιβολή συντελεστή 43% για εισόδημα άνω των 50.000 ευρώ. Συγκεκριμένα:

Για εισοδήματα έως € 15,000.00: 23%

Για εισοδήματα από € 15,001.00 έως € 28,000,00: 25%

Για εισοδήματα από € 28,001.00 έως € 50,000.00: 35%

Για εισοδήματα πάνω από € 50,000.00: 43%.

Δασμοί- Τελωνειακή νομοθεσία- Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δασμοί – Δασμολόγιο: Για προϊόντα προέλευσης από κράτος – μέλος της ΕΕ δεν υφίστανται δασμοί.

Στα εξωτερικά σύνορα, εφαρμόζεται το κοινό δασμολόγιο σε εμπορεύματα που προέρχονται από χώρες εκτός της ΕΕ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) υπ' αριθ. 2658/87 από 23-7-1987 για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο) και ο Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1832 από 12-10-2021, σχετικά με την τροποποίηση του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87.

Τα εμπορεύματα που διακινούνται ελεύθερα εντός της ΕΕ οφείλουν να συμμορφώνονται με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και με ορισμένες διατάξεις της κοινής εμπορικής πολιτικής. Επιπλέον, ο κοινοτικός και ο ενωσιακός τελωνειακός κώδικας διασφαλίζουν ότι οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών εφαρμόζουν τους κανόνες ομοιόμορφα. (https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1832).

Η Ιταλία διαθέτει περιορισμένο αριθμό **Ειδικών Οικονομικών Ζωνών (Free Trade Zones)**, κυρίως σε λιμενικές περιοχές της νότιας χώρας, με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Οι ζώνες αυτές προσφέρουν:

Απαλλαγή από δασμούς για εμπορεύματα που εισάγονται και επανεξάγονται.

Ευνοϊκό καθεστώς ΦΠΑ για ορισμένες δραστηριότητες logistics και μεταποίησης.

Απλοποιημένες τελωνειακές διαδικασίες.

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ιταλίας

Το «Next Generation EU», που εγκαινιάστηκε το 2021 με συνολικό προϋπολογισμό 806,9 δισ. ευρώ, συνεχίζει να αποτελεί τον βασικό πυλώνα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής, προωθώντας την πράσινη μετάβαση, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την ενίσχυση υποδομών και κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς και την έρευνα και καινοτομία. Στο πλαίσιο αυτό, η Ιταλία υλοποιεί το **Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR)**, το οποίο μετά την αναθεώρηση του 2023

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

ενσωμάτωσε το νέο κεφάλαιο REPowerEU για την ενεργειακή μετάβαση, αυξάνοντας τον **συνολικό προϋπολογισμό σε 194,4 δισ. ευρώ**.

Το 2024, η Ιταλία συνέχισε να επιτυγχάνει τους στόχους του σχεδίου, εξασφαλίζοντας την πέμπτη εκταμίευση ύψους 11 δισ. ευρώ και υποβάλλοντας αίτημα για την έκτη δόση, ενώ η έβδομη βρίσκεται σε προετοιμασία για 69 ορόσημα και στόχους, συνολικού ύψους 7,5 δισ. ευρώ. Μέχρι σήμερα έχει επιτευχθεί περίπου το 30% των στόχων του PNRR για το 2026, γεγονός που κατατάσσει την Ιταλία στις πιο αποτελεσματικές χώρες, μαζί με τη Γαλλία και το Λουξεμβούργο. Η απορρόφηση των πόρων ανέρχεται σε 67,2%, με πάνω από 118.000 διαγωνισμούς συνολικού ύψους 57 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 68.000 έχουν ήδη κατακυρωθεί.

Οι **βασικοί πυλώνες του PNRR** περιλαμβάνουν την **ψηφιοποίηση και καινοτομία** (44,4 δισ. ευρώ), την **πράσινη μετάβαση** (55,5 δισ.), **τις υποδομές και βιώσιμη κινητικότητα** (23,7 δισ.), την **εκπαίδευση και έρευνα** (30,1 δισ.), **την κοινωνική συνοχή** (16,9 δισ.), την **υγεία** (15,6 δισ.) και το **REPowerEU** (11,2 δισ.). Το 2023 αποτέλεσε έτος προετοιμασίας, με τον αριθμό των έργων να αυξάνεται κατά 33% και να φτάνει τα 230.000, ενώ το 2024 επικεντρώθηκε στην επιτάχυνση της υλοποίησης και στην επίτευξη κρίσιμων οροσήμων.

Η επιτυχία της Ιταλίας έγκειται στο ότι έχει ήδη επιτύχει το 30% των στόχων του σχεδίου για το 2026. Μόνο η Γαλλία και το Λουξεμβούργο έχουν επιτύχει μεγαλύτερο αριθμό στόχων. Ωστόσο, σχέδια των χωρών αυτών δεν περιλαμβάνουν μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές, με αποτέλεσμα να έχουν μικρότερες προθεσμίες υλοποίησης.

Περιγραφή ι/Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Πυλώνες του ι/Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	Χρηματοδότηση (σε δισ. ευρώ)	Στόχοι του PNRR
Ψηφιοποίηση, καινοτομία, ανταγωνιστικότητα, πολιτισμός, τουρισμός	44,4	Μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης με τη μείωση του χρόνου και του κόστους- δημιουργία υπερταχέων δικτύων για την κάλυψη ολόκληρης της χώρας- προώθηση της ψηφιακής μετάβασης και της υιοθέτησης καινοτόμων τεχνολογιών και ψηφιακών δεξιοτήτων στον ιδιωτικό τομέα.
Πράσινη επανάσταση και οικολογική μετάβαση	55,5	Ενίσχυση του δικτύου χωριστής συλλογής αποβλήτων και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και ανακύκλωσης υλικών- διαδικασίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας- ενίσχυση των επενδύσεων σε έξυπνα δίκτυα
Υποδομές και βιώσιμη κινητικότητα	23,7	Δημιουργία ενός σύγχρονου και προσβάσιμου σιδηροδρομικού δικτύου με την εφαρμογή τρένων υψηλής ταχύτητας στις γραμμές Σαλέρνο-Ρέτζιο Καλαβρία, Νάπολη-Μπάρι, Παλέρμο-Κατάνια και την επέκταση της γραμμής υψηλής ταχύτητας Τορίνο-Βενετία στην Πάντοβα.
Εκπαίδευση και Έρευνα	30,1	Δημιουργία σύγχρονων, προσανατολισμένων στην καινοτομία σχολείων, εξοπλισμένων με ταχύτατα δίκτυα- υποστήριξη των ερευνητών στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, ιδίως στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών και της οικολογικής μετάβασης.
Συμπερίληψη και Συνοχή	16,9	Ανάπτυξη ενεργητικών πολιτικών εργασίας και ενίσχυση των κέντρων απασχόλησης- μείωση των περιθωριοποιημένων καταστάσεων και της κοινωνικής υποβάθμισης με την αναβάθμιση των δημόσιων χώρων.
Υγεία	15,6	Βελτίωση των νοσοκομειακών υποδομών και μεγαλύτερη εξάπλωση της εγγύτητας σε όλη την επικράτεια
RePower EU	11,2	Βελτίωση των εθνικών και διασυνοριακών διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας και διευκόλυνση της εγκατάστασης εξοπλισμού 5G σε σταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας

Ιταλικό brand name "Made in Italy"

Επί δεκαετίες το "Made in Italy" απολαμβάνει μεταξύ των εθνικών brand names, μια διακριτή αναγνωσιμότητα διεθνώς, ως συνώνυμο υψηλής ποιότητας, κομψότητας, πολυτέλειας, καινοτομίας και μιας μοναδικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Η προωθούμενη αξία του "Made in Italy", αν και δεν παραβλέπει την οικονομική παράμετρο, ενσαρκώνει μια συγκεκριμένη πολιτιστική ταυτότητα, που αντλεί ώθηση από την μοναδική κατασκευαστική/βιομηχανική παράδοση με στόχο την **στρατηγική**

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

προστασία της εθνικής παραγωγικής κληρονομιάς. Πλήθος ι/εταιρειών έχουν κατορθώσει έναν επιδέξιο συνδυασμό δοκιμασμένων τεχνικών με προηγμένες διαδικασίες παραγωγής και καινοτόμες στρατηγικές marketing, σε μια επιτυχημένη ισορροπία παρελθόντος και μέλλοντος. Οι τομείς που περιλαμβάνονται, κυμαίνονται από τη μόδα, το design, τα αγροδιατροφικά, τη μηχανική, την αυτοκινητοβιομηχανία, έως και την προηγμένη τεχνολογία, με το φάσμα "Made in Italy" να συνιστά **σημαντικό μοχλό για τις ι/εξαγωγές** (συνολικού ύψους το 2024 € 626 δισ. ή 1/3 του ι/ΑΕΠ), επιβεβαιώνοντας την ευρεία αποδοχή των ι/προϊόντων και την ικανότητα των ι/εταιρειών να διατηρούν την ανταγωνιστικότητά τους στην παγκόσμια αγορά.

Η Ιταλία, τα τελευταία χρόνια, έχει προβεί σε ανάληψη **σειράς νομοθετικών πρωτοβουλιών και ρυθμίσεων για συστηματική ανάδειξη του brand name "Made in Italy"**, ως κεντρικού πυλώνα των ι/πολιτικών για την εξωστρέφεια:

-Μετονομασία του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης (Διάταγμα 173/2022)

Η Κυβέρνηση Meloni εκδιπλώνει μία νέα στρατηγική για την επανεργοποίηση δράσεων προβολής του "Made in Italy", αρχής γενομένης με τη -δυνάμει του **ι/Διατάγματος 173/2022- μετονομασία** του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης **σε Υπουργείο Επιχειρήσεων και Made in Italy**. Η μετονομασία του εν λόγω Υπουργείου συνδέεται στενά με τον **στρατηγικό προσανατολισμό της Ιταλίας να θέσει στο επίκεντρο της το υποκείμενο**, ήτοι τους πραγματικούς πρωταγωνιστές (**εταιρείες**) και όχι τόσο το πλαίσιο (οικονομική ανάπτυξη). Η δημιουργία αξίας από την ι/Κυβέρνηση, νοείται ως η αποτελεσματική ανταπόκριση στις ανάγκες του παραγωγικού ιστού, εδραζόμενη σε μια προσέγγιση διάδρασης και διαλόγου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

-Σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής ι/Υπουργείου Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας & ι/Υπουργείου Επιχειρήσεων και Made in Italy (Διάταγμα 173/2022)

Βάσει του ι/Διατάγματος συστήθηκε **Διυπουργική Επιτροπή** (Comitato Interministeriale per il Made in Italy nel mondo-CIMIM), υπό την Προεδρία του ι/Υπουργού Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας και του ι/Υπουργού Επιχειρήσεων και Made in Italy με αντικείμενο την καθοδήγηση και τον συντονισμό στρατηγικών, που αποσκοπούν στην προώθηση και την προστασία του ι/brand name στην Ιταλία (καταναλωτικό πρότυπο) και τον κόσμο. Στις αρμοδιότητες της εν λόγω Διυπουργικής Επιτροπής εντάσσονται ο προσδιορισμός μηχανισμών διασφάλισης και κινήτρων για τους εθνικούς τομείς παραγωγής, που επηρεάζονται από την επιβολή νέων δασμών, από κυρώσεις ή από δασμολογικά και μη δασμολογικά εμπόδια στις διεθνείς αγορές.

Ο **ι/Νόμος πλαίσιο** υπ' αριθμ. 206/27.12.2023 για την στήριξη της παραγωγικής και πολιτιστικής αριστείας της χώρας εισάγει μία σειρά από διατάξεις, με στόχο τη διατήρηση και την κληροδότησή τους όχι μόνο για λόγους ταυτότητας, αλλά και για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ι/προϊόντων και την διεύρυνση των ι/εξαγωγών.

Παράλληλα, η **15η Απριλίου**, έχει οριστεί ως **εθνική ημέρα "Made in Italy"** (Giornata nazionale del Made in Italy), που εγκαινίασε η ι/ΠΘ G. Meloni, καθιερωμένη με τον Νόμο πλαίσιο (Άρθρο 3), έχει σκοπό την ανάδειξη της σημασίας του ι/branding για την ι/οικονομία μέσω προώθησης δράσεων ευαισθητοποίησης και προβολής, ενσωματώνοντας το σύνολο των φορέων ι/θεσμικού πλέγματος εξωστρέφειας για μια πιο εις βάθος αφήγηση του ι/επιχειρηματικού ιστού. Η επιλογή της 15ης Απριλίου συμπίπτει -όχι τυχαία- με την γέννηση του Leonardo da Vinci, που ι/ΠΘ χαρακτήρισε σύμβολο της ταυτότητας και της ιδιοφυΐας της Ιταλίας.

Στον **τομέα της εκπαίδευσης**, από το 2024, ξεκίνησε την λειτουργία του το εξειδικευμένο **Λύκειο Made in Italy** (Liceo del Made in Italy), το οποίο αποτελεί μέρος της δομής του συστήματος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό την ευθυγράμμιση της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας μέσω απόκτησης

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στις οικονομικές και νομικές επιστήμες, εντός ενός πολιτισμικού πλαισίου (Άρθρο 18), προκειμένου σύμφωνα με την Ι/ΠΘ οι νέοι να το πιστέψουν και να συνεχίσουν αυτή την ιστορία της Ιταλίας.

Επιπλέον, βάσει διαλαμβανομένων στο Άρθρο 19 εν λόγω Ι/Νόμου, συνεστήθη **Ίδρυμα "Επιχειρήσεις και δεξιότητες για το Made in Italy"** (Fondazione Imprese e competenze per il Made in Italy) με στόχο την προώθηση διασύνδεσης των εταιρειών που αντιπροσωπεύουν την Ι/αριστεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κατέχουν ιστορικά εμπορικά σήματα και των Λυκείων "Made in Italy" για την διάδοση της επιχειρηματικής κουλτούρας στους μαθητές και την ανάληψη πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην ταχεία ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Για την εξυπηρέτηση ως άνω στόχευσης εγκρίθηκε κεφαλαιουχική δαπάνη ύψους € 1 εκ. για το 2024, καθώς και επέκεινα δαπάνη € 500.000 ετησίως για τη λειτουργία του.

Η Ι/Κυβέρνηση, σε μια εποχή που οι παγκόσμιες αλυσίδες αξίας βρίσκονται υπό πίεση, φαίνεται ότι επιλέγει να επικεντρωθεί στην **επανεκκίνηση της Ι/βιομηχανίας**, με έμφαση στην **επιχειρηματική ανάπτυξη** και στην **ανθεκτικότητα** και την **ανταγωνιστικότητα των εθνικών στρατηγικών εφοδιαστικών αλυσίδων**, μέσω συνεπενδύσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για διασφάλιση της παραγωγικής αυτονομίας της σε νευραλγικούς κλάδους για την οικονομική και τεχνολογική της ασφάλεια. Για την προώθηση ανωτέρω τεθέντων στόχων δημιουργήθηκε το **Εθνικό Ταμείο Made in Italy** (Fondo nazionale del Made in Italy – FNMI, Άρθρο 4), που έλαβε αρχική χρηματοδότηση € 700 εκ. το 2023 και € 300 εκ. το 2024 και εξουσιοδοτείται να επενδύει άμεσα ή έμμεσα -υπό τους όρους της ελεύθερης αγοράς και τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις- στο κεφάλαιο ανώνυμων εταιρειών, με έδρα στην Ιταλία.

Εθνικό Ταμείο Made in Italy: Ταμείο Ακινήτων & Ταμείο Επιχειρήσεων (Διάταγμα 111/15.05.2025)

Με το Ι/εκτελεστικό Διάταγμα 111/15.05.2025 το FNMI συνολικής, επί του παρόντος, διαθεσιμότητας κεφαλαίων € 1 δισ. αποτελείται, πλέον, από δύο διακριτά επενδυτικά μέσα. Το **Ταμείο Ακινήτων** (Fondo di Real Asset-FRA) επικεντρώνεται σε επενδύσεις στις **κρίσιμες πρώτες ύλες**, καθώς και τις **στρατηγικές υποδομές**, εστιάζοντας στην εξόρυξη και τον βιομηχανικό μετασχηματισμό στρατηγικών πόρων, την επαναχρησιμοποίηση υλικών με στόχο μια κυκλική αλυσίδα εφοδιασμού, την μη εξάρτηση της Ι/βιομηχανίας από ξένους προμηθευτές και την αποτελεσματική κατανομή των πόρων στο εθνικό σύστημα παραγωγής. Αντιστοίχως, το **Ταμείο Επιχειρήσεων** (Fondo Imprese-FI) αντιπροσωπεύει **μια ευκαιρία για ιστορικές Ι/μάρκες, που ενδιαφέρονται να ενισχύσουν τη θέση τους**, μέσω τεχνολογικής και ψηφιακής καινοτομίας, επενδύσεων R&D, έργων διεθνοποίησης, ενίσχυσης κεφαλαίου (έως 50%) και μετάβασης προς βιώσιμα μοντέλα παραγωγής.

Η πολυεπίπεδη προσέγγιση της Ι/Κυβέρνησης προς όφελος των Ι/εταιρειών, που είναι θεματοφύλακες της κατασκευαστικής παράδοσης και της Ι/τεχνολογίας, μέσω και της προώθησης μιας ενιαίας Ι/εξαγωγικής ταυτότητας ("Made in Italy") συνοδεύεται από ευρείες πολιτικές υποστήριξης της εξωστρέφειάς τους, καθώς και ανάδειξης των αναπτυξιακών προοπτικών της Ι/οικονομίας. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται: α) η **πλατφόρμα "Invest in Italy" / One-Stop Shop** που τέθηκε σε λειτουργία το 2022, β) το **Σχέδιο δράσης για εξαγωγές σε αγορές εκτός ΕΕ με υψηλές προοπτικές** ("Piano d'azione per l'export italiano nei mercati extra-UE ad alto potenziale") η ετήσια διοργάνωση **Εθνικής Διάσκεψης για τις εξαγωγές και την διεθνοποίηση των επιχειρήσεων** για την άμεση δικτύωση Ι/διπλωματικού σώματος και εκπροσώπων επιχειρήσεων, εμπορικών ενώσεων, καθώς και του ευρύτερου πλέγματος δημοσίων φορέων υποστήριξης των Ι/εξαγωγών.

Ανωτέρω πρωτοβουλίες Κυβέρνησης Meloni επιβεβαιώνουν τη καίρια συνεισφορά του Ι/παραγωγικού συστήματος ως μοχλού ανάπτυξης, καινοτομίας και οικονομικής κυριαρχίας, γεγονός που αντανακλάται και στις εξωτερικές σχέσεις της Ιταλίας, με πρόταγμα την οικονομική διπλωματία.

Εξωτερικό εμπόριο

Η Ιταλία συγκαταλέγεται διαχρονικά στις κορυφαίες εξαγωγικές δυνάμεις παγκοσμίως, καταλαμβάνοντας το 2024 την **6η θέση στις εξαγωγές** και την **11η στις εισαγωγές**. Οι εξαγωγές

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

αντιπροσωπεύουν περίπου το ένα τρίτο του ΑΕΠ και αποτελούν βασικό μοχλό της οικονομίας, προβάλλοντας διεθνώς το brand name «Made in Italy», ενώ ο εισερχόμενος τουρισμός παραμένει η ισχυρότερη πηγή εσόδων στον τομέα των υπηρεσιών.

Το **συνολικό εξωτερικό εμπόριο το 2024** παρουσίασε **μικρή μείωση στις εξαγωγές (-0,4%) και μεγαλύτερη στις εισαγωγές (-3,9%)** σε σύγκριση με το 2023, οδηγώντας σε **εμπορικό πλεόνασμα 54,79 δισ. ευρώ**, έναντι 34,01 δισ. ευρώ το προηγούμενο έτος. Οι εξαγωγές ενισχύθηκαν στην Κεντρική Ιταλία, ενώ μειώθηκαν στις βορειοδυτικές, βορειοανατολικές και νότιες περιοχές. Η δραστηριότητα επικεντρώθηκε σε αγορές εκτός ΕΕ, με ιδιαίτερη αύξηση των εξαγωγών προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ οι εισαγωγές από τρίτες χώρες υποχώρησαν σημαντικά.

Κλαδικά, ο **αγροδιατροφικός τομέας** σημείωσε ιστορικά υψηλές επιδόσεις και επανήλθε σε θετικό εμπορικό ισοζύγιο. Ισχυρή εξαγωγική δυναμική παρουσίασαν επίσης ο **φαρμακευτικός κλάδος, τα μηχανήματα, τα οχήματα, τα ποτά** (ιδίως το κρασί), **η ένδυση και τα έπιπλα**. Αντίθετα, η μεταποίηση αντιμετώπισε δυσκολίες, με σημαντική πτώση της βιομηχανικής παραγωγής κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους. Παράλληλα, οι εξαγωγές υπηρεσιών, κυρίως τουρισμού, σημείωσαν έντονη άνοδο, αντισταθμίζοντας εν μέρει τις πιέσεις στις εξαγωγές προϊόντων λόγω της διεθνούς αστάθειας και του αυξημένου κόστους μεταφοράς.

Εμπόριο αγαθών

Το **2024** συνεχίστηκαν οι καλές επιδόσεις του 2023 όσον αφορά στις **ιταλικές εξαγωγές, με υπέρβαση εκ νέου του ορίου των € 600 δισ.**, ωστόσο παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση σε σχέση με το 2023 (μείωση κατά -0,39%)

Το **εμπορικό ισοζύγιο ενισχύθηκε** περαιτέρω παρουσιάζοντας πλεόνασμα ύψους **54,76 δισ. €**, λόγω παρατηρούμενης μείωσης των ιταλικών εισαγωγών κατά 3,92%, πτώση μικρή αλλά καθοριστική προκειμένου το θετικό πρόσημο να διατηρηθεί και ενισχυθεί, σημειώνοντας **θεαματική βελτίωση** σε σχέση με το 2023 **κατά 61.01%**. Αν ανατρέξουμε στο ισοζύγιο **ως ποσοστό του ΑΕΠ**, η βελτίωση γίνεται πιο εμφανής. Το 2023 το εμπορικό πλεόνασμα αγαθών αντιστοιχούσε στο 1,43% του ΑΕΠ, ενώ το 2024 αυξήθηκε σημαντικά στο **2,5%** του ΑΕΠ.

Εξωτερικό εμπόριο αγαθών Ιταλίας

ΡΟΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (δισ €)	2020	2021	2022	2023	2024	% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2024/2023
ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	436,72	520,77	626,19	625,95	623,51	-0,39%
ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	373,43	480,44	660,25	591,94	568,75	-3,92%
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ	63,29	40,33	-34,06	34,01	54,76	61,01%
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	810,15	1.001,2	1.286,44	1.217,89	1.192,26	-2,05%

Πηγή: ISTAT (αξίες σε δισ €)

Το εμπόριο αγαθών της Ιταλίας το 2024 ήταν ιδιαίτερα ισχυρό, με σημαντικό πλεόνασμα χάρη στις **εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας**, όπως μηχανές/λέβητες (17,19%), φάρμακα (8,23%), αυτοκινητοβιομηχανία (6,97%), ηλεκτρικές συσκευές (6,79%). Το βασικό «αδύναμο σημείο» παρέμεινε η εξάρτηση από εισαγωγές ενέργειας. Εν συνόλω πάντως, **για το 2024**, η εικόνα δείχνει ότι **η Ιταλία ενίσχυσε τη διεθνή της θέση χάρη σε λιγότερες ενεργειακές εισαγωγές και σταθερή εξαγωγική δυναμική σε βιομηχανικά και φαρμακευτικά προϊόντα.**

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης
Εξαγωγές αγαθών Ιταλίας

Μονάδες σε ευρώ Πηγή: ΙΣΤΑΤ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	EXP2022	EXP2023	EXP2024	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2024/2023 (%)
A/A	ΚΣΟ (SH2)						
1	84	84-ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΑΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ	100,751,651,337.00	107,793,953,912.00	107,187,001,505.00	17,19%	-0,56%
2	30	30-ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	45,242,940,802.00	46,549,789,132.00	51,320,240,420.00	8,3%	10,25%
3	87	87-ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	43,250,629,429.00	49,854,943,060.00	43,430,649,173.00	6,97%	-12,89%
4	85	85-ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Η' ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ	38,851,718,157.00	41,351,123,701.00	42,309,920,872.00	6,79%	2,32%
5	71	71-ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Η' ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ, ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Η' ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	19,359,621,335.00	18,664,243,454.00	23,759,652,681.00	3,81%	27,30%
6	39	39-ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	25,664,305,161.00	22,789,914,154.00	22,407,115,671.00	3,59%	-1,68%
7	73	73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Η' ΧΑΛΥΒΑ	21,675,992,977.00	20,830,477,445.00	19,786,769,088.00	3,17%	-5,01%
8	27	27- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΕΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ, ΑΣΦΑΛΤΟΥΧΕΣ ΟΥΣΙΕΣ, ΟΡΥΚΤΑ (πετρέλαιουείδη)	29,722,607,230.00	21,866,086,446.00	17,956,586,091.00	2,88%	-17,88%
9	90	90-ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Η' ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Η' ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	15,219,500,048.00	16,114,305,346.00	16,108,542,008.00	2,58%	-0,04%
10	62	62-ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΠΛΕΚΤΑ	14,362,941,183.00	15,284,594,933.00	15,123,440,188.00	2,43%	-1,05%
11	94	94-ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ, ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	15,241,181,472.00	14,570,883,110.00	14,288,923,936.00	2,29%	-1,94%
12	72	72-ΧΥΤΟΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	20,031,321,529.00	15,780,604,602.00	13,919,742,569.00	2,23%	-11,79%
13	22	22-ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΥΔΙ	11,933,886,111.00	12,153,957,896.00	12,847,986,268.00	2,06%	5,71%
14	64	64-ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	13,693,051,242.00	13,618,441,223.00	12,241,950,936.00	1,96%	-10,11%
15	42	42 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠ ΔΕΡΜΑ, ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ	12,227,350,054.00	12,168,655,389.00	11,067,594,849.00	1,78%	-9,05%
16	99	99-ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ, ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ	9,698,287,312.00	10,095,439,041.00	10,916,037,843.00	1,75%	8,13%
17	61	61-ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	11,040,352,403.00	11,033,913,452.00	10,690,427,254.00	1,71%	-3,11%
18	19	19-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΑΛΕΥΡΙΑ, ΑΜΥΛΟ, ΓΑΛΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	7,713,364,908.00	8,387,378,252.00	9,175,563,027.00	1,47%	9,40%
19	33	33-ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ & ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	6,367,682,663.00	7,712,191,951.00	8,604,846,214.00	1,38%	11,57%
20	76	76-ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	9,065,500,071.00	8,051,745,291.00	8,161,892,154.00	1,31%	1,37%
20 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ			471,113,885,424.00	474,672,641,790.00	471,304,882,747.00	75,59%	-0,71%
Συνολική αξία χωρίς πετρέλαιουείδη			596,472,175,223.00	604,083,659,910.00	605,552,090,065.00	97,12%	0,24%
Γενικό Σύνολο			626,194,782,453.00	625,949,746,356.00	623,508,676,156.00	100,00	-0,39%

Όσον αφορά στις εισαγωγές, οι κυριότερες κατηγορίες (CN2) εισαγωγών της Ιταλίας είναι: 27-Ορυκτά Καύσιμα, Ορυκτά Λάδια (11,89%), 87-Αυτοκίνητα, τρακτέρ, ποδήλατα, μοτοσικλέτες (9,68%), 84-Λέβητες, μηχανές, συσκευές (9,01%), 85-Μηχανές, συσκευές και ηλεκτρικός εξοπλισμός (8,05%), και 30-Φαρμακευτικά προϊόντα (5,36%).

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης
Εισαγωγές αγαθών Ιταλίας

μονάδες σε ευρώ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	IMP2022	IMP2023	IMP2024	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2024/2023 (%)
A/A	ΚΣΟ (SH2)						
1	27	27-ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ (πετρελαιοειδή)	140,710,001,169.00	87,207,206,964.00	67,606,245,122.00	11,89%	-22,48%
2	87	87-ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	44,663,504,284.00	56,649,916,189.00	55,031,157,065.00	9,68%	-2,86%
3	84	84-ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ	55,654,975,571.00	53,361,214,532.00	51,222,305,835.00	9,01%	-4,01%
4	85	85-ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Η' ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ	53,179,625,581.00	51,676,479,402.00	45,799,385,122.00	8,05 %	-11,37%
5	30	30-ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	32,961,514,438.00	30,413,786,135.00	30,503,990,332.00	5,36%	0,3%
6	29	29-ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	22,000,450,985.00	24,062,164,181.00	28,727,906,816.00	5,05 %	19,39%
7	39	39-ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	28,733,247,230.00	24,078,123,912.00	23,686,411,799.00	4,16 %	-1,63%
8	72	72-ΧΥΤΟΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	30,355,364,954.00	23,013,388,974.00	21,127,502,253.00	3,71 %	-8,19%
9	71	71-ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Η' ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ, ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ	17,172,068,843.00	15,890,569,754.00	18,472,103,536.00	3,25%	16,25%
10	90	90-ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Η' ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Η' ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	14,446,542,832.00	15,970,098,751.00	16,194,085,173.00	2,85 %	1,4%
11	74	74-ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	10,281,282,243.00	8,906,906,277.00	9,550,271,274.00	1,68 %	7.22%
12	61	61-ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	9,774,587,972.00	9,779,305,007.00	9,041,192,970.00	1,59 %	-7,55%
13	62	62-ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΠΛΕΚΤΑ	8,837,464,144.00	9,263,817,806.00	8,527,884,309.00	1,50 %	-7,94%
14	73	73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Η' ΧΑΛΥΒΑ	8,539,531,335.00	7,915,567,001.00	8,133,178,478.00	1,43 %	2,75%
15	76	76-ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	10,179,151,506.00	7,706,461,341.00	7,933,415,065.00	1,39 %	2,94%
16	38	38-ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	9,942,651,895.00	8,400,599,835.00	7,616,840,551.00	1,34 %	-9,33%
17	64	64-ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ	8,355,868,864.00	9,386,201,399.00	7,613,459,284.00	1,34 %	-18,89%
18	48	48- ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙ	7,680,782,681.00	6,365,168,582.00	6,564,031,818.00	1,15 %	3,12%
19	2	2-ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΒΡΩΣΙΜΑ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ	5,558,917,742.00	6,326,199,851.00	6,505,062,340.00	1,14 %	2.83%
20	15	15-ΖΩΙΚΑ Η' ΦΥΤΙΚΑ ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΤΟΥΣ. ΕΠΕΞ. ΒΡΩΣΙΜΑ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Η' ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	6,168,370,768.00	5,594,348,586.00	6,253,033,911.00	1,10%	11.77%
20 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ			525,195,905,037.00	461,967,524,479.00	436,109,463,053.00	76,68%	-5,6%
Συνολική αξία χωρίς πετρελαιοειδή			519,539,231,018.00	504,731,616,089.00	501,139,331,342.00	88,11%	-0,71%
Γενικό Σύνολο			660,249,232,187.00	591,938,823,053.00	568,745,576,464.00	100,00%	-3,92%

Πηγή: ISTAT (μονάδες σε δις €)

Κορυφαίος εμπορικός εταίρος της Ιταλίας, διαχρονικά, είναι η **Γερμανία**. Ιταλία και Γερμανία συνεχούν από κοινού οικονομικό άξονα και διατηρούν ισχυρούς εμπορικούς δεσμούς, ενώ παράγουν σωρευτικά το ήμισυ σχεδόν της βιομηχανικής παραγωγής στην ΕΕ και λειτουργούν σε ένα ολιστικό παραγωγικό και επιχειρηματικό πλαίσιο με όρους επιχειρηματικής αλληλουχίας ως ενιαία αλυσίδα

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

αξίας, διάσταση που συνδέεται άρρηκτα με το πλεονέκτημα της Ενιαίας Αγοράς και της Νομισματικής Ένωσης. Η Γερμανία και το 2024 κατατάσσεται στην πρώτη θέση (€ 70,970 δισ.), ακολουθούν οι **ΗΠΑ στη δεύτερη θέση** (€ 64,759 δισ.), και η **Γαλλία μετακινείται** για πρώτη φορά στην τριετία, **στην τρίτη θέση** (€ 62,247 δισ.).

Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Ιταλίας και η θέση της Ελλάδας (2024)

Α/Α	ΧΩΡΑ	2021		2022		2023		2024		% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2024/2023
		Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό επί του συνόλου των ιτ. εξαγωγών %	Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό επί του συνόλου των ιτ. εξαγωγών %	Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό επί του συνόλου των ιτ. εξαγωγών %	Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό επί του συνόλου των ιτ. εξαγωγών %	
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	67,438	12,9%	77,462	12,4%	74,727	11,9%	70,970	11,4%	-5,0%
2	ΗΠΑ	49,348	9,5%	65,082	10,4%	67,166	10,7%	64,759	10,4%	-3,6%
3	ΓΑΛΛΙΑ	53,456	10,3%	63,109	10,1%	63,567	10,2%	62,247	10,0%	-2,1%
4	ΙΣΠΑΝΙΑ	26,202	5,0%	32,295	5,2%	33,113	5,3%	34,525	5,5%	4,3%
5	ΕΛΒΕΤΙΑ	27,217	5,2%	31,056	5,0%	30,479	4,9%	30,194	4,8%	-0,9%
6	ΗΒ	23,419	4,5%	27,270	4,4%	26,053	4,2%	27,430	4,4%	5,3%
7	ΒΕΛΓΙΟ	18,067	3,5%	22,896	3,7%	19,301	3,1%	19,341	3,1%	0,2%
8	ΠΟΛΩΝΙΑ	16,444	3,2%	19,500	3,1%	19,768	3,2%	19,771	3,2%	0,0%
9	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	15,239	2,9%	18,562	3,0%	18,498	3,0%	19,326	3,1%	4,5%
10	ΤΟΥΡΚΙΑ	9,523	1,8%	13,406	2,1%	14,223	2,3%	17,623	2,8%	23,9%
11	ΚΙΝΑ	15,657	3,0%	16,420	2,6%	19,170	3,1%	15,344	2,5%	-20,0%
12	ΑΥΣΤΡΙΑ	11,599	2,2%	14,483	2,3%	14,196	2,3%	12,516	2,0%	-11,8%
13	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	8,511	1,6%	9,933	1,6%	10,286	1,6%	10,028	1,6%	-2,5%
14	ΤΣΕΧΙΑ	7,273	1,4%	8,498	1,4%	8,399	1,3%	8,202	1,3%	-2,3%
15	ΙΑΠΩΝΙΑ	7,550	1,4%	8,077	1,3%	8,035	1,3%	8,236	1,3%	2,5%
16	ΗΑΕ	4,815	0,9%	6,023	1,0%	6,667	1,1%	7,961	1,3%	19,4%
17	ΕΛΛΑΔΑ	5,769	1,1%	6,671	1,1%	6,916	1,1%	7,198	1,2%	4,1%
18	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4,424	0,8%	5,755	0,9%	5,565	0,9%	5,644	0,9%	1,4%
19	ΣΟΥΗΔΙΑ	5,561	1,1%	6,386	1,0%	6,123	1,0%	6,018	1,0%	-1,7%
20	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	5,433	1,0%	6,381	1,0%	5,815	0,9%	5,838	0,9%	0,4%

Πηγές: Banca d'Italia

Οι κυριότεροι εξαγωγικοί προορισμοί της Ιταλίας είναι: Γερμανία (11,4%), ΗΠΑ (10,4%), Γαλλία (10,0%), Ισπανία (5,5%) και Ελβετία (4,8%). Οι 10 σημαντικότεροι προορισμοί των εξαγωγών της Ιταλίας απορροφούν σχεδόν το 60% της συνολικής αξίας, με τις Γερμανία, ΗΠΑ και Γαλλία να κατέχουν διαχρονικά περισσότερο από 30% (2024: 31,8%).

Η **Ελλάδα αποτελεί τον 17ο εξαγωγικό προορισμό της Ιταλίας** (7,198 δις. €) με μερίδιο 1,2% επί της συνολικής αξίας ιταλικών εξαγωγών. Το 2024 η αξία των ιταλικών εξαγωγών προς Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ISTAT αυξήθηκε κατά 7,9% σε σχέση με το 2022 και κατά 4,1% σε σχέση με το 2023.

Σημαντικότεροι προμηθευτές Ιταλίας και η θέση της Ελλάδας (2024)

Α/Α	ΧΩΡΑ	2021		2022		2023		2024		% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2024/2023
		Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό στο σύνολο των ιτ. Εισαγωγών %	Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό στο σύνολο των ιτ. Εισαγωγών %	Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό στο σύνολο των ιτ. Εισαγωγών %	Αξία σε δις ευρώ	Ποσοστό στο σύνολο των ιτ. Εισαγωγών %	
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	76,978	16,0%	89,780	13,6%	87,892	14,8%	84,953	14,9%	-3,34%
2	ΚΙΝΑ	38,577	8,0%	57,868	8,8%	48,652	8,2%	49,578	8,7%	1,90%
3	ΓΑΛΛΙΑ	39,068	8,1%	48,158	7,3%	45,015	7,6%	45,765	8,0%	1,67%

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

4	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	28,026	5,8%	36,910	5,6%	36,178	6,1%	36,398	6,4%	0,61%
5	ΙΣΠΑΝΙΑ	25,459	5,3%	31,073	4,7%	33,051	5,6%	33,900	6,0%	2,57%
6	ΗΠΑ	15,805	3,3%	24,909	3,8%	25,236	4,3%	25,889	4,6%	2,59%
7	ΒΕΛΓΙΟ	21,009	4,4%	25,637	3,9%	26,220	4,4%	26,080	4,6%	-0,53%
8	ΕΛΒΕΤΙΑ	11,193	2,3%	18,467	2,8%	17,988	3,0%	15,724	2,8%	-12,59%
9	ΠΟΛΩΝΙΑ	12,515	2,6%	15,029	2,3%	16,570	2,8%	15,898	2,8%	-4,06%
10	ΤΟΥΡΚΙΑ	9,848	2,0%	12,245	1,9%	11,547	2,0%	12,055	2,1%	4,40%
11	ΑΥΣΤΡΙΑ	11,134	2,3%	13,789	2,1%	12,787	2,2%	12,561	2,2%	-1,77%
12	ΑΛΓΕΡΙΑ	6,186	1,3%	18,227	2,8%	14,077	2,4%	11,057	1,9%	-21,45%
13	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	5,284	1,1%	5,781	0,9%	7,060	1,2%	7,349	1,3%	4,09%
14	ΤΣΕΧΙΑ	7,609	1,6%	8,516	1,3%	8,980	1,5%	9,165	1,6%	2,06%
15	ΛΙΒΥΗ	6,316	1,3%	9,972	1,5%	7,450	1,3%	6,377	1,1%	-14,40%
16	ΙΝΔΙΑ	6,599	1,4%	10,045	1,5%	9,197	1,6%	9,024	1,6%	-1,88%
17	ΗΒ	8,073	1,7%	8,212	1,2%	8,755	1,5%	8,065	1,4%	-7,88%
18	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7,091	1,5%	8,909	1,3%	9,219	1,6%	8,862	1,6%	-3,87%
19	ΑΖΕΡΜΠΑΙΤΖΑΝ	9,215	1,9%	20,227	3,1%	12,023	2,0%	8,277	1,5%	-31,16%
20	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6,349	1,3%	7,766	1,2%	8,470	1,4%	7,657	1,3%	-9,60%
21	ΣΟΥΗΔΙΑ	4,792	1,0%	6,349	1,0%	6,059	1,0%	5,704	1,0%	-5,86%
22	Ν.ΚΟΡΕΑ	4,231	0,9%	6,017	0,9%	5,765	1,0%	5,238	0,9%	-9,14%
23	ΒΙΕΤΝΑΜ	3,525	0,7%	4,857	0,7%	4,433	0,7%	4,540	0,8%	2,41%
24	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4,219	0,9%	7,058	1,1%	5,924	1,05	5,549	1,0%	-6,33%
25	ΕΛΛΑΔΑ	3,253	0,7%	5,871	0,9%	5,898	1,0%	4,797	0,8%	-18,67%

Πηγές: Banca d'Italia

Το 2024, η Ιταλία συνέχισε να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές αγαθών από τις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. **Κυριότερος προμηθευτής** παραμένει η **Γερμανία**, με μερίδιο **14,9%** επί της συνολικής αξίας εισαγωγών, ακολουθούμενη από:

- **Κίνα:** 8,7%
- **Γαλλία:** 8,0%
- **Ολλανδία:** 6,4%
- **Ισπανία:** 6,0%

Οι **δέκα πρώτοι προμηθευτές** καλύπτουν συνολικά το **60,9%** της αξίας των εισαγόμενων αγαθών, ενώ **Γερμανία, Γαλλία και Κίνα** συγκεντρώνουν **31,6%**, επιβεβαιώνοντας τη στρατηγική σημασία των εμπορικών σχέσεων με τις χώρες αυτές.

Η **Ελλάδα**, σύμφωνα με την ISTAT, κατέλαβε την **25η θέση** το 2023 με μερίδιο **1%**, διατηρώντας τη θέση της το 2024 με ελαφρώς μειωμένο μερίδιο **0,8%**.

Επίπτωση αμερικανικών δασμών. Συρρίκνωση 5%-7% του κύκλου εργασιών / 5-8 δισ. ευρώ ζημίες για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Αναζήτηση πόρων στήριξης των ιταλικών επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με το Κέντρο Μελέτης της Unimpresa (Εθνική Ένωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων), οι δασμοί που επιβλήθηκαν από τις Ηνωμένες Πολιτείες, αντιπροσωπεύουν μια σημαντική πρόκληση για τις ιταλικές εξαγωγές Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Οι νέοι δασμοί, μέρος της προστατευτικής πολιτικής της κυβέρνησης Τραμπ, αποσκοπούν στη μείωση του εμπορικού ελλείμματος των ΗΠΑ και στην ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής. Ωστόσο, η οικονομική επιβάρυνση σύμφωνα με την Unimpresa, μετακυλύεται στον τελικό Αμερικάνο καταναλωτή.

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Η Ιταλία, η τρίτη μεγαλύτερη σε εξαγωγές χώρα της ΕΕ προς τις ΗΠΑ, μετά τη Γερμανία και τη Γαλλία, βλέπει απειλούμενους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, όπως τα αγροδιατροφικά προϊόντα, η μόδα και η βιομηχανία (στην μελέτη της Uniprespa δεν περιλαμβάνεται η επίπτωση στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας). Η Ιταλία οφείλει τη διψήφια ανάπτυξή της στη μετά Covid εποχή, σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση του **μεριδίου εξαγωγών στις ΗΠΑ**, οι οποίες το έτος **2024 άγγιξαν τα 65 δισ ευρώ**, δημιουργώντας **εμπορικό πλεόνασμα 42 δισ ευρώ**.

Ωστόσο ο αντίκτυπος των νέων δασμών μόνο στις ιταλικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις που εξάγουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, υπολογίζεται σε απώλεια της τάξεως των 5 έως 8 δισ ευρώ. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ιταλία αποτελούν ένα νευραλγικό κομμάτι της οικονομίας της χώρας, με συνολικό όγκο εξαγωγών στις ΗΠΑ της τάξης των 50-70 δισ ευρώ. Σύμφωνα με το κέντρο μελέτης της Εθνικής Ένωσης Επιχειρήσεων, συνολικά, οι περίπου 10.000 ιταλικές εταιρείες που εξάγουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, εκ των οποίων το 70% ΜΜΕ, θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν μέση συρρίκνωση του κύκλου εργασιών της τάξης του 5-7%, το οποίο ισούται με ζημίες ύψους 300.000-500.000 ευρώ ανά εταιρεία, και ως εκ τούτου πολλές από αυτές ενδεχομένως να χρειαζόταν είτε να μειώσουν τις επενδύσεις τους ή τους απασχολούμενους εάν δεν βρεθούν εναλλακτικές αγορές. Προς τούτο, η επιχειρηματική κοινότητα της Ιταλίας ασκεί πιέσεις στην Κυβέρνηση για την υιοθέτηση στοχευμένου πακέτου οικονομικής στήριξης των τομέων που πλήττονται.

Στην κατεύθυνση αυτή και κατόπιν διαδοχικών συναντήσεων της ι/Πρωθυπουργού, κ. Meloni, με κεντρικούς παραγωγικούς φορείς της χώρας, υπογραμμίστηκε η βούληση της ι/Κυβέρνησης να προχωρήσει στη διαμόρφωση πακέτου στήριξης των ι/επιχειρήσεων μέσω αναζήτησης πόρων, ύψους έως και 25 δισ ευρώ, που θα μπορούσαν ενδεχομένως να προέλθουν, τόσο από την αναθεώρηση του Ιταλικού Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR), όσο και από τον επαναπρογραμματισμό πόρων του Ταμείου Συνοχής ή ακόμη και του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα της ΕΕ.

Σύμφωνα με την Uniprespa, στον αγροδιατροφικό τομέα (με όγκο εξαγωγών στις ΗΠΑ 5-6 δισ. ευρώ), η μείωση της ζήτησης 5-10% από την επιβολή των δασμών, θα επιφέρει τα κάτωθι αποτελέσματα:

1. Οίνος. Η Ιταλία εξάγει οίνο αξίας περίπου 2 δισ ευρώ ετησίως στις ΗΠΑ, ενώ από την επιβολή των δασμών αναμένεται ότι δεν θα πληγούν σημαντικά οι premium ετικέτες (π.χ. Barolo, Cianti κλπ) σε αντίθεση με τα κρασιά μεσαίας κατηγορίας (αρκεί να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές prosecco στις ΗΠΑ αγγίζουν τα 700 εκ ευρώ). Ένα μέσο μπουκάλι 20 δολ. ΗΠΑ θα αυξηθεί στα 24 δολ. ΗΠΑ (+20%), ενώ ένα μεσαίο-ακριβό των 50 δολ. ΗΠΑ θα μπορούσε να αγγίξει τα 60 δολ. ΗΠΑ. Ο ετήσιος αντίκτυπος της αύξησης τιμών για τους Αμερικανούς καταναλωτές εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί κατά 400-600 εκατ. ευρώ μόνο για το κρασί.

2. Εξτρά παρθένο ελαιόλαδο. Με συνολικές εξαγωγές 1 δισ. ευρώ, το ιταλικό έξτρα παρθένο ελαιόλαδο βλέπει την τιμή ανά λίτρο να διαμορφώνεται από 15 έως 18 δολάρια (+\$3). Λαμβάνοντας υπόψη μια μέση κατανάλωση 300 εκ. λίτρων ετησίως στις ΗΠΑ, το πρόσθετο κόστος για τους καταναλωτές είναι περίπου 230-300 εκ. ευρώ.

3. Γαλακτοκομικά. Η εξαγωγή ιταλικών τυριών (Parmigiano Regigiano, Grana Padano, Pecorino) αγγίζει τα 550 εκατ. Ευρώ στις ΗΠΑ. Ένα κιλό Parmigiano Romano από 45 δολ. ΗΠΑ λιανικής πώλησης θα ανέλθει στα 50-54 δολάρια ΗΠΑ (+20-25%), με συνολικό αντίκτυπο περίπου 110-150 εκατ. ευρώ ετησίως στους καταναλωτές των ΗΠΑ.

4. Σπαγγέτι. Με πάνω από 1 δισ. ευρώ εξαγωγές σε πάστα, ένα πακέτο ιταλικά μακαρόνια με κόστος 2 δολ. ΗΠΑ αυξάνεται στο 2,40 (+20%). Στην συνολική κατανάλωση 500 εκ. πακέτων ετησίως, η αύξηση της τιμής είναι περίπου 200 εκατ. ευρώ.

5. Αλλαντικά. Η εξαγωγή του ιταλικού Prosciutto di Parma στις ΗΠΑ αγγίζει ετησίως τα 500 εκ. ευρώ (εκ των οποίων τα 200 εκ. ευρώ αντιστοιχούν σε κονσερβοποιημένο προϊόν), αναμένεται να καταγράψει συνολική αύξηση 100-150 εκατ. ευρώ.

Ως προς τους λοιπούς τομείς σημειώνεται :

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

-Μόδα και είδη πολυτελείας. Ο συνολικός όγκος εξαγωγών στις ΗΠΑ ανέρχεται στα 12 δισ ευρώ ετησίως (ένδυση 6 δισ. ευρώ, υπόδηση 4 δισ ευρώ, τσάντες- αξεσουάρ 2 δισ ευρώ) και αναμένεται να καταγράψουν απώλειες της τάξεως έως και 1,2-2 δις ευρώ.

-Βιομηχανία. Η Ιταλία εξάγει μηχανήματα για τη βιομηχανία (π.χ. τρόφιμα, κλωστοϋφαντουργία, κατασκευές, μηχανές και εξαρτήματα μηχανών) αξίας 10-15 δισ ευρώ. Ένα μηχανήμα αξίας 50.000 δολ. ΗΠΑ αυξάνεται σε 60.000 δολ. ΗΠΑ (+10.000 δολ.), με έμμεσες επιπτώσεις στο κόστος παραγωγής στις ΗΠΑ, το οποίο μετακυλύεται στους τελικούς καταναλωτές. Με εξαγωγές ύψους 2-3 δισ. ευρώ, ένα εξάρτημα αξίας 1.000 δολαρίων ΗΠΑ αυξάνεται σε 1.200 δολ., επηρεάζοντας τις τιμές των αυτοκινήτων που συναρμολογούνται στις ΗΠΑ (π.χ. αύξηση 50-100 δολάρια ΗΠΑ ανά όχημα).

-Έπιπλα. Με εξαγωγές ύψους 1,5 δισ. ευρώ σε έπιπλα (περιλαμβάνονται και τα έπιπλα υψηλής αισθητικής-design furniture) στις ΗΠΑ, ο συνολικός αντίκτυπος μεταφράζεται σε απώλειες ύψους 300-400 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τη μελέτη, οι νέοι αμερικανικοί δασμοί θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στους καταναλωτές των ΗΠΑ με συνολική αύξηση του εκτιμώμενου κόστους των πρόσθετων δαπανών για την αγορά αγαθών Made in Italy: η μέση αύξηση υπολογίζεται στα 15-21 δολάρια ΗΠΑ ετησίως/ ανά άτομο, ή 75-100 δολ. ΗΠΑ ανά οικογένεια. Συνολικά έως και 7 δισ δολ. ΗΠΑ ετησίως για το σύνολο των καταναλωτών ΗΠΑ.

Υπολογίζεται επίσης ότι ο πληθωρισμός στις ΗΠΑ θα αυξηθεί συνολικά κατά 0,5 %. Η μέση αύξηση των τιμών των ιταλικών προϊόντων αναμένεται να κυμανθεί μεταξύ 15% και 25%, με 20% στους οίνους (από 20 έως 24 δολάρια ΗΠΑ ανά φιάλη), στο πετρέλαιο (από 15 έως 18 δολάρια ΗΠΑ ανά λίτρο) και στα είδη ένδυσης (από 200 έως 240 δολάρια ΗΠΑ για ένα σακάκι), γεγονός που έχει συνέπεια στην αγοραστική δύναμη των Αμερικανών καταναλωτών.

Καταληκτικά, **οι φορείς εκπροσώπησης των επιχειρήσεων**, υπογραμμίζουν την **ανάγκη μιας κοινής ευρωπαϊκής στρατηγικής** στη διαπραγμάτευση με τις ΗΠΑ, καθώς ένας εμπορικός πόλεμος θα έβλαπτε σημαντικά τις εξαγωγικές εταιρείες της χώρας. Ακόμη υποστηρίζουν ότι η ΕΕ θα πρέπει να επιδείξει θάρρος και να προχωρήσει σε αναστολή του Συμφώνου Σταθερότητας της ΕΕ, προκειμένου να απελευθερωθούν πόροι που θα στηρίξουν τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλο το φάσμα παραγωγής, ώστε να μη χαθούν θέσεις απασχόλησης και οι πληττόμενες επιχειρήσεις να διατηρήσουν και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Τέλος, στην ίδια γραμμή με τη βιομηχανία, υπογράμμισε την ανάγκη **διαφοροποίησης των εξαγωγικών προορισμών** σε χώρες εκτός ΕΕ για τα ευρωπαϊκά προϊόντα, όπως π.χ. προς χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Εμπόριο υπηρεσιών

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στον παγκόσμιο τουρισμό ήταν δραματικές με συνέπεια την εκμηδένιση σχεδόν των ροών ταξιδιωτικής κινητικότητας. Ωστόσο μετά την υγειονομική κρίση και την κατακόρυφη πτώση στις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών, ήδη από το 2022, καταγράφηκε θεαματική άνοδος κατά 38,50% σε σχέση με το 2021 και 11,16% σε σχέση με το 2019. Αντίστοιχα, καταγράφεται αύξηση και στο πεδίο των πληρωμών υπηρεσιών κατά 35,35% με την συνολική τους αξία να υπερβαίνει την αντίστοιχη των εισπράξεων, με εμφανή επίπτωση στο ισοζύγιο πληρωμών.

Η ανοδική πορεία συνεχίστηκε και το 2023, με εισπράξεις ύψους € 51,59 εκατ., σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 17%. Για το 2024, το **πεδίο των συνολικών εισπράξεων αυξήθηκε** επίσης **κατά 5,3%** (€ 143,386 εκατ.), χωρίς όμως η συνολική τους αξία να υπερβαίνει την αντίστοιχη των συνολικών πληρωμών, που κατεγράφησαν αυξημένες κατά 6,9% (€ 150,431 εκατ.), **με αποτέλεσμα τη διατήρηση του ελλειμματικού ισοζυγίου πληρωμών** στην ετήσια βάση του.

Εισπράξεις-Πληρωμές

Στον τομέα των εισπράξεων υπηρεσιών της Ιταλίας, το μεγαλύτερο ποσοστό διαχρονικά κατέχουν ο τουρισμός, οι μεταφορές και οι λουπές επιχειρηματικές δραστηριότητες. Μετά τη συρρίκνωση των τουριστικών εισπράξεων κατά -61% το 2020 και το 2021, το 2022 η αξία τους υπερέβη ποσοστό 40%

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

των συνολικών εισπράξεων (τουριστικές υπηρεσίες: 36,0%, μεταφορές και λοιπές υπηρεσίες επιχειρηματικής δραστηριότητας 11,42%).

Το 2023 σημειώθηκε θεαματική άνοδος με την αξία τους να προσεγγίζει σχεδόν το 50% επί των συνολικών εισπράξεων (49,2% εκ των οποίων τουριστικές υπηρεσίες: 37.97%, μεταφορές 10,07% και λοιπές υπηρεσίες επιχειρηματικής δραστηριότητας 25.49%). Ο τουριστικός τομέας είχε εμφανίσει σημάδια πλήρους ανάκαμψης, με εισπράξεις στα προ πανδημίας επίπεδα, αξίας ύψους € 51,68 εκατ.. Το 2024, η ανοδική πορεία των τουριστικών υπηρεσιών συνεχίστηκε με τις εισπράξεις να προσεγγίζουν τα € 54,21 εκατ., αποτελώντας το 37,8% των συνολικών εισπράξεων. Τη δεύτερη θέση έλαβε η κατηγορία των λοιπών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με εισπράξεις ελαφρώς αυξημένες σε σχέση με το 2023 (€ 35,80 εκατ.) και διατηρώντας το αρκετά μεγάλο ποσοστό της τάξης 24,97% επί των συνολικών εισπράξεων. Ανοδική πορεία είχαν επίσης και οι μεταφορές(€ 15,36 εκατ.) με ποσοστό επί του συνόλου των εισπράξεων 10,7%.

Εισπράξεις Ιταλίας

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ Η ΕΒΟΡ5 2010 Η' ΒΡΜ6	2024		2023		2022		2021		2020	
	ΑΞΙΑ σε ΕΚ. ευρώ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ σε ΕΚ. ευρώ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ σε ΕΚ. ευρώ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ σε ΕΚ. ευρώ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ σε ΕΚ. ευρώ	ΜΕΡΙΔΙΟ %
Υπηρεσίες Μεταποίησης	8.351,17	5,82%	7.885,53	5,79%	7.224,64	5,88%	7.212,63	8,11%	6.047,66	8,07%
Υπηρεσίες Συντήρησης και επισκευής	1.665,93	1,16%	1.480,71	1,09%	1.018,17	0,83%	924,98	1,04%	808,30	1,08%
Μεταφορές	15.358,22	10,71%	13.708,47	10,07%	14.039,91	11,42%	9.907,95	11,14%	8.239,92	10,99%
Ταξίδια/Τουρισμός	54.213,90	37,81%	51.687,69	37,97%	44.253,79	36,00%	21.266,07	23,90%	17.,32,00	23,12%
Κατασκευαστικές Υπηρεσίες	232,47	0,16%	292,61	0,21%	324,38	0,26%	236,61	0,27%	224,95	0,30%
Ασφαλιστικές/Συνταξιοδοτικές Υπηρεσίες	964,08	0,67%	874,12	0,64%	1.371,09	1,12%	878,81	0,99%	741,57	0,99%
Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	10.726,14	7,48%	9.424,28	6,92%	6.940,23	5,65%	6.955,04	7,82%	6.689,33	8,92%
Χρήση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας	4.927,25	3,44%	5.275,74	3,88%	4.980,71	4,05%	4.109,09	4,62%	3.542,93	4,73%
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών/πληροφορικής	8.860,42	6,18%	8.770,67	6,44%	8.232,96	6,70%	7.176,02	8,07%	7.009,85	9,35%
Λοιπές επιχειρηματικές δραστηριότητες	35.,04,56	24,97%	34.700,05	25,49%	32.595,38	26,52%	28.888,73	32,47%	23.,10,39	30,97%
Υπηρεσίες αναψυχής, πολιτισμού, προσωπικές κλπ	1,385,56	0,97%	1,108,51	0,81%	855,10	0,70%	737,25	0,83%	580,29	0,77%
Υπηρεσίες Δημοσίου	896,32	0,63%	914,12	0,67%	1,077,23	0,88%	667,85	0,75%	525,51	0,70%
Σύνολο Πληρωμών Ιταλίας	143,386,03	100,00 %	136,122,49	100,00%	122,913,59	100,00 %	88,961,02	100,00 %	74,952,69	100,00%

Πηγή :Banca d'Italia (εκατ, €)

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης
Πληρωμές Ιταλίας

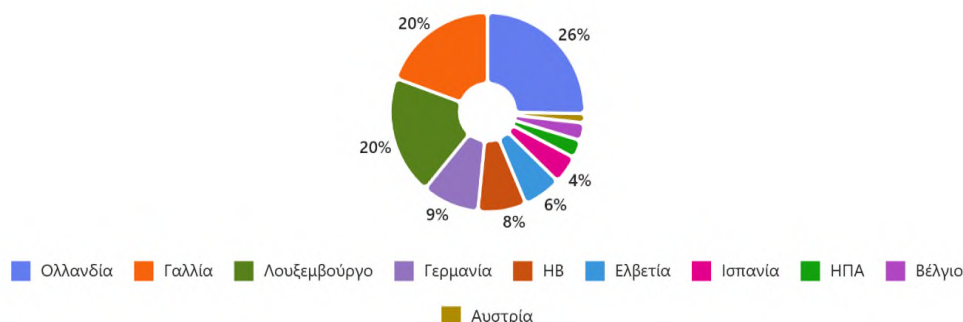
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΒΟΡS 2010 Η' ΒΡΜ6	2024		2023		2022		2021		2020	
	ΑΞΙΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ %	ΑΞΙΑ	ΜΕΡΙΔΙΟ %
Υπηρεσίες Μεταποίησης	3,836,44	2,55%	4,041,68	2,87%	3,788,06	2,85%	3,036,76	3,10%	2,774,27	3,35%
Υπηρεσίες Συντήρησης και επισκευής	1,650,95	1,10%	1,398,00	0,99%	1,093,73	0,82%	890,51	0,91%	1,152,93	1,39%
Μεταφορές	31,653,83	21,04%	28,435,62	20,21%	31,630,64	23,77%	22,375,28	22,86%	16,328,33	19,74%
Ταξίδια/Τουρισμός	33,006,12	21,94%	31,585,44	22,45%	26,029,19	19,56%	12,645,24	12,92%	9,576,68	11,58%
Κατασκευαστικές Υπηρεσίες	144,72	0,10%	179,03	0,13%	87,06	0,07%	66,87	0,07%	52,48	0,06%
Ασφαλιστικές/Συνατξιοδοτικές Υπηρεσίες	1,990,06	1,32%	2,099,87	1,49%	2,968,98	2,23%	2,590,32	2,65%	2,201,11	2,66%
Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	12,350,59	8,21%	11,332,27	8,05%	11,311,08	8,50%	11,301,98	11,55%	9,855,25	11,91%
Χρήση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας	7,033,49	4,68%	6,515,89	4,63%	6,821,86	5,13%	5,298,11	5,41%	4,499,69	5,44%
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών/πληροφορικής	16,109,20	10,71%	14,614,37	10,39%	12,263,84	9,22%	9,949,16	10,16%	9,569,98	11,57%
Λοιπές επιχειρηματικές δραστηριότητες	40,167,66	26,70%	38,165,14	27,12%	35,033,73	26,33%	28,533,64	29,15%	25,476,58	30,80%
Υπηρεσίες αναψυχής, πολιτισμού, προσωπικές κλπ	1,277,49	0,85%	1,269,21	0,90%	892,17	0,67%	268,54	0,27%	185,93	0,22%
Υπηρεσίες Δημοσίου	1,211,41	0,81%	1,071,64	0,76%	1,150,61	0,86%	937,11	0,96%	1,054,24	1,27%
Σύνολο Πληρωμών Ιταλίας	150,431,96	100,00%	140,708,13	100,00%	133,070,94	100,00%	97,893,52	100,00%	82,727,46	100,00%

Μεταφορές, τουρισμός και λοιπές υπηρεσίες επιχειρηματικής δραστηριότητας συνθέτουν τους κυριότερους πυλώνες εισαγωγών υπηρεσιών, Το 2022, το 2023 και το 2024 η ανάκαμψη του τουρισμού είναι πλέον εμφανής, **κατατάσσοντας τον τουρισμό στην 1^η θέση στις εισπράξεις** της Ιταλίας με ποσοστό συμμετοχής 37,8% και τη **2^η θέση στις πληρωμές της χώρας**, με ποσοστό συμμετοχής 21,94%. Ανοδική πορεία έχουν και οι μεταφορές στις πληρωμές της Ιταλίας, ειδικά από το 2021 και μετά, εναλλάσσοντας θέσεις με τις τουριστικές υπηρεσίες, Κατά την τελευταία πενταετία και συγκεκριμένα το 2022 οι μεταφορές κατατάσσονται στην πρώτη θέση των πληρωμών της Ιταλίας με μερίδιο 25%, ενώ ακολουθεί ο τουρισμός με μερίδιο 20%, Εξάιρεση αποτελεί το 2023, που οι μεταφορές καταλαμβάνουν τη 2η θέση με ποσοστό συμμετοχής 20,21% και με οριακή διαφορά έναντι του Τουρισμού με μερίδιο 22,45%, Η κατακόρυφη αύξηση του ενεργειακού κόστους είχε αντίκτυπο στην συνολική αξία πληρωμών για μεταφορικές υπηρεσίες στο εξωτερικό, που αυξήθηκαν το 2022 κατά 49,12% σε σχέση με το 2021 και κατά 40,58% σε σχέση με το 2019 για να μειωθούν ελαφρά το 2023 κατά 4%, Το 2024, κατέλαβαν την τρίτη θέση με ποσοστό 21,04% ενώ σταθερή πορεία φαίνεται να κρατούν και στις εισπράξεις της Ιταλίας διατηρώντας την τρίτη με ποσοστό επί των εισπράξεων για το 2024 10,7%.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η πανδημία ανέκοψε την ανοδική πορεία των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) το 2020, αλλά από το 2021 παρατηρείται σταδιακή ανάκαμψη σύμφωνα με στοιχεία της Banca d' Italia:

- **2021:** €391,65 δισ, (+0,07%)
- **2022:** €429,16 δισ, (+9,58%)
- **2023:** €452,78 δισ, (+5,5%)

Πηγή 2 Banca d' Italia

Κύριοι επενδυτές (2023):

- Ολλανδία: 23,9%
- Λουξεμβούργο: 18,36%
- Γαλλία: 18,4%
- Γερμανία: 8,82%
- HB: 7,42%
- Ελβετία: 5,80%
- Ισπανία: 4,14%
- Βέλγιο: 2,43%
- ΗΠΑ: 2,52%
- Αυστρία: 1,18%

Η Ελλάδα υποχώρησε στην **71η θέση** το 2024 (€53,04 εκατ.), από την 50ή θέση το 2023 (€60,92 εκατ.), με σχεδόν μηδενικό ποσοστό επί του συνόλου.

Επενδύσεις εξωτερικού στην Ιταλία

Επενδύσεις Εξωτερικού στην Ιταλία	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Καθαρές Άμεσες Επενδύσεις/Ροές	19,163	29,769	18,147	-18,339	-1,345	29,781	38,500	19,500
Συνολικά Κεφάλαια/Απόθεμα	352,026	375,336	388,418	391,369	391,652	429,164	460,000	480,000
% μεταβολής	5,23	6,62	3,49	0,76	0,07	9,58	4,33	4,35

Πηγές: UNCTAD, World Investment Report (αξίες σε δις ευρώ)

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Ιταλία παρουσίασαν σταθερή ανοδική τάση στο απόθεμα κεφαλαίων την περίοδο 2019–2024, παρά τις διακυμάνσεις στις καθαρές ροές. Το 2019 οι καθαρές εισροές ανήλθαν σε 18,1 δισ, ευρώ, ενώ το 2020 καταγράφηκε σημαντική εκροή (-18,3 δισ, ευρώ), αντανακλώντας τις επιπτώσεις της πανδημίας. Το 2021 οι ροές παρέμειναν αρνητικές (-1,3 δισ, ευρώ), αλλά από το 2022 σημειώθηκε ισχυρή ανάκαμψη με εισροές 29,8 δισ, ευρώ και περαιτέρω αύξηση σε 30,2 δισ, ευρώ το 2023, **Το 2024** οι καθαρές εισροές ανήλθαν σε 33,5 δισ, ευρώ, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη επίδοση της τελευταίας πενταετίας.

Το συνολικό απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων αυξήθηκε από 388,4 δισ. ευρώ το 2019 σε 476,98 δισ, ευρώ το 2024. Η ετήσια μεταβολή ήταν περιορισμένη το 2020 (+0,76%) και το 2021 (+0,07%), αλλά επιταχύνθηκε το 2022 (+9,58%) και το 2023 (+5,50%), ενώ το 2024 σημείωσε περαιτέρω αύξηση κατά 5,34%. Η **ανοδική πορεία του αποθέματος υποδηλώνει την ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ιταλίας ως επενδυτικού προορισμού**, παρά τις διεθνείς αβεβαιότητες.

Ιταλικές Επενδύσεις στο εξωτερικό

Έτος	Καθαρές Άμεσες Επενδύσεις / Ροές (δισ, €)	Συνολικά Κεφάλαια / Απόθεμα (δισ, €)	% Μεταβολής
2019	21,76	497,47	
2020	2,56	479,30	-3,65%
2021	24,99	498,96	4,10%
2022	16,19	539,44	8,11%
2023	19,56	565,13	3,23%
2024	23,00*	584,03	3,30%

Πηγή: UNCTAD *Μετατροπή από δολάρια ΗΠΑ σε ευρώ (προσεγγιστικά)

Οι δέκα κυριότερες χώρες-προορισμοί του ιταλικού επενδυμένου κεφαλαίου στο εξωτερικό το 2024 παραμένουν σταθερές, με μικρές διαφοροποιήσεις στα ποσοστά: Ηνωμένες Πολιτείες (11,35%), Ισπανία (8,28%), Γερμανία (7,32%), Λουξεμβούργο (7,28%), Ολλανδία (6,56%), Ηνωμένο Βασίλειο (6,85%), Γαλλία (5,93%), Αυστρία (3,47%), Ελβετία (2,69%) και Χιλή (2,41%), **Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 25η θέση**, με ποσοστό περίπου 0,87% επί της συνολικής αξίας των ιταλικών επενδύσεων στο εξωτερικό, διατηρώντας την ίδια θέση με το προηγούμενο έτος.

Οικονομικές σχέσεις Ιταλίας

Η Ιταλία διατηρεί εκτεταμένο δίκτυο διεθνών οικονομικών σχέσεων και συμμετέχει ενεργά σε πολυμερείς οργανισμούς και θεσμούς που διαμορφώνουν το παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον, Ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, η χώρα εντάσσεται σε ένα πλαίσιο οικονομικής και νομισματικής ολοκλήρωσης, ενώ παράλληλα συμμετέχει σε διεθνείς οργανισμούς όπως:

- **Χρηματοπιστωτικοί και αναπτυξιακοί οργανισμοί:** BIS, EBRD, ECB, EIB, IMF, IBRD, IFC, MIGA, IDA, AfDB, ADB
- **Πολιτικοί και οικονομικοί θεσμοί:** G-7, G-8, G-10, G-20, OECD, Paris Club
- **Εμπορικοί και τελωνειακοί οργανισμοί:** WTO, WCO, UNCTAD
- **Ειδικοί οργανισμοί και πρωτοβουλίες:** FATF, EITI, Australia Group, NSG
- **Διεθνείς οργανισμοί συνεργασίας και ασφάλειας:** NATO, OSCE, UN, Interpol
- **Επιστημονικοί και τεχνικοί οργανισμοί:** CERN, ISO, ITU, ICAO, IMO

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Η συμμετοχή της Ιταλίας σε αυτούς τους οργανισμούς υπογραμμίζει τον πολυδιάστατο ρόλο της χώρας στη διαμόρφωση κανόνων για το εμπόριο, τις επενδύσεις, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την τεχνολογική ανάπτυξη.

Ιταλία – ΠΟΕ

Η Ιταλία είναι ιδρυτικό μέλος του ΠΟΕ από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μέλος της GATT (Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου) από τις 30 Μαΐου 1950, Ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμμετέχει ενεργά στον καθορισμό των κοινών θέσεων των 27 για τα συναφή θέματα αρμοδιότητας του Οργανισμού.

Η Ιταλία υποστηρίζει την ολοκλήρωση πολυμερών διαπραγματεύσεων για την κατάργηση των επιδοτήσεων στην αλιεία και πολυμερείς πρωτοβουλίες για τον καθορισμό νέων κανόνων στο ψηφιακό εμπόριο, στη διευκόλυνση των επενδύσεων και των υπηρεσιών και υπέρ των ΜΜΕ, Αντιμετωπίζει ευνοϊκά τις προσπάθειες επίλυσης διαφορών στο Δευτεροβάθμιο Δικαιοδοτικό Όργανο (Appellate Body) του Οργάνου Επίλυσης Διαφορών του ΠΟΕ, Επιπλέον, η Ιταλία επικεντρώνει τη δράση της, ιδίως, στην προστασία και προώθηση των ειδικών εμπορικών συμφερόντων της στον τομέα των βιομηχανικών, αγροδιατροφικών προϊόντων, υπηρεσιών, με έμφαση στην προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και των γεωγραφικών ενδείξεων, δεσμευόμενη ταυτόχρονα, για γενικότερη ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, διαφάνεια και προβλεψιμότητα του πολυμερούς εμπορικού συστήματος και προώθηση της διεύρυνσης με νέα μέλη, καθώς και για την αναγνώριση της αποτελεσματικότητας του Οργανισμού.

Η Ιταλία συμμετείχε στην 13η Υπουργική Διάσκεψη του ΠΟΕ στο Άμπου Ντάμπι (26 Φεβρουαρίου - 2 Μαρτίου 2024) με την 14^η να αναμένεται στο Καμερούν (26 - 29 Δεκεμβρίου 2026), Η έκθεση του ΠΟΕ για τις Στατιστικές Εμπορίου 2024 έδειξε σημαντική αύξηση στο παγκόσμιο εμπόριο αγαθών και εμπορικών υπηρεσιών κατά τη διάρκεια του 2024.

Ιταλική Προεδρία της G7

Ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας G7 το 2024, η Ιταλία ανέλαβε πρωτοβουλίες το 2023, όπως η φιλοξενία της Απολογιστικής Συνόδου των Η,Ε, για τα Αγροδιατροφικά Συστήματα (UN Food Systems Summit +2 Stocktaking Moment), είχε ενεργή συμμετοχή στη σύνοδο Κορυφής των Η,Ε στην Ν, Υόρκη για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDG Summit), ενώ διοργάνωσε Σύνοδο Κορυφής Ιταλίας-Αφρικής, Ενδεικτικά, η ιταλική Προεδρία G7 επικεντρώνεται σε κρίσιμα ζητήματα όπως: επισιτιστική ασφάλεια, κλιματική έκτακτη ανάγκη, βιώσιμη χρηματοδότηση και ανάπτυξη, ενώ αναμένεται ο σχεδιασμός και ενεργοποίηση της εμβληματικής οραματικής πρωτοβουλίας της ιταλικής κυβέρνησης «Σχέδιο Mattei» για την Αφρική.

Η Ιταλία ανέλαβε την προεδρία της G7 για έβδομη φορά την 1η Ιανουαρίου 2024 και την άσκησε για ολόκληρο το έτος, Οι βασικοί άξονες της προεδρίας περιλάμβαναν την υπεράσπιση του διεθνούς συστήματος που βασίζεται σε κανόνες, την αντιμετώπιση της παγκόσμιας αστάθειας και την ενίσχυση των σχέσεων με τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως στην Αφρική,

Οι βασικές προτεραιότητες υπό την ιταλική προεδρία περιελάμβαναν:

- Την υπεράσπιση του διεθνούς συστήματος που βασίζεται σε κανόνες, ιδίως υπό το φως του πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία,
- Την αντιμετώπιση της παγκόσμιας αστάθειας, συμπεριλαμβανομένης της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή,
- Την ενίσχυση των συνεργασιών με αναπτυσσόμενες χώρες και αναδυόμενες οικονομίες, με ιδιαίτερη έμφαση στην Αφρική.

Το κορυφαίο γεγονός της ιταλικής προεδρίας της G7 ήταν η Σύνοδος Κορυφής των Ηγετών, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Borgo Egnazia της Απουλίας από τις 13 έως τις 15 Ιουνίου 2024, Στη συνάντηση συμμετείχαν οι ηγέτες των επτά κρατών μελών, καθώς και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπώντας την Ευρωπαϊκή Ένωση, Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην ανάγκη σεβασμού του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στην προώθηση της

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

διεθνούς ειρήνης, ασφάλειας και μιας δίκαιης παγκόσμιας τάξης, Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη στήριξη της Ουκρανίας και στην επίτευξη ειρηνευτικής συμφωνίας για τη Γάζα.

Οι ηγέτες δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν τις επενδύσεις για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, αυξάνοντας τη δανειοδοτική ικανότητα της Παγκόσμιας Τράπεζας κατά 70 δισ, δολάρια ΗΠΑ, Παράλληλα, υποστήριξαν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και την προώθηση της ισότητας των φύλων, με επενδύσεις ύψους 20 δισ, δολαρίων, Επιπλέον, εμβάθυναν τη συνεργασία στον τομέα της Τεχνητής Νοημοσύνης, προωθώντας την οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ενώ επαναβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για ένα δίκαιο διεθνές εμπορικό και φορολογικό σύστημα.

Στις 13 Δεκεμβρίου 2024 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή συνάντηση των ηγετών της G7, σηματοδοτώντας τη μετάβαση της προεδρίας από την Ιταλία στον Καναδά, Η συζήτηση επικεντρώθηκε σε διεθνή ζητήματα ασφάλειας και ανθρωπιστικής βοήθειας, με έμφαση στη διατήρηση της σταθερότητας σε περιοχές κρίσης και στην ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων.

Οι ηγέτες εξέτασαν πρωτοβουλίες για την επισιτιστική ασφάλεια, την ενεργειακή μετάβαση και την κλιματική ανθεκτικότητα, καθώς και δράσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε αναπτυσσόμενες χώρες, Παράλληλα, συζητήθηκαν μέτρα για την προώθηση της τεχνητής νοημοσύνης με ηθικές προδιαγραφές, μέσω ενός σχεδίου δράσης και της δημιουργίας μηχανισμών διαφάνειας, Στον τομέα της μετανάστευσης, επιβεβαιώθηκε η ανάγκη συνεργασίας για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών και την ενίσχυση της νόμιμης κινητικότητας.

Η συνάντηση ανέδειξε την πρόοδο που σημειώθηκε κατά την ιταλική προεδρία, ιδίως σε θέματα ανάπτυξης, τεχνολογίας και παγκόσμιας σταθερότητας, και έθεσε τις βάσεις για συνέχιση της συνεργασίας σε κρίσιμους τομείς υπό την επόμενη προεδρία.

Υπουργική Σύνοδος G7 για το Εμπόριο (τηλεδιάσκεψη, 7.2.2024)

Το 2024, στο πλαίσιο της ιταλικής προεδρίας της G7, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις εμπορικές προκλήσεις που επηρεάζουν τη διεθνή οικονομία, όπως οι στρεβλώσεις της αγοράς και η μη εμπορεύσιμη πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε βασικούς τομείς, Η Ιταλία φιλοξένησε δύο σημαντικές συναντήσεις των Υπουργών Εμπορίου της G7: την πρώτη, μέσω τηλεδιάσκεψης στις 7 Φεβρουαρίου, και τη δεύτερη, δια ζώσης, στις 16–17 Ιουλίου στο Ρέτζιο Καλάμπρια.

Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν σε τέσσερις βασικές προτεραιότητες:

- Την ενίσχυση ενός πολυμερούς εμπορικού συστήματος με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου στο επίκεντρο,
- Την προώθηση ίσων όρων ανταγωνισμού στις διεθνείς αγορές,
- Τη σύνδεση του εμπορίου με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα,
- Την ανάλυση της σχέσης μεταξύ δίκαιου, προσβάσιμου και βιώσιμου εμπορίου και οικονομικής ασφάλειας.

Οι υπουργικές συναντήσεις ολοκληρώθηκαν με την υιοθέτηση κοινών ανακοινωθέντων, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση των μελών της G7 για συνεργασία σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν το διεθνές εμπόριο και την οικονομική σταθερότητα.

Υπουργική Σύνοδος G7 για την Βιομηχανία και την Τεχνολογία (Ρώμη 10.10.2024)

Η δεύτερη Υπουργική Σύνοδος Βιομηχανίας και Τεχνολογίας της G7 πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη στις 10 Οκτωβρίου 2024, με επίκεντρο τον μετασχηματιστικό αντίκτυπο της ψηφιακής καινοτομίας στην οικονομική ανάπτυξη και τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα, καθώς και τις δυνατότητες αξιοποίησης της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) για την προώθηση ανθεκτικών και βιώσιμων οικονομιών.

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Οι συζητήσεις επιβεβαίωσαν τη δέσμευση των χωρών της G7 σε μια πολυμερή προσέγγιση που βασίζεται σε κανόνες και ενσωματώνει ηθικές αρχές για τις αναδυόμενες τεχνολογίες, με στόχο ένα ψηφιακό μέλλον που προάγει ανοιχτές αγορές, ισότητα και βιώσιμη ανάπτυξη, Παρουσιάστηκε η έκθεση «G7 Report on Driving Factors and Challenges of AI Adoption and Development Among Companies, Especially Micro and Small Enterprises», η οποία αναδεικνύει τον ρόλο της AI στη διαμόρφωση νέων αλυσίδων αξίας και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη βιομηχανία ημιαγωγών, με την Ομάδα «Semiconductor Point of Contact» να παρουσιάζει προτάσεις για συντονισμένες δράσεις έρευνας στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης και της ανθεκτικής κατασκευής, υποστηρίζοντας την πράσινη μετάβαση και τις τεχνολογικές καινοτομίες, Παράλληλα, οι Υπουργοί συζήτησαν την ψηφιακή ανάπτυξη της Αφρικής ως μέσο επιτάχυνσης της επίτευξης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, τονίζοντας τη σημασία γεφύρωσης ψηφιακών ανισοτήτων και ενίσχυσης των αλυσίδων αξίας.

Η ιταλική προεδρία ανακοίνωσε πρόοδο στον σχεδιασμό του «AI Hub for Sustainable Development» σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP), Η πρωτοβουλία επικεντρώνεται σε τομείς όπως η γεωργία, η υγεία, οι υποδομές, η εκπαίδευση και η ενέργεια, με στόχο την ενίσχυση τοπικών οικοσυστημάτων AI και την προώθηση βιομηχανικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Ιταλία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Το 2024, η Ιταλία ανέδειξε τον ρόλο της στην παγκόσμια αρχιτεκτονική υγείας μέσω σημαντικών πρωτοβουλιών και διεθνών συναντήσεων, Στις 10–11 Οκτωβρίου φιλοξένησε στην Αγκόνα την **Υπουργική Σύνοδο Υγείας της G7, με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** και διεθνών οργανισμών, Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση της ετοιμότητας για πανδημίες, την προώθηση της προσέγγισης One Health και την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής, καθώς και στην υγιή γήρανση μέσω πρόληψης και καινοτομίας.

Παράλληλα, η Ιταλία φιλοξένησε συνάντηση **WHO/Europe και ECDC στη Ρώμη (3–4 Δεκεμβρίου)**, με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και την ανάπτυξη σχεδίων δράσης για την αντιμετώπιση μελλοντικών υγειονομικών κρίσεων, Στο ίδιο πλαίσιο, η **Ευρωπαϊκή Σύνοδος Υγείας στις Βρυξέλλες (Δεκέμβριος)** ανέδειξε την ανάγκη για ψηφιακή καινοτομία και ανθεκτικά συστήματα υγείας, με την Ιταλία να συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις.

Οι πρωτοβουλίες αυτές επιβεβαίωσαν τη δέσμευση της Ιταλίας για ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική περίθαλψη, ενίσχυση της συνεργασίας με διεθνείς εταίρους και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στον τομέα της υγείας.

Ιταλία και G20

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2024 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη Σύνοδος Υπουργών Εξωτερικών της G20, ανοιχτή σε όλα τα μέλη του ΟΗΕ, με στόχο την ενίσχυση του διαλόγου για τις παγκόσμιες προκλήσεις και την ανάπτυξη, Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην ανάγκη για αποτελεσματική πολυμερή προσέγγιση, βασισμένη στον σεβασμό του διεθνούς δικαίου και στην προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας.

Οι συμμετέχοντες ανέδειξαν ζητήματα όπως η ανθρωπιστική βοήθεια σε περιοχές κρίσης, η ενίσχυση της ετοιμότητας για πανδημίες, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η προώθηση της βιώσιμης

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

ανάπτυξης, Τονίστηκε η σημασία της καινοτομίας και της τεχνολογικής προόδου, συμπεριλαμβανομένης της Τεχνητής Νοημοσύνης, καθώς και η ανάγκη για δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση στα οφέλη της ψηφιακής μετάβασης.

Η συζήτηση περιέλαβε επίσης θέματα παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης, με έμφαση στη μεταρρύθμιση των διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις σύγχρονες προκλήσεις, Το εμπόριο αναδείχθηκε ως βασικός μοχλός ανάπτυξης, με έμφαση στη διατήρηση προβλέψιμων κανόνων και στην ενίσχυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τη διασφάλιση ισορροπίας και δικαιοσύνης στις διεθνείς αγορές.

Η σύνοδος επιβεβαίωσε τη δέσμευση για ανοιχτό και χωρίς αποκλεισμούς διάλογο, προωθώντας συνεργασία σε κρίσιμους τομείς όπως η ειρήνη, η βιώσιμη ανάπτυξη και η τεχνολογική καινοτομία.

Ιταλία - ΟΟΣΑ

Η Ιταλία, ιδρυτικό μέλος του ΟΟΣΑ, φιλοξενεί τρία εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά κέντρα του Οργανισμού, τα οποία ενισχύουν τη συνεργασία σε θέματα ανάπτυξης και διακυβέρνησης:

- **Κέντρο Τοπικής Ανάπτυξης στο Trento:** Εντάσσεται στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ για την περιφερειακή, τοπική, αστική και αγροτική ανάπτυξη και ειδικεύεται στην επιμόρφωση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και στην προώθηση της εδαφικής ανάπτυξης και του τουρισμού,
- **Γραφείο στη Βενετία:** Συμπληρωματικό προς το Κέντρο του Trento, με αντίστοιχες δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της τοπικής ανάπτυξης,
- **Κέντρο στην Caserta:** Λειτουργεί από το 2012 στο πλαίσιο του προγράμματος MENA (Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική) του ΟΟΣΑ, παρέχοντας επιμόρφωση σε δημόσιες διοικήσεις χωρών της περιοχής,

Η παρουσία αυτών των κέντρων στην Ιταλία έχει στρατηγική σημασία, καθώς ενισχύει τις σχέσεις με τις δημόσιες διοικήσεις χωρών της Βόρειας Αφρικής και της Μεσογείου και προάγει τη συνεργασία σε θέματα ανάπτυξης και διακυβέρνησης, Παράλληλα, οι δράσεις αυτές λειτουργούν συμπληρωματικά με το Σχέδιο Mattei, το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση των οικονομικών και θεσμικών δεσμών της Ιταλίας με τις αφρικανικές χώρες,

Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών

Η Ιταλία διατηρεί ενεργό και στρατηγικό ρόλο σε διεθνή φόρα και οργανισμούς, προωθώντας την πολυμερή συνεργασία και την ανάπτυξη, Στη Ρώμη φιλοξενεί τις έδρες τριών οργανισμών του συστήματος του ΟΗΕ με αντικείμενο την επισιτιστική ασφάλεια και την αγροτική ανάπτυξη: **FAO, IFAD και WFP**, ενισχύοντας τη θέση της ως κέντρο διεθνούς διακυβέρνησης στον αγροδιατροφικό τομέα, Παράλληλα, μέσω της συμμετοχής της στον FAO, προώθησε την καθιέρωση της Ημέρας Μεσογειακής Διατροφής (16 Νοεμβρίου) στο πλαίσιο του ΟΗΕ, με εκδηλώσεις και δράσεις προβολής στον FAO, αναδεικνύοντας τη σημασία της μεσογειακής διατροφής για την υγεία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ως ιδρυτικό μέλος του ΟΟΣΑ, η Ιταλία φιλοξενεί τρία εκπαιδευτικά κέντρα του Οργανισμού (Trento, Βενετία, Caserta), τα οποία εξειδικεύονται στην τοπική ανάπτυξη, την επιχειρηματικότητα και την επιμόρφωση δημόσιων διοικήσεων χωρών της Μεσογείου και της Βόρειας Αφρικής, Οι δράσεις αυτές λειτουργούν συμπληρωματικά με το Σχέδιο Mattei, που στοχεύει στην ενίσχυση των οικονομικών και θεσμικών δεσμών της Ιταλίας με τις αφρικανικές χώρες, προωθώντας έργα στους τομείς της ενέργειας, της εκπαίδευσης και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Η συμμετοχή της Ιταλίας σε διεθνή φόρα, όπως η G7 και η G20, ενισχύει τον ρόλο της στη διαμόρφωση πολιτικών για την επισιτιστική ασφάλεια, την πράσινη μετάβαση και την ψηφιακή καινοτομία, ενώ η συνεργασία με τον ΟΟΣΑ και τους οργανισμούς του ΟΗΕ στη Ρώμη υπογραμμίζει τη δέσμευσή της για πολυμερή προσέγγιση και βιώσιμη ανάπτυξη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΤΑΛΙΑΣ

Η Ιταλία και η Ελλάδα, δύο κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση σημαντικών γεωοικονομικών και στρατηγικών ζητημάτων στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Και οι δύο χώρες αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις, στην ευρύτερη γεωπολιτικά ευαίσθητη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Οι ιδιαίτερα στενοί δεσμοί μεταξύ των δύο λαών, που παραμένουν σταθεροί και διαχρονικοί, βασίζονται και ενισχύονται από τη μακρά κοινή πορεία και συνεργασία στους τομείς της κοινωνίας, της πολιτικής, της οικονομίας, της ενέργειας, του τουρισμού και του πολιτισμού.

Διμερές εμπόριο

Η Ιταλία αποτελεί διαχρονικά, σε διακριτή απόσταση -αδιαλείπτως από το 2015- τον πρώτο εξαγωγικό προορισμό της Ελλάδας και ταυτόχρονα τον δεύτερο προμηθευτή της χώρας μας.

Το 2024, οι εξαγωγές της Ελλάδας προς Ιταλία ανήλθαν σε **€5,237 εκ.**, ελαφρώς μειωμένες σε σχέση με το 2023 (€5,893 εκ.). Οι εισαγωγές της Ελλάδας από Ιταλία ανήλθαν σε περίπου **€7,468 εκ.**, αυξημένες σε σχέση με το 2023 (€6,843 εκ.). Το διμερές εμπόριο Ελλάδας – Ιταλίας παραμένει σχετικώς ισορροπημένο. Η Γερμανία ακολουθεί ως έτερος σημαντικός εμπορικός εταίρος της Ελλάδας, με τις ελληνικές εξαγωγές να διαμορφώνονται σε € 3,518 εκ. και τις εισαγωγές σε € 9,091 εκ. αντίστοιχα.

Εμπόριο αγαθών

Ο διμερής όγκος εμπορίου Ελλάδος-Ιταλίας το 2024 ανήλθε σε **€12,7 δισ.**, χωρίς να σημειώσει μεταβολή σε σχέση με αυτόν του 2023 (€12,7 δισ). Διευρύνεται, ωστόσο, για τη χώρα μας το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου. Η αύξηση των /εισαγωγών κατά σχεδόν 9,7% έχει ως αποτέλεσμα να καταστεί η Ιταλία δεύτερος σημαντικότερος προμηθευτής της Ελλάδας, υπερκεράζοντας την Κίνα.

Πίνακας 2: Διμερές εμπόριο Ελλάδος – Ιταλίας (Πηγή ΕΛΣΤΑΤ προσωρινά στοιχεία)

(Αξίες σε εκατ. ευρώ)	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	% 2024/2023
Εξαγωγές	3,680,69	3,277,36	4,293,15	6,459,24	5,892,98	5,237	-11,1%
Εισαγωγές	4,823,03	4,520,54	5,790,31	6,799,10	6,809,19	7,468	+9,7%
Εμπορικό ισοζύγιο	-1,142,34	-1,243,18	-1,497,16	-339,86	-916,21	-2,231	-143,6%
Όγκος εμπορίου	8,503,72	7,797,90	10,083,46	13,258,34	12,702,17	12,705	+0,02%

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Στους κατ' ακολουθίαν πίνακες παρουσιάζονται οι ελληνικές εξαγωγές κατά διψήφιο κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, Σε επίπεδο ανάλυσης CN2 απεικονίζεται η σχετικά περιορισμένη σύνθεση των ε/εξαγωγών προς Ιταλία, καθώς το σύνολο των 25 κυριότερων κατηγοριών αποτελεί το 88,3% περίπου επί της συνολικής αξίας, ήτοι € 4,63 δισ. εκ των € 5,24 δισ.

Συγκρατείται ότι η αξία των πετρελαιοειδών το 2019 αντιπροσώπευε περίπου το ¼ των συνολικών ελληνικών εξαγωγών προς την Ιταλία, ενώ το 2020, λόγω της δραστηκής πτώσης της οικονομικής και κοινωνικής κινητικότητας (λόγω Covid) είχε κατακόρυφη πτώση κατά -40%. Το 2021, η αξία των πετρελαιοειδών αντιπροσώπευε το 16,6% του συνόλου των εξαγωγών με την αξία τους να διαμορφώνεται σε € 660,9 εκ.. Το 2023 οι εξαγωγές πετρελαιοειδών στην Ιταλία αντιπροσώπευαν περί το 24% (€ 1,44 δισ), ενώ το 2024 περί το 22,56% (€ 1,18 δισ).

Πίνακας 3: Ελληνικές εξαγωγές στην Ιταλία – μεγάλες κατηγορίες (CN2)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ *προσωρινά στοιχεία (Αντληση: 28,08,2025)

A/A	Διψήφιο ΚΣΟ (CN2)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2024 (αξία σε ευρώ)	% επί συνολικής αξίας	2023 (αξία σε ευρώ)	% επί συνολικής αξίας	% Μεταβολής 2024/2023
1	27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	1,184,240,977	22.56	1,437,716,889	24.40	-17.63
2	15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	543,692,253	10.36	829,497,739	14.08	-34.46
3	76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	368,821,278	7.03	327,313,254	5.55	12.68
4	84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	334,115,383	6.36	311,146,768	5.28	7.38
5	03	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	304,971,999	5.81	294,080,564	4.99	3.70
6	04	ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	294,285,238	5.61	258,442,575	4.39	13.87
7	30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	193,843,088	3.69	152,704,875	2.59	26.94
8	10	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	191,393,496	3.65	160,673,434	2.73	19.12
9	85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	170,852,572	3.25	209,314,418	3.55	-18.38
10	39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	141,022,343	2.69	177,661,340	3.01	-20.62
11	48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	119,022,785	2.27	200,661,326	3.41	-40.68
12	74	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	117,254,376	2.23	104,225,708	1.77	12.50
13	08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ	114,732,942	2.19	117,179,865	1.99	-2.09
14	20	ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	96,157,074	1.83	86,947,268	1.48	10.59
15	73	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	80,516,302	1.53	80,516,302	1.37	0.00
16	24	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	76,924,479	1.47	70,042,732	1.19	9.83
17	94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ, ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	49,926,523	0.95	51,503,634	0.87	-3.06
18	02	ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΒΡΩΣΙΜΑ	46,354,262	0.88	43,022,084	0.73	7.75
19	44	ΞΥΛΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	39,405,586	0.75	39,895,213	0.68	-1.23
20	28	ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΟΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΛΑΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ	36,114,126	0.69	38,066,647	0.65	-5.13
21	12	ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΛΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	32,108,490	0.61	39,804,857	0.68	-19.34
22	62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	31,806,310	0.61	51,482,822	0.87	-38.22
23	54	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	26,306,633	0.50	50,760,880	0.86	-48.18
24	64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	22,610,076	0.43	41,830,157	0.71	-45.95
25	61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	20,696,058	0.39	48,766,886	0.83	-57.56
		ΣΥΝΟΛΟ 25 ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	4,637,174,649	88.33	5,223,258,237	88.64	-11.22
		ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	1,184,240,977	22.56	1,437,716,889	24.40	-17.63
		ΜΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	4,065,392,825	77.44	4,455,262,330	75.60	-8.75
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	5,249,633,802	100	5,892,979,219	100	-10.92

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Το 2023, το 1/3 της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών (32% ήτοι €1,9 δισ.) εστιάζεται σε αγροδιατροφικά προϊόντα (2022: 25,59% ή € 1,4 δισ, / 2021: 29,69% ή € 1,18 δισ.), **Και το 2024, το 1/3 της συνολικής αξίας των εξαγωγών εστιάζεται σε αγροδιατροφικά προϊόντα** (30% ή € 1,59 δισ).

Στις κυριότερες κατηγορίες προϊόντων ελληνικών εξαγωγών συγκαταλέγονται τα ορυκτά καύσιμα, ορυκτά έλαια και προϊόντα της απόσταξης αυτών (ΚΣΟ 27), με αξία €1,184,240,977 και ποσοστό 22,56% επί του συνόλου, Ακολουθούν τα πλαστικά και τεχνουργήματα αυτών (ΚΣΟ 39) με €368,821,327 (7,03%), και τα αυτοκίνητα και άλλα οχήματα, μέρη και εξαρτήματα (ΚΣΟ 87) με €334,115,368 (6,36%), Σημαντική θέση έχουν επίσης τα μηχανήματα και συσκευές μηχανικά (ΚΣΟ 84) με €314,748,203 (5,81%), καθώς και τα προϊόντα αλουμινίου (ΚΣΟ 76) με €344,892,307 (6,35%).

Ακολουθούν οι πρώτες ύλες φυτικής προέλευσης (ΚΣΟ 12) με €294,285,288 (5,61%), τα δημητριακά (ΚΣΟ 10) με €191,393,496 (3,65%), και τα φαρμακευτικά προϊόντα (ΚΣΟ 30) με €191,933,496 (3,65%), Σημαντικές είναι και οι εξαγωγές ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών (ΚΣΟ 85) με €170,862,567 (3,19%), καθώς και χαρτί και χαρτόνι (ΚΣΟ 48) με €112,922,765 (2,13%).

Άλλες κατηγορίες περιλαμβάνουν τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα (ΚΣΟ 73), οχήματα για μεταφορά αγαθών (ΚΣΟ 87), προϊόντα γαλακτοκομίας (ΚΣΟ 04), φρούτα και καρποί (ΚΣΟ 08), προϊόντα κρέατος (ΚΣΟ 02), καθώς και προϊόντα χημικής βιομηχανίας (ΚΣΟ 28, 29, 32).

Η εικόνα δείχνει ότι οι εξαγωγές της Ελλάδας προς την Ιταλία είναι διαφοροποιημένες, με ισχυρή παρουσία σε ενεργειακά προϊόντα, βιομηχανικά αγαθά, μηχανήματα, τρόφιμα και χημικά προϊόντα, Η αύξηση σε αρκετές κατηγορίες, όπως τα προϊόντα φυτικής προέλευσης (+13,87%) και τα μηχανήματα (+9,83%), υποδηλώνει δυναμική ανάπτυξης σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Συγκρατείται η μεγάλη μείωση των κατηγοριών (CN61) ενδυμάτων και συμπληρωμάτων ενδύματος, πλεκτών κατά 57,56% και (CN54) συνθετικών ή τεχνητών ινών κατά 48,18%, Αυτή η μείωση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η ιταλική βιομηχανία ένδυσης και υφασμάτων παρουσίασε ύφεση το 2024, με μείωση του κύκλου εργασιών κατά περίπου 3,5% σε σχέση με το 2023 και ιδιαίτερα εξασθενημένη παραγωγή στον τομέα ειδών μόδας (π,χ, -18,3% μείωση στην παραγωγή ενδυμάτων) , Επίσης το 75% των επιχειρήσεων ένδυσης στην Ιταλία κατέγραψαν πτώση εσόδων, αποτέλεσμα της υψηλής ενεργειακής επιβάρυνσης, του πληθωρισμού, των υψηλών επιτοκίων και της αβεβαιότητας στην οικονομία, Επιπλέον, στο πρώτο τρίμηνο του 2024, οι εξαγωγές ευρωπαϊκών κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων μειώθηκαν, ενώ παράλληλα οι εισαγωγές επιβραδύνθηκαν — ειδικά προς τις μεσογειακές χώρες, όπου παρατηρήθηκε συρρίκνωση κατά 9%, Τέλος, οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν πτώση για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, ενώ η συνεισφορά του κλωστοϋφαντουργικού τομέα στην πτώση ήταν εξαιρετικά υψηλή, Συγκεκριμένα ο τομέας της ένδυσης μειώθηκε κατά 14,8% στο πρώτο εξάμηνο του 2024 και τα κλωστοϋφαντουργικά κατά 22%.

Μεταξύ των ετών 2022 και 2023 καταγράφηκε εντυπωσιακή αύξηση των ελληνικών εξαγωγών βρώσιμου ελαιολάδου, από περίπου 400–550 εκατ, δολάρια το 2022 σε 800–900 εκατ, δολάρια το 2023 Το 2024, ωστόσο, οι εξαγωγές υποχώρησαν στα 539 εκατ, δολάρια, σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 35%. Η αλματώδης αύξηση του 2023 αποδίδεται κυρίως στη δραματική μείωση της παγκόσμιας προσφοράς ελαιολάδου, λόγω των εξαιρετικά χαμηλών αποδόσεων της σοδειάς του 2022 σε μεγάλους παραγωγούς, ιδιαίτερα στην Ισπανία, Η περιορισμένη διαθεσιμότητα διεθνώς εκτόξευσε

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

τις τιμές του ελαιολάδου, αυξάνοντας σημαντικά την αξία των συναλλαγών, παρότι οι εξαγόμενοι όγκοι δεν μεταβλήθηκαν αναλόγως, Επιπλέον, η έλλειψη αποθεμάτων ενίσχυσε τη ζήτηση για το ελληνικό προϊόν, το οποίο διατέθηκε σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές.

Το 2024, με τη σταδιακή ομαλοποίηση των διεθνών τιμών και την μερική ανάκαμψη της παραγωγής σε ορισμένες χώρες (όπως η Ισπανία), η αξία των εξαγωγών μειώθηκε, χωρίς όμως να παρατηρηθεί ανάλογη μείωση στους όγκους, Παράλληλα, η Ιταλία διαφοροποίησε τις προμήθειές της, στρεφόμενη σε περισσότερους προμηθευτές.

Τέλος, σημειώθηκαν μεταβολές στη δομή των ελληνικών εξαγωγών, με αυξημένο ποσοστό να αφορά διαφορετικές μορφές και αγορές, Ειδικότερα, καταγράφεται ανακατανομή μεταξύ “χύμα” και τυποποιημένου ελαιολάδου, γεγονός που αντανακλά τη μεταβαλλόμενη στρατηγική των εξαγωγέων και τις νέες συνθήκες της διεθνούς αγοράς.

Πίνακας 4: Ελληνικές εισαγωγές από την Ιταλία – μεγάλες κατηγορίες (CN2)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ *προσωρινά στοιχεία (Άντληση: 28,08,2025)

A/A	Διψήφιο ΚΣΟ (CN2)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2024 (αξία σε ευρώ)	% επί συνολικής αξίας	2023 (αξία σε ευρώ)	% επί συνολικής αξίας	% Μεταβολής 2024/2023
1	84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, /	1,094,063,558	14.63	932,655,758	14.44	17.31
2	85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚ	706,157,474	9.44	355,077,033	5.50	98.87
3	87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣ	424,471,321	5.67	426,727,301	6.61	-0.53
4	30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	411,180,133	5.50	398,505,300	6.17	3.18
5	39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡ	406,110,049	5.43	398,328,626	6.17	1.95
6	27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔ	362,886,742	4.85	417,319,924	6.46	-13.04
7	62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤ	247,607,081	3.31	237,443,059	3.68	4.28
8	72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑ	185,323,147	2.48	198,962,672	3.08	-6.86
9	61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤ	166,443,313	2.23	159,801,132	2.47	4.16
10	90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗ	163,751,216	2.19	156,713,508	2.43	4.49
11	48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΤΕΧΝΟΥΡ	161,127,688	2.15	149,076,906	2.31	8.08
12	73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙ	160,296,541	2.14	159,041,326	2.46	0.79
13	64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑ	154,181,264	2.06	141,397,331	2.19	9.04
14	02	ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ Σ	138,207,974	1.85	127,961,679	1.98	8.01
15	94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥ	135,598,077	1.81	134,316,504	2.08	0.95
16	38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜ	122,722,966	1.64	112,569,600	1.74	9.02
17	88	ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΑ	120,877,708	1.62	157,077,466	2.43	-23.05
18	09	ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑ	120,170,788	1.61	121,318,311	1.88	-0.95
19	04	ΓΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΛΑΚΤΟΚ	110,614,584	1.48	89,683,158	1.39	23.34
20	34	ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	103,456,061	1.38	98,692,591	1.53	4.83
21	83	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠ	101,299,669	1.35	101,172,734	1.57	0.13
22	69	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	96,376,847	1.29	87,453,406	1.35	10.20
23	21	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙ	93,884,918	1.26	90,825,449	1.41	3.37
24	23	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑ	89,425,409	1.20	78,580,669	1.22	13.80
25	22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ	85,163,441	1.14	89,971,165	1.39	-5.34
		ΣΥΝΟΛΟ 25 ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	5,961,397,969	79.69	5,420,672,608	83.92	9.98
		ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	362,886,742	4.85	417,319,924	6.46	-13.04
		ΜΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	7,117,563,724	95.15	6,041,861,247	93.54	17.80
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	7,480,450,466	100	6,459,181,171	100	4.76

Αναφορικά με την σύνθεση ελληνικών εισαγωγών από την Ιταλία, το 2024, τα πετρελαιοειδή κάλυψαν το 4,85% του συνόλου των ε/εισαγωγών, ήτοι € 362,88 εκ.

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Στις κυριότερες κατηγορίες προϊόντων ελληνικών εισαγωγών, το 2024, περιλαμβάνονται οι πυρηνικοί αντιδραστήρες/λέβητες/μηχανές (€ 1,1 δισ), οι μηχανές (€ 706,15 εκ.), τα οχήματα (€ 424,5 εκ.), οι πλαστικές ύλες (€ 406,1 εκ.) και τα ορυκτά καύσιμα (€ 362,8 εκ.).

Εμπόριο υπηρεσιών

Το 2024, σημειώθηκε αύξηση των εισπράξεων παροχής υπηρεσιών από Ιταλία σε € 2,028 εκ. και διεύρυνση πληρωμών προς Ιταλία σε € 1,063 εκ.. Η χώρα μας κατέγραψε πλεόνασμα Ισοζυγίου Υπηρεσιών, που διαμορφώθηκε σε € 965 εκ, Ο όγκος διμερούς εμπορίου υπηρεσιών Ελλάδας-Ιταλίας διευρύνθηκε κατά 8,11% σε € 3 δις. (από € 2,9 δισ. το 2023).

(Αξίες σε εκατ, ευρώ)	2020	2021	2022	2023	2024	2024/2023%
Εισπράξεις	660	1,069	1,659	1,899	2,028	6,79%
Πληρωμές	548	728	819	960	1,063	10,73%
Ισοζύγιο υπηρεσιών	112	341	840	939	965	2,77%
Όγκος εμπορίου υπηρεσιών	1,208	1,797	2,478	2,859	3,091	8,11%

Σημειώνεται ότι παρατηρείται **σταδιακή αύξηση στον όγκο εμπορίου υπηρεσιών**, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τουριστικών ροών Ιταλών προς Ελλάδα μετά το πέρας και της πανδημίας του Κορονοϊού.

Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΕΒΟΡS 2010 ή ΒΡΜ6	2019	2020	2021	2022	2023	2024	% 2024/2023
Υπηρεσίες μεταποίησης αγαθών τα οποία ανήκουν σε άλλους	0,1	0	0,1	0	0	0	0%
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής που δεν περιλαμβάνονται αλλού	1,4	1,5	6,2	1,8			
Ταξιδιωτικό	1,008,60	217,7	525,1	926,7	1078,48	1,225,10	13,59%
Θαλάσσιες μεταφορές	320,8	232,7	272,5	419	444	409	-7,88%
Λοιπές μεταφορές	90,4	71,2	69,9	86,7	72	73	1,38%
Κατασκευαστικές	8,9	10,1	15,1	47,7	112	57	-49,10%
Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές	11,9	12,2	23,2	11,8	20	37	85%
Χρηματοοικονομικές	0,7	1,3	14,6	6	17	20	17,64%
Χρεώσεις για τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (Royalties)	1,2	0	0,1	0			
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	33,5	30,7	44,2	26,4	27	38	40%
Λοιπές υπηρεσίες επιχειρηματικής δραστηριότητας	58,3	72,1	84,4	101,8			
Υπηρεσίες αναψυχής, πολιτιστικές, προσωπικές	8,1	7,7	7,1	9,4	14	13	-7,14%
Υπηρεσίες δημοσίου	5,4	2,7	4,9	5,2	3	2	-33,33%
Σύνολο Εισπράξεων από Ιταλία	1,549,30	659,9	1,067,40	1642,5	1895,48	2008,1	5,94%

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Ως προς την σύνθεση του εμπορίου υπηρεσιών, το 63,9% των εισπράξεων της Ελλάδας από την Ιταλία αφορούσε, το 2024, σε ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Το 2024, οι εισπράξεις της χώρας μας σε κατηγορίες υπηρεσιών με την μεγαλύτερη μεταβολή αφορούσαν σε υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής (από € 3 εκ. σε € 14 εκ. ήτοι 366%) και ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές υπηρεσίες (€ 57 εκ. αύξηση 85%), ενώ σημειώθηκε μεγάλη μείωση στις κατασκευαστικές υπηρεσίες (από € 112 εκ. σε € 57 εκ. μείωση - 49,10%).

Πίνακας 6: Πληρωμές της Ελλάδας στην Ιταλία Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος							
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΕΒΟΡS 2010 ή ΒΡΜ6	2019	2020	2021	2022	2023	2024	% 2024/2023
Υπηρεσίες μεταποίησης αγαθών τα οποία ανήκουν σε άλλους	0.1	0	0.4	0	0	0	0%
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής που δεν περιλαμβάνονται αλλού	6.1	5.5	5.3	7.2	7	12	71,42%
Ταξιδιωτικό	245.9	78.7	109.4	196.4	272.9	314,6	15,28%
Θαλάσσιες μεταφορές	13	16.7	21.8	29.2	37	35	-5,4%
Λοιπές μεταφορές	242.2	220.8	269.1	320.8	348	385	10,63%
Κατασκευαστικές	62.8	13.9	69.7	14.5	14	17	21,42%
Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές	95.5	84.7	97	118.3	138	129	-6,52%
Χρηματοοικονομικές	5.1	8.5	10.4	7.9	9	9	0%
Χρεώσεις για τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (Royalties)	3.4	5.8	3.9	4.6	8	4	-50%
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	26.3	36.1	27.4	21.2	21	24	14,28%
Λοιπές υπηρεσίες επιχειρηματικής δραστηριότητας	67.4	66.5	101.1	86.8	93	103	10,75%
Υπηρεσίες αναψυχής, πολιτιστικές, προσωπικές	8.1	7.9	9.7	11.5	11	15	36,36%
Υπηρεσίες δημοσίου	2.6	2.9	2.5	4.1	3	4	33,33%
Σύνολο Πληρωμών στην Ιταλία	778.5	548	727.7	822.5	961.9	1051,6	9,32%

Αντιστοίχως, οι πληρωμές υπηρεσιών της Ελλάδας στην Ιταλία, το 2024, εστιάζονταν κυρίως στις λοιπές μεταφορές πλην θαλάσσιων (€ 385 εκ.) και τις ταξιδιωτικές υπηρεσίες (€ 314,6 εκ.). Η μεγαλύτερη αύξηση κατεγράφη στις χρεώσεις για υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής, ύψους 71,42% και υπηρεσίες αναψυχής, πολιτιστικές και προσωπικές, 36,36%.

Πίνακας 6: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Ιταλία, Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Αφίξεις από Ιταλία στην Ελλάδα	1,667,2	1,553,1	373,2	806,4	1,413,1	1,842,3	2,025,9
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	5,0%	4,6%	5,0%	5,3%	4,7%	5,1%	4,98 %
Μεταβολή %	+15,7%	-6,8%	-75,9%	+116,08%	+75,24%	+30,37%	+ 9,96 %

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η επισκεψιμότητα των Ιταλών τουριστών προς την Ελλάδα, το 2019, υπερέβη το 1,55 εκ., παρουσιάζοντας σχετική μείωση -6,8% έναντι του 2018. Το 2020, λόγω της πανδημίας Covid-19, οι αφίξεις συρρικνώθηκαν δραστικά σε 373.200, με τους Ιταλούς

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

επισκέπτες να αποτελούν το 5% του συνόλου των αφίξεων στην Ελλάδα. Βάσει διαθεσίμων στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδος, το 2021 κατεγράφη αναστροφή της πτωτικής πορείας με σημαντική ανάκαμψη του αριθμού των αφίξεων, Συγκεκριμένα, οι Ιταλοί που επισκέφθηκαν τη χώρα μας ανήλθαν σε 806.400. Το 2022, παρατηρήθηκε αύξηση κατά 75,2% των Ιταλών επισκεπτών στην χώρα μας με τις αφίξεις να ανέρχονται σε 1,41 εκ. με τις τουριστικές ροές από την Ελλάδα στην Ιταλία να προσεγγίζουν τις 407.000.

Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας για το **2024**, η επισκεψιμότητα τουριστών από την Ιταλία ανήλθε σε **2,02 εκ.**

Πίνακας 8: Τουριστικές αφίξεις στην Ιταλία από Ελλάδα (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος)			
	2023	2024	%2024/2023
Αφίξεις από Ελλάδα στην Ιταλία	272,9	314,6	11,22%
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	2,431,7	2,805,3	15,28

Κατά το πρώτο τετράμηνο του 2023 οι αφίξεις Ιταλών τουριστών στην Ελλάδα ανήλθαν σε 52.100 ενώ το αντίστοιχο διάστημα του 2024 καταγράφηκε αύξηση στις 61.400, δηλαδή μεταβολή της τάξεως του +17,8%. Η ανοδική πορεία συνεχίστηκε και το πρώτο τετράμηνο του 2025, όπου οι αφίξεις ανήλθαν σε 80.000, σημειώνοντας θεαματική αύξηση κατά +30,3% σε σχέση με το 2024.

Η θετική αυτή εξέλιξη αποδίδεται, καταρχάς, στην ενίσχυση των αεροπορικών και θαλάσσιων συνδέσεων μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, με περισσότερες απευθείας πτήσεις και δρομολόγια, Παράλληλα, η εντατικοποίηση της τουριστικής προβολής της Ελλάδας στην ιταλική αγορά, με στοχευμένες καμπάνιες και δράσεις από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, ενίσχυσε το ενδιαφέρον, Επιπροσθέτως, η σταθερή ζήτηση για θεματικές μορφές τουρισμού (πολιτιστικός, γαστρονομικός, θαλάσσιος) λειτούργησε ενισχυτικά, καθώς οι Ιταλοί τουρίστες δείχνουν ολοένα και μεγαλύτερη προτίμηση σε παρόμοιες εμπειρίες.

Τέλος, η ευνοϊκή συγκυρία των τιμών σε συνδυασμό με τη γεωγραφική εγγύτητα και τις κοινές πολιτιστικές αναφορές Ελλάδας-Ιταλίας συνέβαλαν ώστε η Ελλάδα να καθιερωθεί ως ένας από τους πλέον ελκυστικούς προορισμούς για τους Ιταλούς τα τελευταία χρόνια.

Άμεσες επενδύσεις

Ελληνικές επενδύσεις στην Ιταλία

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της **Banca d' Italia**, το 2023, το απόθεμα (stock) ελληνικών επενδύσεων στην Ιταλία ανήλθε σε € 20 εκ., καταγράφοντας σημαντική μείωση της τάξης του 62,26%.

Πίνακας 7: Επενδύσεις της Ελλάδας στην Ιταλία (Πηγή: Banca d' Italia (3.9.2025))										
(αξία σε εκατ, ευρώ)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	% Μεταβολής 2023/2022
Καθαρές Άμεσες Επενδύσεις / Ροές	-36	69	-131	-35	37	-43	24	-90	-86	-4,44%
Συνολικά Κεφάλαια / Απόθεμα	225	286	151	63	67	24	61	53	20	-62,26%

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Σύμφωνα με τα τηρούμενα στην **Τράπεζα της Ελλάδος** στοιχεία, η ελληνική επενδυτική παρουσία στην Ιταλία συμποσούται το 2023 σε € 294 εκ, έναντι € 288 εκ, το 2022 και € 265 εκ, το 2021.

Κυριότερες ελληνικές επενδύσεις στην Ιταλία αφορούν στους τομείς της μεταλλοβιομηχανίας (Viohalco Group, ElvalHalcor), της εμπορίας τσιμέντου (TITAN), της εμφιαλώσεως μη αλκοολούχων ποτών (Coca-Cola Hellenic), της εμπορίας γαλακτοκομικών (ΦΑΓΕ), της εμπορίας φαρμάκων (FAMAR), της βιομηχανίας φαρμάκων και καλλυντικών (ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ), της εμπορίας θερμομονωτικών οικοδομικών προϊόντων (Fibran), της εμπορίας καταναλωτικών προϊόντων (Θυγατρική της Coco-Mat), εμπορίας ενδυμάτων (Pink Lady), της βιομηχανίας περιβαλλοντικών συστημάτων (Intralot Italia S.R.L.), των τυχερών παιγνίων (Intralot), των βιομηχανικών ορυκτών (S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α,Ε, εξαγόρασαν την ιταλική Guido Vincon & Figli), της βιομηχανίας μεταλλουργίας (ΠΥΡΑΜΙΣ), της ασύρματης πρόσβασης και μετάδοσης, τηλεπικοινωνιακού λογισμικού, καθώς και των Internet-of-Things & Smart City λύσεων (Intracom Telecom Italia), των βιομηχανικών εφαρμογών έλξης και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας (Sunlight), της έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων (Energean). Ο διεθνής πάροχος τηλεπικοινωνιακών συστημάτων και λύσεων Intracom Telecom γνωστοποίησε την έναρξη δραστηριοτήτων (Ιούνιος 2019) νέας θυγατρικής εταιρείας, της Intracom Telecom Italia, με έδρα τη Μόντσα του Μιλάνου.

Τον **Μάιο 2024**, η ενεργειακή εταιρεία **METLEN** (πρώην Mytilineos) δημιούργησε νέα έδρα στο Μιλάνο και σχεδιάζει να επενδύσει €3,3 δισ. σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ιταλία μέσα στην επόμενη τετραετία. Η εταιρεία ανακοίνωσε την επέκταση της παρουσίας της στην ι/ενεργειακή αγορά με δύο νέες φωτοβολταϊκές μονάδες σε Carcarello και Tarquinia (Viterbo, Lazio), συνδυασμένης ισχύος 51 MWp και εκτιμώμενης ετήσιας παραγωγής 89 GWh, επαρκούς για την κάλυψη αναγκών 24,700 νοικοκυριών, ενώ ολοκλήρωσε την κατασκευή ενός project υψηλής προστιθέμενης αξίας, του φωτοβολταϊκού πάρκου San Severo στην Περιφέρεια της Puglia. Το έργο, συνολικής αξίας 12 MWp, αναμένεται να παράγει ετησίως 21,97 GWh καθαρής ενέργειας, ικανής να καλύψει τις ανάγκες 7,846 νοικοκυριών. Σημειώνεται ότι η Metlen διαθέτει δίκτυο στην Puglia 11 φωτοβολταϊκών σταθμών, 4 έργων αποθήκευσης και 3 έργων πράσινου υδρογόνου. Συνολικά στην Ιταλία, η Metlen διαθέτει ήδη **χαρτοφυλάκιο 130 έργων**, συνολικής ισχύος περί τα 3,7 GW, που εκτείνονται σε 15 από τις 20 Περιφέρειες της χώρας.

Ειδικότερα, καταγεγραμμένες ελληνικές εταιρείες με παρουσία στη Β. Ιταλία είναι μεταξύ άλλων οι εξής: Όμιλος Βιοχάλκο (εμπόριο μετάλλων), Olympos Italia, Adonis, Neogal Italia (εμπορία γαλακτοκομικών), όμιλος Γερολυμάτος (Foltene Laboratories, παραγωγή φαρμάκων και καλλυντικών), Όμιλος ΓΕ Δημητρίου (GED Toyotomi Italia, αντιπροσώπευση της εταιρείας στην Ιταλία), Sunlight-Γερμανός, Energean P.I.c.. Οι ελληνικών συμφερόντων εταιρείες Famar και Μαΐλης (Siat), που είναι εγκατεστημένες στη Β. Ιταλία, εξαγοράστηκαν την τελευταία διετία από ξένα fund, με αποτέλεσμα να διοικούνται μεν από Έλληνες, αλλά να μην χαρακτηρίζονται πλέον ελληνικές.

Η αεροπορική εταιρεία **Aegean Airlines**, με γραφεία στο Μιλάνο, αναπτύσσει σημαντική δραστηριότητα με απευθείας τακτικές πτήσεις, καθώς και άλλες εποχικές πτήσεις ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο. Η εταιρεία **Sky Express** ενισχύει σημαντικά, κατά τα τελευταία έτη, τον αριθμό απευθείας τακτικών πτήσεων σε ι/προορισμούς όλο τον χρόνο.

Η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας-Ιταλίας στηρίζεται και εμβαθύνεται μέσω των σημαντικών ιταλικών επενδύσεων στη χώρα μας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της **Κεντρικής Τράπεζας της Ιταλίας**, κατά την πενταετία 2015-2020, καταγράφεται αυξημένο ιταλικό επενδυτικό ενδιαφέρον για τη χώρα μας. Το 2023, το συνολικό επενδυμένο κεφάλαιο ανέρχεται σε **€ 4,852 εκ.**.

Πίνακας 8: Επενδύσεις της Ιταλίας στην Ελλάδα Πηγή: Banca d' Italia (3,9,2025)											
(αξία σε εκατ, ευρώ)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	%2023/2022	
Καθαρές Άμεσες Επενδύσεις / Ροές	160	136	72	461	163	45	-102	1,414	2	-99,85%	
Συνολικά Κεφάλαια / Απόθεμα	2,609	2,806	3,118	3,520	3,725	3,847	4,101	4,869	4852	-0,34%	

Εκ των ιταλικών επενδύσεων στην Ελλάδα διακρίνονται, η κατασκευή του μεγαλύτερου, στην Ελλάδα, συμπλέγματος αιολικών πάρκων στον Καφηρέα της Εύβοιας από την Enel Green Power, η απόκτηση του 51% της ZENITH από την Eni gas e luce, η απόκτηση από την κοινοπραξία SENFLUGA στην οποία συμμετέχει η Snam του 66% του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), καθώς και η απόκτηση της TRAINOSE (2017) από την Ferrovie Dello Stato Italiane.

Ιταλικές εταιρείες έχουν επενδύσει στην Ελλάδα σε πλείστους τομείς: τιμεντοβιομηχανία (Italcementi), χημική βιομηχανία (Kerakoll), χρώματα & υλικά βαφής (Milesi), υποδομές διαδικτύου και διαχείριση υποθαλάσσιου δικτύου μεταφοράς δεδομένων (Telecom Italia, μέσω της Sparkle Greece, πρώην MedNautilus που ανήκει στον όμιλο Sparkle της Telecom ITALIA/TIM), αεροδιαστημική (Sitael , Planetek), ναυτιλιακές υπηρεσίες/μεταφορές (όμιλος Grimaldi/Μινωικές Γραμμές ΑΕ), εκδόσεις (Mondadori, μέτοχος ομίλου «Αττικών Εκδόσεων», Enzo Terzi), υπηρεσίες ασφαλειών (Assicurazioni Generali), φυγοκεντρικά μηχανήματα παραγωγής ελαιολάδου (PIERALISI), τρόφιμα (Barilla SpA και Euricom SpA μονάδες παραγωγής ζυμαρικών), γαλακτοκομικά προϊόντα (Cooperlat SpA), οινοπνευματώδη (Campari SpA, που εξαγόρασε την εταιρεία Ούζο 12), ζαχαρώδη (Ferrero με γραφείο αντιπροσωπείας), υπηρεσίες εστίασης (Autogrill, εστιατόρια κατά μήκος εθνικών οδών), ένδυση/αξεσουάρ (Luxotica, Safilo, Diesel, Benetton, Prada, Armani, Calzedonia Holding SpA), τρόφιμα /διανομή (Granarolo 50,01% της Quality Brands International, μετονομάστηκε το 2018 σε Granarolo Hellas), δομικά υλικά (MAPEI), κ.ά., Υποκαταστήματα στην Ελλάδα διατηρούν οι ιταλικές εταιρείες: Fiat, Piaggio, Alitalia, Pirelli, Italfarmaco, Chiesi, Menarini-Angellini.

Το Σεπτέμβριο 2021, τέθηκε σε λειτουργία το Metamorfosis II, πρώτο «πράσινο» Κέντρο Δεδομένων στην Ελλάδα και ένα από τα μεγαλύτερα Data Centers στην Ευρώπη, Το ύψος της επένδυσης διαμορφώθηκε σε € 20 εκ.. Το Κέντρο είναι στη βιομηχανική περιοχή Μεταμόρφωσης και καλύπτει μια έκταση 6,000 τ.μ., με χωρητικότητα έως 700 rack και ισχύ 7,7 MW. Το Metamorfosis II διαθέτει τα πιο σύγχρονα και αποτελεσματικά συστήματα ισχύος και ψύξης, από άποψη ενεργειακής απόδοσης στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια, με μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της τάξης περίπου των 28,000 τόνων ετησίως. Η Sparkle από το 2001 έχει αύξουσα επενδυτική παρουσία στην Ελλάδα. Τα συνολικά επενδυμένα κεφάλαια της εταιρείας στην Ελλάδα ανήλθαν σε € 40 εκ. την τελευταία πενταετία. Οι επενδύσεις κατανέμονται σε 4 Κέντρα Δεδομένων στην Ελλάδα (δύο στην Μεταμόρφωση, ένα στο Κορωπί και ένα στα Χανιά), συνολικής έκτασης 14,000 τ.μ. και ισχύος 13,7 MW.

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Ο όμιλος SOL έχει παρουσία στην Ελλάδα από το 2000 ενώ τον Φεβρουάριο του 2021 απέκτησε τις δραστηριότητες της Air Liquide Hellas και της Vitalaire Hellas με αλλαγή επωνυμίας σε Τεχνικά Αέρια Ελλάδος Α.Ε. και Vivicare Ελλάς Μονοπρόσωπη Α.Ε. αντιστοίχως. Το τίμημα της εξαγοράς δεν δημοσιοποιήθηκε, ωστόσο ως τάξη μεγέθους αναφέρεται ότι το 2020 η Air Liquide Hellas απασχολούσε 104 εργαζόμενους και κατέγραψε τζίρο άνω των € 20 εκ.. Η SOL Hellas το 2006 είχε απορροφήσει και την εταιρεία Ελληνικά Αέρια Θεσσαλονίκης Α.Ε..

Το 2021, διακρίνονται η εξαγορά της ΔΕΠΑ Υποδομών από την Italgas με τίμημα ύψους € 733 εκ., η επένδυση της Sparkle ύψους € 20 εκ., καθώς και η εξαγορά της AIR LIQUIDE από την VIVISOL και η εκδήλωση ενδιαφέροντος του ομίλου Fincantieri (Οκτώβριο 2021) για συμμετοχή, σε συνεργασία με την ONEX (Ναυπηγεία Σύρου), στη διαγωνιστική διαδικασία εξυγίανσης και απόκτησης των Ναυπηγείων Ελευσίνας. Το 2022, την παρουσία της στην ελληνική αγορά ΑΠΕ επεκτείνει η Eni Gas e Luce, μέλος του ομίλου της Eni. Ειδικότερα, η Plenitude, όπως έχει μετονομαστεί από τις αρχές του έτους η Eni Gas e Luce προέβη στην εξαγορά της Solar-Konzert Greece που δραστηριοποιείται στον τομέα των φωτοβολταϊκών.

Ισχυρές ιταλικές επιχειρήσεις του κλάδου των κατασκευών έχουν αναλάβει έργα υποδομών στην Ελλάδα, ανάμεσά τους η κοινοπραξία της ιταλικής εταιρείας SALINI-IMPREGILO με την ΤΕΡΝΑ που ανέλαβε την κατασκευή του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ), η κοινοπραξία της ΑΕΓΕΚ και των εταιρειών IMPREGILO, ADSALDO, SELI, ANSALDOBREDA που επελέγη ως ανάδοχος για την κατασκευή του Μετρό της Θεσσαλονίκης, Η κοινοπραξία της ΑΒΑΞ με την ιταλική GHELLA και τη γαλλική ALSTOM αναδείχθηκε μειοδότη στο διαγωνισμό για την κατασκευή της Γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας (Τμήμα Α' «Άλσος Βεΐκου-Γουδή»), το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό έργο αστικής υποδομής.

Μετά από διαγωνισμό που διενήργησε η Ελληνικό Μετρό, υπεγράφη (Οκτώβριο 2023) σύμβαση διάρκειας 11 ετών για την λειτουργία και συντήρηση του δικτύου του Μετρό Θεσσαλονίκης με την κοινοπραξία ΘΕΜΑ, που αποτελείται από την ιταλική εταιρεία ATM (51%) και την γαλλική Egis (49%).

Επιπλέον, 18.12.2023 υπεγράφη σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών για την απόκτηση ποσοστού 67% στο μετοχικό κεφάλαιο του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου (ΟΛΗ Α.Ε.) μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ και της κοινοπραξίας που αποτελείται από τις εταιρείες «Grimaldi Euromed S.p.A.» και «Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε.», έναντι συνολικού τιμήματος € 80 εκ., ενώ ο ιταλικός όμιλος απέκτησε (Οκτώβριο 2023) μετά από συμφωνία παραχώρησης και το πλειοψηφικό ποσοστό 67% του Οργανισμού Λιμένος Ηγουμενίτσας (το 3ο λιμάνι της χώρας) έναντι τιμήματος € 84,17 εκ..

Ακόμη, η FS (Ferrovie dello Stato) – εταιρεία σιδηροδρόμων - δεσμεύτηκε να επενδύσει €360 εκατ. στην αναβάθμιση του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου: αγορά 23 νέων τρένων (8 Intercity, 15 προαστιακά) και κατασκευή σύγχρονων μονάδων συντήρησης. Η Ελλάδα και η Ιταλία δεσμεύτηκαν να επενδύσουν συνολικά €760 εκατ. στο ε/σιδηροδρομικό σύστημα — €400 εκατ. από την Ελλάδα και €360 εκατ. από την Ιταλία.

Και στον τραπεζικό τομέα, καταγράφονται επενδύσεις των ιταλικών τραπεζικών ομίλων Unicredit και Intesa Sanpaolo στην χώρα μας, Συγκεκριμένα, **στις 3.6.2025**, ο ι/τραπεζικός όμιλος **Unicredit** προχώρησε σε **αύξηση της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο της Alpha Bank**, μέσω της εξαγοράς των μετοχών που κατείχε το επενδυτικό ταμείο Reggeborgh Invest B.V.. Η ι/τράπεζα

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

προχώρησε στη σύναψη χρηματοοικονομικών παραγώγων με προεπιλεγμένη μέθοδο τον χρηματικό διακανονισμό και εναλλακτικά τον φυσικό διακανονισμό χρηματοοικονομικών συναλλαγών με επενδυτικές τράπεζες, που αφορούν σε απόκτηση επιπλέον ποσοστό 9,7% στην Alpha Holdings (κατείχε ήδη ποσοστό 9,6%). Συνεπεία των ανωτέρω, η UniCredit διεύρυνε τη συμμετοχή της στην Alpha Bank σε ποσοστό που ανήλθε, συνολικά **σε περίπου 20%**, υπό την προϋπόθεση λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Σύμφωνα με εδώ πηγές, επρόκειτο για συμφωνία αξίας άνω των € 600 εκ., με εκδηλωθείσα πρόθεση της ι/τράπεζας υποβολής απαραίτητων αιτημάτων στην ΕΚΤ για περαιτέρω αύξηση του ποσοστού της έως 29,9%, καθώς η UniCredit διατηρεί δικαιώματα απόκτησης δυνητικά 247,918,401 κοινών μετοχών. Οι δύο τραπεζικοί όμιλοι συνεργάζονται, ήδη από τον Οκτώβριο του 2023, όταν ι/τράπεζα προχώρησε στην εξαγορά του συνόλου των μετοχών του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) στην Alpha Bank, που αντιστοιχούσε με το 9% του μετοχικού της κεφαλαίου και κατεγράφη ως η πρώτη άμεση ξένη επένδυση στον ε/τραπεζικό κλάδο, έπειτα από 17 συναπτά έτη απουσίας, λόγω της οικονομικής κρίσης. Είχε προηγηθεί απόκτηση μεριδίου 51% από την UniCredit στην AlphaLife Insurance Company SA, καθώς και απόφαση συγχώνευσης της UniCredit Romania με την Alpha Bank Romania με συνέπεια την δημιουργία της τρίτης μεγαλύτερης -βάσει στοιχείων συνόλου ενεργητικού- τράπεζας στην Ρουμανία.

Η υπογραφή (25.07.2024) **Μνημονίου Συναντίληψης** της **Eurobank Asset Management** (100% θυγατρικής της Eurobank) και της **Eurizon AM**, εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων Intesa Sanpaolo, σηματοδοτεί την είσοδο του ι/ομίλου στην ε/τραπεζική αγορά. Το ενδιαφέρον ι/τράπεζας περιλαμβάνει επενδύσεις σε έργα υποδομών, συμπεριλαμβανομένων έργων διασυνδεσιμότητας και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Ελλάδας, Ευρώπης και Αφρικής και έργα διπλασιασμού χωρητικότητας του αγωγού φυσικού αερίου TAP.

Ειδικότερα στον τομέα της ενέργειας διακρίνονται προβεβλημένες επενδύσεις της Ιταλίας στη χώρα μας. Η κοινοπραξία SENFLUGA, της ιταλικής «**Snam S.p.A.**» (60%), της ισπανικής «Enagás Internacional S.L.U.» (20%) και της βελγικής «Fluxys S.A.» (20%) απέκτησε (2018) το 66% του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου-ΔΕΣΦΑ (31% για το ΤΑΙΠΕΔ και 35% για τα ΕΛΠΕ). Η DAMCO ENERGY SA, εταιρεία του Ομίλου Κοπελούζου εξαγόρασε (13.01.2020), το 10% του μετοχικού κεφαλαίου της SENFLUGA Energy Holdings SA. Η μετοχική δομή της SENFLUGA σήμερα έχει ως εξής: Snam ποσοστό 54%, Enagás και Fluxys ποσοστό 18% η καθεμία και DAMCO ποσοστό 10%. Ο ΔΕΣΦΑ διαχειρίζεται ένα δίκτυο υψηλής πίεσης περίπου 1.500 χλμ., ένα σταθμό αεριοποίησης στην Ρεβουθούσα και συμμετέχει με ποσοστό 20% στο μετοχικό κεφάλαιο του FSRU Αλεξανδρούπολης. Το τίμημα της επένδυσης διαμορφώθηκε σε € 535 εκ.. Υπενθυμίζεται συμμετοχή της Snam στον αγωγό φυσικού αερίου Trans Adriatic Pipeline (TAP), που εκκίνησε, τέλη του 2020, την εμπορική λειτουργία του. Οι πρώτες ποσότητες αζερικού φυσικού αερίου εισήλθαν μέσω του TAP σε Ελλάδα, Αλβανία και Ιταλία, για πρώτη φορά, την 31.12.2020. Τη μετοχική βάση του TAP συνθέτουν οι BP (20%), SOCAR (20%), Snam (20%), Fluxys (19%), Enagás (16%) και Axpo (5%).

Η ιταλική Prysmian περιλαμβάνεται μεταξύ των εταιρειών-αναδόχων από πέντε χώρες που έχουν υπογράψει σύμβαση (10.06.2020) με τη θυγατρική εταιρεία του ΑΔΜΗΕ «Αριάδνη Interconnection» για την ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης με την Αττική. Πρόκειται για επένδυση συνολικού ύψους € 1 δισ.

Η **Italgas**, κύριος Διανομέας Φυσικού Αερίου στην Ιταλία, με μερίδιο αγοράς 35% και σε τάξη μεγέθους στην Ευρώπη, απέκτησε το 100% της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου - ΔΕΠΑ Υποδομών (9.09.2021), με το τίμημα να καταλήγει, τελικώς, σε € 733 εκ.. Με την ολοκλήρωση της επένδυσης η Italgas απέκτησε

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

την κυριότητα των τριών κύριων εταιρειών διαχείρισης διανομής φυσικού αερίου στην Ελλάδα (δεδομένου ότι και η ENI επρόκειτο να προβεί στην πώληση του 49% της ΕΔΑ Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας). Η ΔΕΠΑ Υποδομών κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας διανομής αερίου Αττικής (ΕΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ), το 100% του μετοχικού κεφαλαίου στην Δημόσια Επιχείρηση Δικτύου Διανομής στη λοιπή Ελλάδα (ΔΕΔΑ ΑΕ) και 51% του μετοχικού κεφαλαίου στην εταιρεία διανομής αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας (ΕΔΑ Θεσσαλονίκης Θεσσαλίας ΑΕ). Τον Φεβρουάριο 2024, η Italgas προέβη σε **rebranding** της ΔΕΠΑ Υποδομών σε **Enaon** με τον CEO της Italgas Paolo Gallo να προαναγγέλλει επενδύσεις άνω των € 900 εκ. στην Ελλάδα τα προσεχή έτη.

Τον Δεκέμβριο 2024 η HELLENiQ ENERGY εξαγόρασε το μερίδιο της Edison Hellas στην κοινοπραξία ELPEDISON (50-50). Η ι/Edison, παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και κορυφαίος εισαγωγέας LNG στην Ιταλία από διάφορες πηγές, εστιάζει στις υποδομές διασυνδεσιμότητας στη ΝΑ Ευρώπη και την Μεσόγειο. Η ΔΕΠΑ και η Edison συμμετέχουν ισομερώς στον διασυνδετήριο υποθαλάσσιο αγωγό Ελλάδας-Ιταλίας (Interconnector Greece-Italy - IGI Poseidon), μήκους 200 χιλιομέτρων.

Η ιταλική **TERNA** (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Ιταλίας) και ο **ΑΔΜΗΕ** υπέγραψαν, στο πλαίσιο του 2^{ου} Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας Ελλάδος-Ιταλίας (Ρώμη, 12 Μαΐου 2025), συμφωνία για την κατασκευή νέας διασύνδεσης ρεύματος χωρητικότητας 1.000 MW, μήκους περίπου 300 χλμ και βάθους έως 1,000 μέτρων. Πρόκειται για επέκταση της ήδη υπάρχουσας ηλεκτρικής διασύνδεσης μεταξύ των δύο χωρών, ενισχύοντας έτσι την ενεργειακή ασφάλεια, καθώς και την ομαλή λειτουργία των υποδομών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Κατά τη διάρκεια του ως άνω Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας, ο Έλληνας Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στην ιδιαίτερη σημασία της συμφωνίας ΑΔΜΗΕ - TERNA, ύψους περίπου 2,2 δισ. ευρώ, για τον **διπλασιασμό της μεταφορικής ικανότητας της υφιστάμενης διασύνδεσης** και τη συμβολή του στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή. Τόνισε δε τον ρόλο της Ελλάδας ως εξαγωγικής χώρας ηλεκτρικής ενέργειας, πρωτίστως από τις ΑΠΕ και το αμοιβαίο όφελος που προκύπτει για τις δυο χώρες από το έργο. Σκοπός είναι ο τριπλασιασμός της δυνατότητας διασύνδεσης από 500MW σε 1500 MW. Αμφότερες πλευρές υπογράμμισαν την ανάγκη όπως οι δυο επιχειρήσεις προχωρήσουν το συντομότερο δυνατόν στην υλοποίηση του προγράμματος, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για έργα συνδεσιμότητας.

Περαιτέρω κ. Πρωθυπουργός ανέδειξε επιπλέον ευκαιρίες συνεργασίας σε τομέα ενέργειας, όπως τα έργα δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, για οποία θα μπορούσε να συζητηθεί ένα πρότυπο πιλοτικό πρόγραμμα αξιοποιώντας ελληνική τεχνογνωσία και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης Ιταλίας (Ραβέννα).

*Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα τηρούμενα στην Τράπεζα της Ελλάδος στοιχεία, η ιταλική επενδυτική παρουσία στην Ελλάδα κορυφώνεται το 2023 σε € 2,907 εκ, έναντι € 2,446 εκ, το 2022 και € 1,745 εκ, το 2021.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ 2024

Το 2024, το Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης διαχειρίστηκε **245 αιτήματα** Ελλήνων εξαγωγέων και προσέφερε συστηματική πληροφόρηση για το οικονομικό περιβάλλον, ενημερώνοντας παράλληλα αρμόδια

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Υπουργεία και φορείς στην Ελλάδα. Πραγματοποίησε συναντήσεις με υψηλόβαθμα στελέχη ιταλικών εταιρειών, κυρίως στον τομέα ενέργειας και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, για περαιτέρω προώθηση της διμερούς και περιφερειακής συνεργασίας. Το Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης, κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, συμμετείχε σε ημερίδες οικονομικών think-tanks και διεθνή συνέδρια, ενώ παρέστη ενεργά στις συνεδριάσεις των Ανώτατων Οργάνων, των Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας των Διεθνών Οργανισμών Η.Ε. με έδρα τη Ρώμη, ήτοι **FAO, IFAD, WFP**, στο πλαίσιο παρακολούθησης των εργασιών τους.

Το Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης συνέβαλε και διοργάνωσε σειρά **δράσεων εξωστρέφειας** κατά το 2024. Υποστήριξε την ελληνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Cosmorprof Bologna (21–23 Μαρτίου 2024) για τον κλάδο φαρμάκων και καλλυντικών. Σημαντική πρωτοβουλία αποτέλεσε η συμμετοχή Ελλήνων οινοποιών για πρώτη φορά και με καθεστώς «τιμώμενης χώρας» στη Διεθνή Έκθεση Vinitaly (14–17 Απριλίου 2024) στον κλάδο τροφίμων και ποτών. Διερευνήθηκε επίσης η δυνατότητα ανάληψης προωθητικών ενεργειών ελληνικών προϊόντων σε δίκτυα της αλυσίδας Coop Italia. Υποστήριξε επίσης τη συμμετοχή ελληνικών εταιρειών στη Διεθνή Έκθεση Cibus (Parma, 7–10 Μαΐου 2024) για τον αγροδιατροφικό τομέα και τη συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων στη Διεθνή Έκθεση EIMA για τον αγροτεχνικό εξοπλισμό (Bologna, 6–10 Νοεμβρίου 2024). Στις 4 Απριλίου 2024 οργανώθηκε επίσκεψη του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών και της ΓΣΕΒΕΕ στη Ρώμη για συναντήσεις με ομόλογους φορείς. Στις 28 Μαΐου 2024 πραγματοποιήθηκε θεσμική συνάντηση με τον Αντιπρόεδρο της Assolombarda, Συνδέσμου Βιομηχανιών Λομβαρδίας, στο Μιλάνο. Το Γραφείο συμμετείχε επίσης σε ενημερωτικές ημερίδες που διοργάνωσαν τα Επιμελητήρια Πιερίας (13 Μαΐου 2024) και Λάρισας (11 Ιουνίου 2024) για την ιταλική αγορά.

Στο πεδίο της **προβολής**, στις 27 Μαρτίου 2024 υπογράφηκε σύμβαση συνεργασίας μεταξύ Enterprise Greece και του ιταλικού πρακτορείου Agenzia Nova. Τον Ιούνιο 2024 δόθηκε συνέντευξη του τότε Προϊσταμένου του Γραφείου στο περιοδικό Ambrosia Magazine για τις προοπτικές και δυνατότητες περαιτέρω επέκτασης της παρουσίας ελληνικών αγρο-διατροφικών προϊόντων στην ιταλική αγορά.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2025–2027

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της **Banca d'Italia**, της **Eurostat** και της **Istat**, η ιταλική οικονομία αναμένεται να συνεχίσει την πορεία ήπιων ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, παρά τις τρέχουσες γεωπολιτικές και εμπορικές αβεβαιότητες και προκλήσεις.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2025-2027			
	2025	2026	2027
ΑΕΠ	+0,6%	+0,8%	+0,7%
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	~1,5% (παραμένοντας κάτω από το στόχο της ΕΕ)		
ΑΝΕΡΓΙΑ	~6,1–6,2%, με σταδιακή βελτίωση αλλά επίμονες περιφερειακές ανισότητες		
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ	3,3%	3%	
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ		137,6% το 2026	Τάσεις αποκλιμάκωσης

*Η επιτυχής υλοποίηση του **PNRR**, η ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης και η σταθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου θα αποτελέσουν καθοριστικούς παράγοντες για τη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής και τη δημοσιονομική βιωσιμότητα της Ιταλίας,*

Μια σύντομη επισκόπηση για το 2025, έδειξε ότι το ΑΕΠ συνέχισε να αυξάνεται με ήπιο ρυθμό και το πρώτο τρίμηνο 2025. Η προστιθέμενη αξία στις υπηρεσίες επέστρεψε σε θετικό έδαφος, ενώ καταγράφηκε επίσης μικρή αύξηση στη βιομηχανία (εκτός κατασκευών). Οι εξελίξεις στον τομέα της βιομηχανικής παραγωγής κατά τους επόμενους μήνες υπόκεινται σε αυξημένη αβεβαιότητα που συνδέεται με τις επιπτώσεις των εμπορικών πολιτικών των ΗΠΑ. Από την πλευρά της ζήτησης, η κατανάλωση συνέχισε να καταγράφει μέτρια άνοδο. Αντίθετα, οι επενδύσεις επιβραδύνθηκαν ξανά, με ανομοιογενείς εξελίξεις ανά τομέα. Παρά την αυξημένη αβεβαιότητα, οι εξαγωγές αυξήθηκαν τους πρώτους μήνες του 2025, κάτι που ενδεχομένως αντανακλά την επιδίωξη προώθησης αγαθών προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, πριν από την έναρξη ισχύος των δασμών. Βάσει εκτιμήσεων της Banca d'Italia, της EuroStat και της Istat, οι οποίες ενσωματώνουν μια πρώιμη εκτίμηση των επιπτώσεων των δασμών των ΗΠΑ, **το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,6% το 2025, 0,8% το 2026 και 0,7% το 2027.**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας–Ιταλίας ενισχύεται περαιτέρω μέσω της αυξανόμενης προσέλκυσης ιταλικών επενδύσεων στην ελληνική οικονομία. Οι επενδύσεις αυτές καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων, από την ενέργεια και τις υποδομές έως τη βιομηχανία και το εμπόριο, τις μεταφορές, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, την ψηφιακή τεχνολογία και την καινοτομία. Το συνολικό επενδυμένο κεφάλαιο από την Ιταλία στην Ελλάδα το 2023 ανήλθε σε €4,852 εκατ., γεγονός που καταδεικνύει τη σημασία της χώρας μας ως ελκυστικού επενδυτικού προορισμού για ιταλικές επιχειρήσεις.

Η παρουσία μεγάλων ιταλικών ομίλων των τομέων ενέργειας, μεταφορών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, όπως η Enel, η Edison, η Eni, η Snam, η Ferrovie dello Stato, η Sparkle, η Grimaldi, η UniCredit και η Intesa Sanpaolo, επιβεβαιώνει τη στρατηγική σημασία και συνεργασία της Ελλάδας με την Ιταλία. Οι επενδύσεις αυτές δεν περιορίζονται μόνο σε εξαγορές, αλλά περιλαμβάνουν και σημαντικά έργα υποδομής, όπως η κατασκευή του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, το Μετρό Θεσσαλονίκης, η Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας, καθώς και η νέα ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας–Ιταλίας.

Στον τραπεζικό τομέα, η επιστροφή των ιταλικών τραπεζών στην ελληνική αγορά, με πιο πρόσφατο παράδειγμα την UniCredit και την αύξηση της συμμετοχής της στην Alpha Bank, με απώτερο ενδεχόμενο την περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας της, σηματοδοτεί την αναβάθμιση της εμπιστοσύνης στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Παράλληλα, η εξαγορά στρατηγικών υποδομών όπως τα λιμάνια Ηρακλείου και Ηγουμενίτσας από τον όμιλο Grimaldi, είναι δηλωτική της σημαντικής θέσης της Ελλάδας ως κόμβου μεταφορών και logistics στην Ανατολική Μεσόγειο.

Για το 2025, οι προοπτικές παραμένουν ιδιαίτερα θετικές. Στον τομέα του διμερούς εμπορίου αγαθών, σημαντικές προοπτικές περαιτέρω μεγέθυνσης παρουσιάζονται για τις ελληνικές εξαγωγές αγροδιατροφικών προϊόντων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ήδη ποσοστό περί το 30% του συνόλου των εξαγωγών της χώρας μας στην Ιταλία. Δεδομένου ότι η ε/πρωτογενής παραγωγή είναι ανταγωνιστική με την ιταλική, λόγω γεωγραφίας και ομοειδούς χαρακτήρα, ενδείκνυται ο εστιασμός στην προβολή

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

και προώθηση ε/γαστρονομικών προϊόντων με διακριτή ποιότητα και προτείνεται από πλευράς μας η συντεταγμένη προώθηση και υποστήριξη προϊόντων γαστρονομίας, όπως, οίνοι αυτόχθονων ποικιλιών, εκλεκτά αποστάγματα, ελιές, μέλι, βότανα/αφεψήματα, βιολογικά προϊόντα, αναψυκτικά, αρτοποιήματα, μαστίχα, νωπά φρούτα, καρποί, ιχθυρά, ε/τυριά ΠΟΠ/ΠΓΕ, καθώς και άλλα ΠΟΠ προϊόντα. Ήδη παρατηρείται ενισχυμένη ε/συμμετοχή σε κλαδικές εκθέσεις τροφίμων στην Ιταλία, με τα επώνυμα ελληνικά προϊόντα τροφίμων να προσελκύουν αυξημένο ενδιαφέρον λόγω της υψηλής τους ποιότητας. Από λοιπούς τομείς καταναλωτικών προϊόντων, σημαντικές προοπτικές παρουσιάζει ο τομέας των ελληνικών καλλυντικών/φυσικών καλλυντικών και συστατικών αυτών, λόγω εδώ ενδιαφέροντος σε προϊόντα με ποιοτικά χαρακτηριστικά. Ακόμη, για την Ελλάδα που κατατάσσεται στην 5η θέση παγκοσμίως στις εξαγωγές μαρμάρου και την 2η στην ΕΕ μετά την Ιταλία, σημαντική παραμένει η διαχρονική συμμετοχή στην Δ. Έ. Marmomac υπό την Enterprise Greece, οποία και επιτρέπει την ανάληψη καινοτόμων δράσεων ανάδειξης της εξαιρετικής ποιότητάς του. Τέλος, η ενεργή προτίμηση των Ιταλών τουριστών προς την Ελλάδα συνηγορούν στην εκτίμηση για συνέχιση της ανοδικής τάσης των αφίξεων και κατ' επέκταση εισπράξεων στη χώρα μας από την Ιταλία.

Στον επενδυτικό τομέα, η τάση εκατέρωθεν επενδύσεων αναμένεται να συνεχιστεί, με έμφαση σε τομείς όπως οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, οι ενεργειακές υποδομές, η ψηφιακή μετάβαση, η καινοτομία, η αμυντική βιομηχανία, οι μεταφορές και οι υποδομές. Η νέα ηλεκτρική διασύνδεση μέσω υποθαλάσσιου καλωδίου μεταξύ των δύο χωρών θα ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια και θα διευκολύνει την ενσωμάτωση των ΑΠΕ στο ενεργειακό δίκτυο. Περαιτέρω, η ανάδειξη της χώρας μας ως ενεργειακού κόμβου στον χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και ο γεωοικονομικός της ρόλος διατηρεί ενεργό το ενδιαφέρον των ιταλικών ενεργειακών εταιρειών στο τομέα ανάπτυξης υποδομών ενέργειας. Παράλληλα, ενισχύεται και το ενδιαφέρον του ι/χρηματοπιστωτικού τομέα (Intesa Sanpaolo, Unicredit) για παρουσία και επενδύσεις στη χώρα μας.

Η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας-Ιταλίας αποκτά πλέον πολυεπίπεδο χαρακτήρα, με οικονομικές, ενεργειακές και τεχνολογικές διαστάσεις. Η Ιταλία αναδεικνύεται σε βασικό εταίρο της Ελλάδας, όχι μόνο στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων, αλλά και στο ευρύτερο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον. Οι επενδύσεις αυτές αποτελούν εργαλείο οικονομικής διπλωματίας και ενισχύουν περαιτέρω τη γεωοικονομική θέση της Ελλάδας στην περιοχή.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ελληνικές Αρχές

Πρεσβεία Ρώμης	Τηλ.: +39 06 8537551 Φαξ +39 06 8415927	https://www.mfa.gr/italy/it/the-embassy/ gremb.rom@mfa.gr
Προξενικό Γραφείο Ρώμης	Τηλ.: +39 06 85375580 Φαξ +39 06 80692298	grcon.rom@mfa.gr
Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης	Τηλ. : +39 06 85375550 Φαξ +39 06 8415927	https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-anaxora/office/843 ecocom-rome@mfa.gr
Γραφείο Τύπου	Τηλ.: +39 06 8546224 Φαξ +39 06 85375569	pdo.roma@mfa.gr
Γραφείο Ακολούθου Αμύνης	Τηλ.: +39 06 8553100 Φαξ +39 06 85354014	defatt_it@hndgs.mil.gr
Πρεσβεία στο Βατικανό (Αγία Έδρα)	Τηλ.: +39 06 8080340 +39 06 8070786 Φαξ +39 06 8079862	gremb.vat@mfa.gr
Γραφείο ΟΕΥ Μιλάνου	Τηλ. :+39 02 72095543 Φαξ +39 02 720105386	http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-anaxora/office/842 ecocom-milano@mfa.gr
<p>Αρχές της Ελλάδας στην Ιταλία μπορούν να αρρυσθούν από τον ακόλουθο σύνδεσμο:</p> <p>http://www.mfa.gr/dimereis-sheseis-tis-ellados/italia/italia-stoixeiax.html</p>		

Ιταλικές Αρχές - Υπουργεία

Presidenza del Consiglio dei Ministri <i>(Προεδρία Υπουργικού Συμβουλίου)</i>	Τηλ: +39 06 67791	http://www.governo.it/
---	-------------------	---

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Affari Esteri e Cooperazione Internazionale (Υπουργείο Εξωτερικών & Διεθνούς Συνεργασίας)	Τηλ: +39 06 36911	http://www.esteri.it ministero.affariesteri@cert.esteri.it
Economia e delle Finanze (Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)	Τηλ: +39 06 47611	http://www.mef.gov.it http://www.tesoro.it urp.economiaefinanze@pec.mef.gov.it
Agenzia delle Entrate (Υπηρεσία Εσόδων)	Τηλ: +39 06-96668933	http://www.agenziaentrate.gov.it/wps/portal/entrate/home http://www.agenziaentrate.gov.it/wps/portal/entrate/contact
Agenzia delle Dogane (Τελωνεία)	Τηλ: +39 0650246060 +39 0650246058 +39 0650246059	https://www.agenziadoganemonopoli.gov.it/portale/
Imprese e Made in Italy (Υπουργείο Επιχειρήσεων και Made in Italy) (Μετονομασία από Κυβέρνηση Meloni του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης)	Τηλ: +39 06,4705,1 +39 06 47054221 Φαξ +39 06 47052479	Ministero delle Imprese e del Made in Italy(mise.gov.it)
Agricoltura, Sovranità alimentare e Foreste (Γεωργίας, Διατροφικής Κυριαρχίας και Δασών) (Μετονομασία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων)	Τηλ: +39 06 46651	http://www.politicheagricole.gov.it urp@pec.politicheagricole.gov.it
Ambiente e Sicurezza energetica (Περιβάλλον και Ενεργειακή Ασφάλεια) (Μετονομασία του Υπουργείου Οικολογικής Μετάβασης)	Τηλ: +39 06 57221	www.mite.gov.it/ MITE@pec.mite.gov.it
Infrastrutture e Transporti (Υποδομών και Μεταφορών) (Μετονομασία του Υπουργείου Υποδομών και Βιώσιμης Κινητικότητας)	Τηλ: +39 06 44121	http://www.mit.gov.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Salute (Υγείας)	Τηλ: +39 06 59941	http://www.salute.gov.it/
---------------------------	-------------------	---

Στοιχεία επικοινωνίας των Υπουργείων της Ιταλικής Κυβέρνησης μπορούν να αρυσθούν από τον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.governo.it/it/i-ministeri-0>

Τοπικοί Φορείς		
Regione Lazio (Περιφέρεια Λατίου)	Τηλ: +3906 69380623	http://www.regione.lazio.it/ urp@regione.lazio.it
Prefettura di Roma (Νομαρχία Ρώμης)	Τηλ: +39 06 67294353 +39 06 67294571	http://www.prefettura.it/roma/multidip/index.htm
Comune di Roma (Δήμος Ρώμης)	Τηλ: +39 06 0606 Φαξ +39 06 67103590	http://www.comune.roma.it https://www.comune.roma.it/web/it/rubrica-pec.page
Comune di Ancona (Δήμος Ανκόνας)	Τηλ: +39 071 222 1	http://www.comune.ancona.it/ info@comune.ancona.it
Comune di Bari (Δήμος Μπάρι)	Τηλ: +39 080 5771111	http://www.comune.bari.it/ urp@comune.bari.it
Comune di Bologna (Δήμος Μπολώνια)	Τηλ: +39 051 203111	http://www.comune.bologna.it URP@comune.bologna.it
Comune di Cagliari (Δήμος Κάλιαρι)	Τηλ: +39 070 6771	https://www.comune.cagliari.it/portale/it/contatti.page protocollogenerale@comune.cagliari.legalmail.it
Comune di Ferrara (Δήμος Φερράρα)	Τηλ: +39 0532 419111	http://www.comune.fe.it/ urp@comune.fe.it
Comune di Foggia (Δήμος Φότζια)	Τηλ: +39 0881 792111	http://www.comune.foggia.it
Comune di Messina (Δήμος Μεσσίνας)	Τηλ: +39 090 7721 Φαξ +39 090 716251	http://www.comunemessina.gov.it/ protocollo@pec.comune.messina.it
Comune di Napoli (Δήμος Νεάπολης)	Τηλ: +39 081 7951111 Φαξ +39 081 7955002	http://www.comune.napoli.it urp@comune.napoli.it
Comune di Padova (Δήμος Πάδοβας)	Τηλ: +39 049 8205111 Φαξ +39 049 8205399	http://www.padovanet.it protocollo.generale@pec.comune.padova.it
Comune di Palermo (Δήμος Παλέρμου)	Τηλ: +39 091 7401111 Φαξ +39 091 7402275	http://www.comune.palermo.it urp@comune.palermo.it
Comune di Perugia (Δήμος Περούτζιας)		http://www.comune.perugia.it/ urp@comune.perugia.it
Comune di Reggio Calabria (Δήμος Ρηγίου Καλαβρίας)	Τηλ: +39 0965 362111	http://www.comune.reggio-calabria.it staffrete@comune.reggio-calabria.it
Comune di Rimini (Δήμος Ρίμινι)	Τηλ: +39 0541 704111	http://www.comune.rimini.it/ protocollo.generale@pec.comune.rimini.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Comune di Taranto (Δήμος Τάραντα)	Τηλ: +39 099 4581819 +39 099 4581111	http://www.comune.taranto.it/comunicazione.urp@comune.taranto.it
Comune di Trento (Δήμος Τρέντο)	Τηλ: +39 0461 884111	http://www.comune.trento.it/comurp@comune.trento.it
Comune di Trieste (Δήμος Τεργέστης)	Τηλ: +39 040-6751	http://www.retecivica.trieste.it/urp@comune.trieste.it
Comune di Venezia (Δήμος Βενετίας)	Τηλ: +39 041 2748111 Φαξ +39 041 5200782	http://www.comune.venezia.it segretario.generale@pec.comune.venezia.it
Comune di Verona (Δήμος Βερόνας)	Τηλ: +39 045 807711	http://portale.comune.verona.it/giunta@comune.verona.it

Λοιποί Δήμοι στην Ιταλία και σχετικές πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν στον κατωτέρω σύνδεσμο:

http://www.comuniverso.it/index.cfm?Comuni_per_regione&menu=150

Κρατικοί Φορείς

INVITALIA Agenzia nazionale per l'attrazione degli investimenti e lo sviluppo d'impresa (Οργανισμός Προσέλκυσης Επενδύσεων και Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων)	Τηλ: +39 06 421601	http://www.invitalia.it/info@invitalia.it
ICE Agenzia per la promozione all'estero e l'internazionalizzazione delle imprese italiane (Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών και εξωστρέφειας των Ιταλικών επιχειρήσεων)	Τηλ: +39 06 59921	http://www.ice.gov.it/servizi.impres@ice.it
AGEA Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου των Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων)	Τηλ: +39 06,494991 Φαξ +39 06 4949907	http://www.agea.gov.it/direzione@agea.gov.it
L'Autorità Per L'energia Elettrica E Il Gas (Αρχή για την Ηλεκτρική Ενέργεια και το Φυσικό Αέριο)	Τηλ: +39 02 655651 Φαξ +39 02 65565266	https://www.arera.it/it/index.htm info@arera.it
ISMEA Istituto di servizi per il mercato AgricoloAlimentare (Κέντρο Υπηρεσιών για την Αγορά Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων)	Τηλ: +39 06 855681 +39 06 85568400	http://www.ismea.it/urp@ismea.it
ENEA Ente per le Nuove Tecnologie, l' Energia e l' Ambiente (Οργανισμός για τις Νέες Τεχνολογίες για την Ενέργεια και το Περιβάλλον)	Τηλ.: +39 06-36272713 +39 06-36272684 Φαξ +39 06-36272781	http://www.enea.it/rel@enea.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

ISA Istituto Sviluppo Agroalimentari Sp,A <i>(Ινστιτούτο Ανάπτυξης Γεωργικών προϊόντων και Τροφίμων)</i>	Τηλ: +39 0761 2771 Φαξ, +39 0761 354050	http://www.isa.it/info@isa.it
SIMEST Società Italiana per l' Imprese Miste all' Estero <i>(Οργανισμός με αρμοδιότητα την παροχή βοήθειας για δημιουργία μικτών επιχειρήσεων στο εξωτερικό και πραγματοποίησης επενδύσεων)</i>	Τηλ: +39 06 686351 Φαξ +39 06 68635220	http://www.simest.it/info@sacesimest.it
SACE Istituto per i Servizi Assicurativi del Commercio Estero <i>(Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων)</i>	Τηλ: +39 06 67361 Φαξ +39 06 6736225	http://www.sace.it/info@sace.it
IREPA Istituto di Ricerche Economiche per la Pesca e l'Acquacoltura <i>(Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών για την Αλιεία και τις Υδατοκαλλιέργειες)</i>	Τηλ: +39 089 338978 Φαξ +39 089 330835	http://www.irepa.org webmaster@irepa.org
UNION Ente Nazionale Italiano di unificazione <i>(Ιταλικός Οργανισμός Τυποποίησης)</i>	Τηλ: +39 02 700241 Φαξ +39 0270024375	http://www.uni.comuni@uni.com
SINAB Sistema d'informazione nazionale sull'Agricoltura Biologica <i>(Εθνικό Σύστημα Πληροφόρησης για τη Βιολογική Γεωργία)</i>	Τηλ: +39 06 46656182 Φαξ +39 06 46655138	http://www.sinab.it/ sportelloinfo@sinab.it
ENIT Agenzia Nazionale del Turismo <i>(Ιταλικός Οργανισμός Τουρισμού)</i>	Τηλ: +39 06 49711 Φαξ +39 06- 4463379 +39 06 4469907	http://www.enit.it/ presidenza@enit.it
ONT Osservatorio Nazionale del Turismo <i>(Παρατηρητήριο Τουρισμού)</i>	Τηλ: +39 06 67792149 +39 06 2177	http://www.ontit.it/ redazione.ontit@enit.it
AG COM Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni <i>(Ρυθμιστική Αρχή Τηλεπικοινωνιών)</i>	Τηλ: +39 081 750750 Φαξ +39 0817507616	http://www.agcom.it/info@agcom.it
FSI Fondo Strategico Italiano Spa <i>(Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων)</i>	Τηλ: +39 02 8904061 Φαξ +39 02 89040678	https://www.cdp.it/media/studi/quaderni-cdp/crescere-per-competere-fondo-strategico-italiano.kl igianluca,basciu@cdp.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

ACCREDIA Ente Italiano di Accreditamento (Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης)	Τηλ: +39 06 844099,1 Φαξ +39 06 8841199	http://www.accredia.it/info@accredia.it
GSE Gestore Servizi Energetici (Διαχειριστής Υπηρεσιών Ενέργειας)	Τηλ: +39 06 92928544-45 Φαξ +39 06 92912503	http://www.gse.it/gsespa@pec.gse.it
ISTAT Istituto nazionale di statistica (Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικών)	Τηλ: +06 39 06 46731	http://www.istat.it/comunica@istat.it

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

UNION CAMERE (Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων)	Τηλ: +39 06 47041 +39 06 4704256 Φαξ +39 06 4704240	http://www.unioncamere.it
ASSOCAMERESTERO- Associazione Camere di Commercio Italiane all'Estero) (Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων Εξωτερικού)	Τηλ: +39 06 44231314	http://www.assocamerestero.it/info@assocamerestero.it
Camera di Commercio di Roma - Ufficio internazionalizzazione (Επιμελητήριο Ρώμης)	Τηλ: +39 06 520821 +39 06 52082546 Φαξ +39 06 522082547	http://www.rm.camcom.it attivita_promozionali@rm.camcom.it
Camera di Commercio di Venezia -Ufficio Promozione e Internazionalizzazione (Επιμελητήριο Βενετίας)	Τηλ: +39 041 2576602 Φαξ +39 041 2576632	http://www.ve.camcom.it promozione_estero@ve.camcom.it
Camera di Commercio di Verona (Επιμελητήριο Βερόνας)	Τηλ: +39-0458085762 +39 045 8085863 +39 045 8085852 +39045 8085860 Φαξ +39 045 8085861	http://www.vr.camcom.it/promo@vr.camcom.it
Camera di Commercio di Bologna -Ufficio Promozione Estera (Επιμελητήριο Μπολώνιας)	Τηλ: +39 051,6093,202 +39 051 6093287 +39 051 6093290 Φαξ +39 -051-6093211	http://www.bo.camcom.it commercio_estero@bo.camcom.it
Camera di Commercio di Napoli (Επιμελητήριο Νεάπολης)	Τηλ: +39 081 7607111 +39 081 7607327 Φαξ +39 081 5526940	http://www.na.camcom.it http://www.com-tur.com segreteria@com-tur.it
Camera di Commercio di Pescara -Ufficio internazionalizzazione (Επιμελητήριο Πεσκάρας)	Τηλ: +39 085 4536228 +39 085 4536434 Φαξ +39 085 690870	www.pe.camcom.it/paolo.dilullo@pe.camcom.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Camera di Commercio di Trento - azienda speciale trentino sprint <i>(Επιμελητήριο Τρέντο)</i>	Τηλ: +39 0461 887282 +39 0461 887288 Φαξ +39 0461 983069	http://www.tn.camcom.it sprint@trentinosprint.it
Camera di Commercio di Trieste - Azienda Speciale ARIES <i>(Επιμελητήριο Τεργέστης)</i>	Τηλ: +39 040 6701404 Φαξ +39 040 6701321	http://www.ts.camcom.it info@ariestrieste_paolo_marchese@ariestrieste.it
Camera di Commercio di Perugia - azienda speciale Promocamera <i>(Επιμελητήριο Περούτζιας)</i>	Τηλ: +39 0854536 Φαξ +39 085690870	http://www.pg.camcom.it promocamera@pg.camcom.it
Camera di Commercio di Ancona - Azienda Speciale della Camera di Commercio di Ancona Marchet <i>(Επιμελητήριο Ανγκώνας)</i>	Τηλ: +39 071 2072913 Φαξ +39 071 5898265	http://www.an.camcom.it http://www.marchet.it marchet@an.camcom.it stefano.fiorini@ancamcom.it
Camera di Commercio di Salerno - Azienda speciale della Camera di commercio di Salerno <i>(Επιμελητήριο Σαλέρνο)</i>	Τηλ: +39 089 2786111 Φαξ +39 089 2786111	http://www.sa.camcom.it http://www.intertrade.sa.it/ info@intertrade.sa.it
Camera di Commercio di Bari - AICAI, Azienda speciale della Camera di commercio di Bari <i>(Επιμελητήριο Μπάρι)</i>	Τηλ: +39 080 217,45,92 +39 080 2174591 Φαξ +39-080 5537062	http://www.ba.camcom.it http://www.aicai.it aicai@ba.camcom.it
Camera di Commercio di Brindisi - Azienda speciale della Camera di commercio di Brindisi <i>(Επιμελητήριο Μπρίντιζι)</i>	Τηλ: +39 0831562994 Φαξ +39 0831597059	http://www.br.camcom.it - segreteria@promobrindisi.com
Camera di Commercio di Lecce - Sportello per l'internazionalizzazione <i>(Επιμελητήριο Λέτσε)</i>	Τηλ: +39 0832 684218	http://www.le.camcom.it internazionalizzazione@le.camcom.it
Camera di Commercio di Taranto - Sportello per l'internazionalizzazione <i>(Επιμελητήριο Τάραντα)</i>	Τηλ: +39 099 7783036 +39 099 7783074 Φαξ +39 099 7783046	http://www.camcomtaranto.gov.it francesca.sanesi@ta.camcom.it marcella.forte@ta.camcom.it
Camera di Commercio di Potenza - Sportello per l'internazionalizzazione <i>(Επιμελητήριο Ποτέντζας)</i>	Τηλ: +39 0971 411357 +39 0971 412 2 75 Φαξ +39 0971 410313	http://www.pz.camcom.it http://www.forimpz.it forimpz@legalmail.it
Camera di Commercio di Reggio Calabria - Sportello per l'internazionalizzazione <i>(Επιμελητήριο Ρηγίου Καλαβρίας)</i>	Τηλ: +39 0965 384233 +39 0965 384267 Φαξ +39 0965 384200	http://www.rc.camcom.it giulia.megna@rc.camcom.it anna.crea@rc.camcom.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Camera di Commercio di Cagliari - Ufficio Promozione (Επιμελητήριο Κάλιαρι)	Τηλ: +39 070 60512387 +39 070 605121 Φαξ +39 070 60512247	http://www.ca.camcom.it giampiero.uccheddu@ca.camcom.it promozione@ca.camcom.it
Camera di Commercio di Catania (Επιμελητήριο Κατάνιας)	Τηλ: +39 095 57361376 +39 0957361370-1 +39 0957361378 Φαξ +39 095 7361378	http://www.ct.camcom.it patrizia,mauro@ct.camcom.it gabriella.perciabosco@ct.camcom.it giuseppina.adonia@ct.camcom.it
Camera di Commercio di Palermo - Ufficio internazionalizzazione (Επιμελητήριο Παλέρμου)	Τηλ: +39 091 6050401 +39 091 6050219 Φαξ +39 091 582338	http://www.pa.camcom.it http://www.sprintsicilia.eu info@sprintsicilia.it rosalia.amato@pa.camcom.it concetta.amato@pa.camcom.it
Camera di Commercio di Messina - Ufficio internazionalizzazione (Επιμελητήριο Μεσσίνα)	Τηλ: +39 090 7772233 Φαξ +39 090 774414	www.me.camcom.it verdiglione@sprintsicilia.it
Camera di Commercio di Sassari (Επιμελητήριο Σάσσαρι)	Τηλ: +39 079 079 2638800 +39 079 2638815 Φαξ +39 079 2638810	http://www.ss.camcom.it http://www.promocamera.it luigi.chessa@ss.camcom.it
Camera di Commercio di Udine - Azienda Speciale Imprese e Territorio -I,TER (Επιμελητήριο Ούντινε)	Τηλ: +39 0432 273230 +39 0432 273111 Φαξ +39 0432 509469	http://www.ud.camcom.it progetti.info@ud.camcom.it manuela.carraro@ud.camcom.it
Camera di Commercio di Vicenza - Azienda Speciale della Camera di Commercio di Vicenza (Επιμελητήριο Βιτσέντζα)	Τηλ: +39 0444 994910 +39 0444 994750 Φαξ +39 0444 994769	http://www.vi.camcom.it/ http://www.vicenzaqualita.org/ antonio.bellin@vi.camcom.it info@vicenzaqualita.org

Τράπεζες (μεγαλύτερες)

BANCA D'ITALIA Τράπεζα Ιταλίας	Τηλ: +39 06 47921	http://www.bancaditalia.it email@bancaditalia.it
ABI Associazione Bancaria Italiana (Ενωση Ιταλικών Τραπεζών)	Τηλ: +39 06 67671 Φαξ +39 06 6767457	http://www.abi.it abi@abi.it
UniCredit Banca S.p.A,	Τηλ: +39 02 88 621	http://www.unicredit.it
Banca Nazionale del Lavoro Spa (BNL)	Τηλ: +39 06 47021	http://www.bnl.it redazionebnl@bnlmail.com

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Intesa san Paolo Spa Intesa Bci	Τηλ: +39 011 555 1	http://www.intesasanpaolo.com info@intesasanpaolo.com
UNIPOL Banca S,P,A, UGF Banca	Τηλ: +39051 5076111 Φαξ +39 051 5076666	https://www.unipolbanca.it/ info@unipolbanca.it
Banco di Sardegna S.p.A., Gruppo B,P,E,R	Τηλ: +39 079 226000	http://www.bancosardegna.it relazioniesterne@bancosardegna.it
Banca Monte dei Paschi di Siena S,p,A,	Τηλ: +39 0577 294111	http://www.mps.it info@banca.mps.it
Banco popolare	Τηλ: +39 045,867,5111	www.bancopopolare.it/
Gruppo Mediobanca	Τηλ: +39 02 88291 Φαξ +39 02 8829367	http://www.medioBANCA.it investor.relations@mediobanca.com
Banca Popolare di Milano	Τηλ: +39 02 77001	http://www.bpm.it
Deutsche Bank	Τηλ: +39 02 4024,1	http://www.db.com

Διοργανωτές Εκθέσεων

FIERA DI ROMA SRL Φορέας Διοργάνωσης Εκθέσεων στην Ρώμη	Τηλ: , +39 0665074501 Φαξ +39 0665074475	http://www.fieraroma.it/ presidenza@fieraroma.it
FIERA DI BOLOGNA Φορέας Διοργάνωσης Εκθέσεων στην Μπολόνια	Τηλ: +39 051 282111 Φαξ +39 051 62374004	http://www.bolognafiere.it segreteria.generale@bolognafiere.it
MOSTRA D OLTREMARE Φορέας Διοργάνωσης Εκθέσεων στην Νεάπολη	Τηλ: +39 081 7258000 Φαξ +39 081 7258009	http://www.mostradoltremare.it info@mostradoltremare.it
ENTE AUTONOMO FIERA DEL LEVANTE Φορέας Διοργάνωσης Εκθέσεων στο Μπάρι	Τηλ: +39 080 5366396 +39 080 5366398 Φαξ +39 080 5366492 +39 080 5366482	http://www.fieradellevante.it estero@fieralevante.it
FIERA DI VICENZA SPA Διοργανωτές Εκθέσεων στην Βιτζέντσα	Τηλ: +39 -0444 969111 Φαξ +39 0444 969000	http://www.vicenzafiera.it info@vicenzafiera.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

FIERA DI VERONA Ente Autonomo per le Fiere di Verona Διοργανωτές Εκθέσεων Βερόνας	Τηλ: +39 045 8298111 Φαξ +39 045 8298288	http://www.veronafiere.it info@veronafiere.it
RIMINI FIERE SPA Διοργανωτές Εκθέσεων στο Ρίμινι	Τηλ: +39 0541 744111 Φαξ +39 0541 744200	http://www.riminifiera.it segr.commerciale@riminifiera.it

Επιχειρηματικοί Φορείς

A,I,D,EP,I,I ASSOCIAZIONE DELLE INDUSTRIE DEL DOLCE E DELLA PASTA ITALIANE (Ένωση Ιταλικών Βιομηχανιών Γλυκισμάτων και Ζυμαρικών)	Τηλ.: +39 06 8091071 Φαξ +39 06 8073186	http://www.aidepi.it aidepi@aidepi.it
AIIPA - ASSOCIAZIONE ITALIANA INDUSTRIE PRODOTTI (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ειδών Διατροφής)	Τηλ: +39 02 654184 Φαξ +39 02 654822	http://www.aiipa.it itaiipa@aiipa.it
AIP Associazione Italiana Pellicceria (Ιταλική Ένωση Γούνας)	Τηλ. +39 02,798115 Φαξ +39 02 76021349	http://www.aip.it nazionale@aip.it
ANCE - ASSOCIAZIONE NAZIONALE COSTRUTTORI EDILI (Ένωση Κατασκευαστών Οικοδομικών Έργων)	Τηλ: +39 06 845671 Φαξ +39 06-84567550	http://www.ance.it info@ance.it
ASSITOL Associazione Italiana dell'Industria Olearia (Ένωση Βιομηχανιών Ελαίων)	Τηλ.: +39 06 69940058 Φαξ: +39 06 69940118	http://www.assitol.it/ assitol@assitol.it
ASSOBIBE - ASSOCIAZIONE ITALIANA DEGLI INDUSTRIALI DELLE BEVANDE ANALCOOLICHE (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Μη Αλκοολούχων Ποτών)	Τηλ: +39 06 5918891 Φαξ +39 06 5924751	http://www.assobibe.it assobibe@assobibe.it
ASSOCOMUNICAZIONE ASSOCIAZIONE NAZIONALE DELLE IMPRESE DI COMUNICAZIONE (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επικοινωνιών - ΣΕΠΕ)	Τηλ: +39 02 58307450 +39 0658307426 Φαξ +39 02 58307147	http://www.assocomunicazione.it informazioni@assap.it
ASSOLATTE ASSOCIAZIONE ITALIANA LATTIEROCASEARIA (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Γαλακτοκομικών Προϊόντων)	Τηλ: +39 02 72021817 Φαξ +39 02 72021838	http://www.assolatte.it assolatte@assolatte.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

ASSOLTERM ASSOCIAZIONE ITALIANA SOLARETERMICO <i>(Ένωση Βιομηχανιών Ηλιακής Ενέργειας)</i>	Τηλ : +39 06 44340537 Φαξ: +39 06 4440872	http://www.assolterm.it segretariogenerale@assolterm.it
ASSOSOLARE Associazione Nazionale dell'Industria Solare Fotovoltaica <i>(Εθνική Ένωση Βιομηχανιών Ηλιακής Ενέργειας και Φωτοβολταϊκών)</i>	Τηλ.: +39 06 84241995 Φαξ: +39 06 84080457	www.assosolare.org info@assosolare.org
ASTOI Associa zione TourOperator Italiani <i>(Ένωση ιταλικών Τουριστικών Επιχειρήσεων)</i>	Τηλ, +39 06 5924206 Φαξ: +39 06 5915076	http://www.astoi.com/ http://www.astoi.com/contatti.html
COLDIRETTI <i>(Συνομοσπονδία Παραγωγών Αγροτικών Προϊόντων)</i>	Τηλ, +39 06 46821 - +39 06 4682487 Φαξ +39 06 4871199	relazioniesterne@coldiretti.it http://www.coldiretti.it/Pagine/default.aspx
C,N,O, Consorzio Nazionale degli Olivicoltori <i>(Συνεταιριστική Ένωση Ελαιοπαραγωγών)</i>	Τηλ: +39 06 83797234 Φαξ +39 06 4462825	http://www.cno.it info@cno.it
CONFAGRICOLTURA <i>(Γενική Ομοσπονδία Γεωργικών Επιχειρήσεων)</i>	Τηλ: +39 06 68521 Φαξ +39 06 6861726	http://www.confagricoltura.it info@confagricoltura.it
CONFCOMMERCIO <i>(Ομοσπονδία Ιταλών Εμπόρων)</i>	Τηλ: +39 06 58661 Φαξ +39 06 5809425	http://www.confcommercio.it confcommercio@confcommercio.it
CONFCOOPERATIVE Federagroalimentare <i>(Σύνδεσμος Αγροτικών Προϊόντων)</i>	Τηλ: +39 06 86398567 Φαξ +39 06 86380677	http://www.confcooperative.it roma@confcooperative.it
CONFESERCENTI NAZIONALE <i>(Ομοσπονδία Επιχειρήσεων)</i>	Τηλ: +39 06 47251 Φαξ +39 06 4746886	http://www.confesercenti.it/ confes@confesercenti.it
CONFINDUSTRIA <i>(Ομοσπονδία Ιταλικών Βιομηχανιών)</i>	Τηλ: +39 06 59031 Φαξ +39 06 5919615	http://www.confindustria.it confindustria@confindustria.it
CONFINDUSTRIA FEDERORAFI <i>(Εθνική Συνομοσπονδία Αργυροχρυσοχόων)</i>	Τηλ: +39 0258316111 Φαξ : +39 0258431625	http://www.federorafafi.it/ web@federorafafi.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

FederBio Federazione Italiana Agricoltura Biologica e Biodinamica (Ομοσπονδία Βιολογικής και Βιοδυναμικής Γεωργίας)	Τηλ, +39 051-4210272 Φαξ +39 051-4228880	http://www.federbio.it/ info@federbio.it/
F,I,F,O, Federazione Italiana Fornitori Ospedalieri (Ιταλική Ομοσπονδία Προμηθευτών Νοσοκομειακού Εξοπλισμού)	Τηλ, +39 051 4156060 Φαξ +39 051 4156061	http://www.fifo-italia.it/ segreteria@fif-italia.it
F,N,A,A,R,C, Federazione Nazionale Associazioni Agenti e Rappresentanti di Commercio (Εθνική Συνομοσπονδία Πρακτόρων και Εμπορικών Αντιπροσώπων)	Τηλ.: +39 06 41217144 +39 02 7645191 Φαξ + 39 02 76008493	http://www.fnaarc.it http://www.networkagenti.it/ fnaarc@agenti.it - info@networkagenti.it
FARMINDUSTRIA ASSOCIAZIONE DEGLI INDUSTRIALIDEL FARMACO (Σύνδεσμος Φαρμακοβιομηχανιών)	Τηλ: +39 06 675801 Φαξ +39 06 6786494	http://www.farmindustria.it
FEDERALBERGH (Ομοσπονδία Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων)	Τηλ, +39 0642034610 Φαξ +39 0642034690	http://www.federalberghi.it/ info@federalberghi.it
FEDERALIMENTARE Federazione Italiana dell'Industria Alimentare (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Τροφίμων)	Τηλ: +39 06 5903380 +39 06 5903534 Φαξ +39 06 5903342	http://www.federalimentare.it segreteria@federalimentare.it
FEDERAZIONE ITALIANA DISTRIBUTORI BEVANDE (Ομοσπονδία Επιχειρήσεων διανομής ποτών και αναψυκτικών)	Τηλ, + 39 06 657487320 Φαξ +39 06 657487301	http://www.italgrob.it dinodimartino@italgrob.it - luisaprimiceri@italgrob.it
FEDERCHIMICA FEDERAZIONE NAZIONALE DELL'INDUSTRIA CHIMICA (Ομοσπονδία Χημικών Βιομηχανιών)	Τηλ: +39 02 345651 Φαξ +39 02 34565310	http://www.federchimica.it federchimica@federchimica.it
FEDEROLIO Federazione Nazionale del Commercio Oleario (Εθνική Συνομοσπονδία Επιχειρήσεων Εμπορίας Ελαίων)	Τηλ.: +39 06 5754201 Φαξ +39 06 5781813	http://www.federolio.it info@federolio.it
FEDEROP,IT Federazione delle Organizzazioni di Produttori della Pesca e dell'Acquacoltura Italiane (Ομοσπονδία Οργανώσεων Ιταλών Παραγωγών Αλιείας και Ιχθυοκαλλιέργειας)	Τηλ, +39 06 8520831 Φαξ +39 06 85352992	http://federop.it/ mario.bello@federop.it

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

FEDERPESCA Federazione nazionale delle imprese di pesca (Ομοσπονδία αλιευτικών επιχειρήσεων)	Τηλ: +39 06 67481402 Φαξ +39 06 69783728	http://www.federazioneidelmare.it segretariato@federazioneidelmare.it
FEDERVINI Federazione Italiana Industriali Produttori/Esportatori e Importatori di Vini (Ομοσπονδία Βιομηχανιών, Παραγωγών, Εξαγωγέων και Εισαγωγέων Κρασιών, Λικέρ Οξους και Συναφών)	Τηλ: +39 06 4941630 +39 06 4469421 Φαξ +39 06 4941566	http://www.federvini.it federvini@federvini.it
FIAVET - Federazione Italiana Associazioni Imprese di Viaggi e Turismo (Ομοσπονδία τουριστικών και ταξιδιωτικών γραφείων)	Τηλ: +39 06 588,31,01 Φαξ +39 06/58,97,003	http://www.fiavet.it/ fiavet.nazionale@fiavet.it
GIFI Gruppo Imprese Fotovoltaiche Italiane (Ενωση Ιταλικών Φωτοβολταϊκών Εταιρειών)	Τηλ.: +39 02 3264228 Φαξ: +39 02 3264217	http://www.gifi-fv.it gifi@anie.it
UNAPROL - CONSORZIO OLIVICOLOITALIANO (Ενωση Παραγωγών Ελαιολάδου)	Τηλ: +39 06 7846901 Φαξ +39 06 78344373	http://www.unaprol.it unaprol@unaprol.it
COSMETICA ITALIA Associazione Nazionale Imprese Cosmetiche (Ιταλική Ένωση Επιχειρήσεων Καλλυντικών)	Τηλ: +39 02 2817731 Φαξ +39 02 28177390	cosmeticaitalia@cosmeticaitalia.it http://www.cosmeticaitalia.it/
VINARIUS Associazione delle Enotecche Italiane (Ένωση με κάβες)		http://www.vinarius.it/info@vinarius.it

Διεθνείς Οργανισμοί - Περιφερειακές Συνεργασίες- Διπλωματικές Αποστολές

FAO (Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων)	Τηλ: +39 0657051	http://www.fao.org FAO-HQ@fao.org
IFAD (Διεθνές Ταμείο Γεωργικής Ανάπτυξης)	Τηλ: +39 06 54591 Φαξ +39 06 5043463	http://www.ifad.org ifad@ifad.org
WFP	Τηλ: +39 06 65131 Φαξ: +39 06 6590632	http://www.wfp.org

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

UNDP (Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών)	Τηλ: +39 06 57056597	http://www.undp.org tipsioc@tips.org
Commissione Europea (Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ρώμη)	Τηλ: +39-06-699991 Φαξ +39-06-6793652	http://ec.europa.eu/italia/index_it.htm lucio.battistotti@ec.europa.eu
European Investment Bank (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων)	Τηλ: +39 06 47191	http://www.eib.org/info@bei.org
Adriatic and Ionian Initiative (AII) (Πρωτοβουλία Αδριατικής- Ιονίου)	Τηλ: +39 071 2073715 Φαξ +39 071 2076976	http://www.aii-ps.org aii-ps@aii-ps.org
AIC - Forum of the Adriatic and Ionian Chambers of Commerce (Φόρουμ των Επιμελητηρίων Αδριατικής και Ιονίου)	Τηλ: +39 071 5898249 +39 071 5898266	http://www.forumaic.org segreteria.forum@an.camcom.it

Ξενοδοχεία (ενδεικτικός κατάλογος)

Hotel Aldrovandi	Τηλ: +39 06 3223993	http://www.aldrovandi.com
Hotel Aleph	Τηλ: +39 06 48938090 +39 06 48977 +39 06 48978 +39 06 48014	http://www.boscolohotels.com/
Hotel Alexandra	Τηλ: +39 06 4881943	http://www.hotelalexandraroma.com
Grand Hotel Ambasciatori Palace	Τηλ: +39 06 47493	http://www.ambasciatoripalace.com
Hotel Ambra Palace	Τηλ: +39 06 492330	http://www.ambrapalacehotel.com
Hotel Athena	Τηλ: +39 06 44232217 +39 06 44237379	http://www.hotelathena.it
Hotel Barberini	Τηλ: +39 06 4814993	http://www.hotelbarberini.com
Hotel Bernini Bristol	Τηλ: +39 06 488931	http://www.berninibristol.com
Grand Hotel Beverly Hills	Τηλ: +39 06 4542141	http://www.beverlyhotelrome.it
Hotel Claridge	Τηλ: +39 06 845441	http://www.hotelclaridgerome.com
Hotel Colonna Palace	Τηλ: +39 06 39 675191	http://www.hotelcolonnalpalace.com
Hotel Condotti	Τηλ: +39 06 6794661	http://www.condottipalace.com

Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ρώμης

Hotel De la Ville (Intercontinental)	Τηλ: +39 06 67331	http://www.ichotelsgroup.com
Hotel de le Minerve	Τηλ: +39 06 695201	http://www.grandhoteldelaminerve.com
Hotel De Russie	Τηλ: +39 06 328881	http://www.hotelderussie.it
Hotel Eden	Τηλ: +39 06 478121	http://www.starwoodhotels.com
Hotel Embassy	Τηλ: +39 06 4881402	http://www.hotel-embassy.com
Hotel Excelsior	Τηλ: +39 06 47081	http://www.excelsior.hotelinroma.com
Hotel Flavia	Τηλ: +39 06 4883037	http://www.hotelflavia.it
Rome Marriott Grand Hotel Flora	Τηλ: +39 06 489929 +39 06 489981	http://http://www.hotelfloraroma.com/
Hotel Forty Seven	Τηλ: +39 06 6787816	http://www.47hotel.com
Hotel Genova	Τηλ: +39 06 476951	http://www.hotel-genova-rome.com
Hotel Hassler (Villa Medici)	Τηλ: +39 06 699340	http://www.hotelhassler.com
Λοιπά ξενοδοχεία μπορούν να αναζητηθούν στο site: http://www.alberghi-in-italia.it/		